Stjernen

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige

November 1986
Årgang 135
Nummer 7

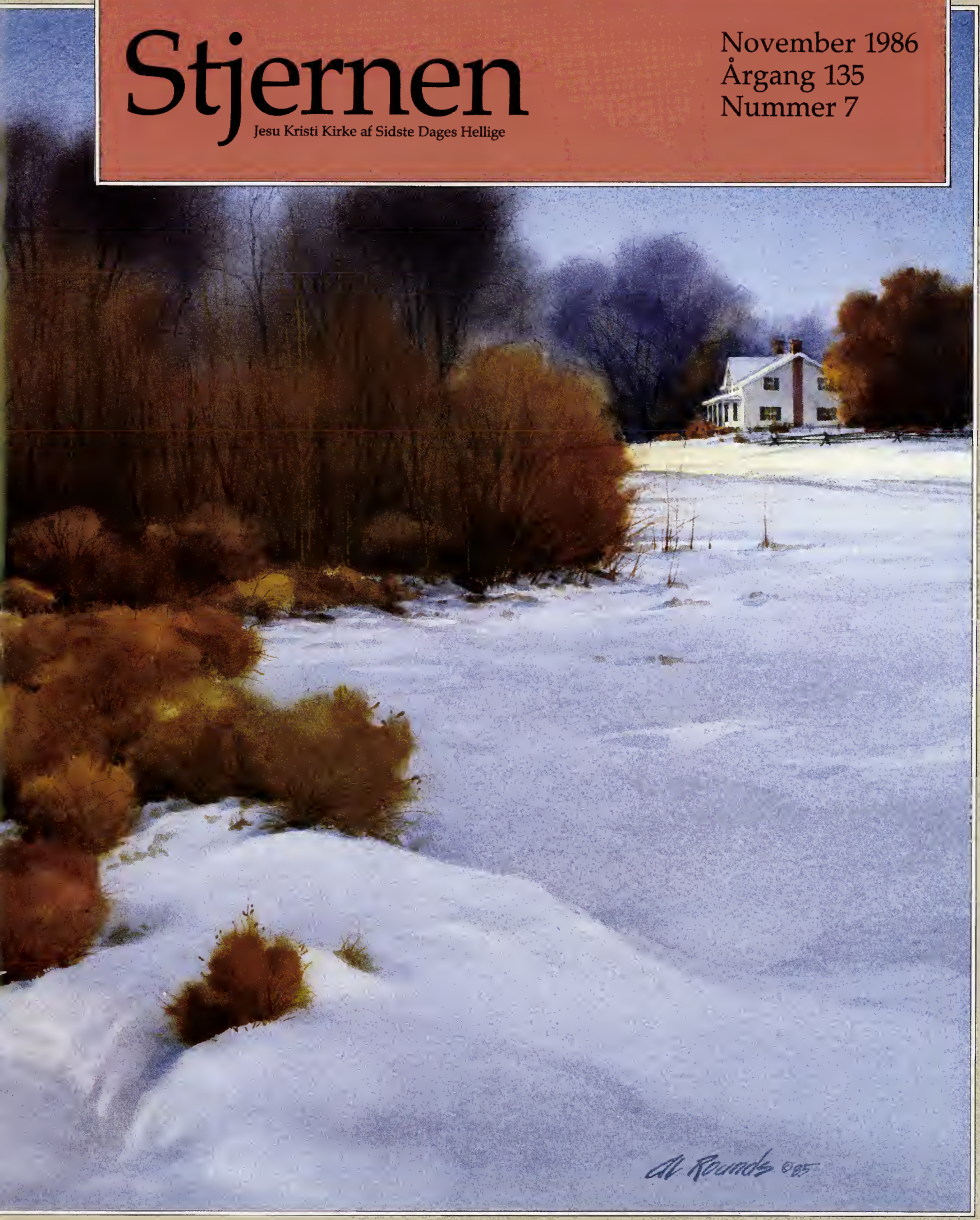

Stjernen

November 1986
135. årgang
Nummer 7

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift med artikler fra *Ensign*, *New Era* og *Friend*.

Læren om det melkisedekske præstedømme (s. 24)

Det øverste Præsidentskab:
Ezra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

De tolvs Kvorum:
Marion G. Romney, Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwel, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard

Vejledere: Joseph B. Wirthlin, John H. Groberg, James M. Paramore, Hugh W. Pinnock

Redaktør: Joseph B. Wirthlin

Direktør for Kirkens blade:
Ronald L. Knighton

International Magazines:
Chefredaktør: Larry A. Hiller
Tilknyttet redaktør: David Mitchell
Børnestjernen: Diane Brinkman
Layout og design: Sharri Cook

Indhold

1 Profeterne taler, Wilford Woodruff taler om Guds præstedømme
2 Budskab fra Det øverste Præsidentskab: Glæden i Kristus, *Præsident Ezra Taft Benson*
7 Førsterådgiver, Gordon B. Hinckley, *Ældste Boyd K. Packer*
15 Thomas S. Monson: Altid ude i „Herrens ærinde", *Jeffrey R. Holland*
22 Vi må forstå Robby, *Leona Haag*
24 Spørgsmål og svar: Læren om det melkisedekske præstedømme, *James A. Carver*
26 Ægteskabet i hverdagen, *Beppie Harrison*
30 Hung Wo Loi: Sandheden findes ved Kina-Macaos grænser, *Nanette Larsen*
32 Ofre – sindbilleder på Kristus, *Richard D. Draper*
40 „Rens os fra al uretfærdighed", *Ældste Neal A. Maxwell*

ISÆR FOR UNGE

44 På vejen hjemad, *Heinz Rahde*
48 Hvem der kunne flyve som en fugl, *Terry J. Moyer*
52 Sådan skummes fløden, *Joan C. Hansen*
55 Ikke min far, *Richard W. Klomp*

Børnestjernen

1 Musikken i vinden, *Deanne Packer Kelly*
4 Den 8-årige kong Josias
6 Helte og heltinder, Ellen Pucell Unthank, *Sharon Bigelow*
8 Pionerbørn som påklædningsdukker, *Marian David*

På omslaget: *Ved vintertide nær Joseph Smith seniors hjem.* Malet 1985 af Al Rounds. Velvilligt stillet til rådighed af hr og fru Michael Ahlander.

Stjernen

Redaktør: Jørgen Ljungstrøm,
Medredaktør: Tom A. Jensen

Redaktionens adresse:
Translation Division
Vodroffsvej 7,
DK-1900 København V.
Tlf. (01) 31 50 83

Distribution:
Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9
DK-3540 Lynge

© 1986 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Abonnement:
8 numre Dkr. 72,– (inkl. moms og porto)
Betaling over giro 3120988 til
Nordisk Distributions Center,
Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
United States and Canada: $ 10.00 (surface mail).

Udkommer 8 gange om året

Printed by Friedrichsdorf Printing Centre
Federal Republic of Germany

ISBN 0900-2545

PB MA 0507 DA

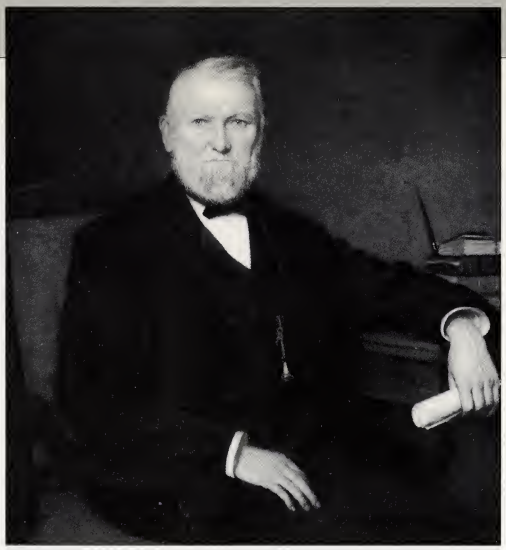

PROFETERNE TALER

WILFORD WOODRUFF TALER OM GUDS PRÆSTEDØMME

Den kanal, hvor igennem Gud meddeler sig til menneskene på jorden, er det hellige præstedømme, og de himmelske budbringere, som har besøgt jorden og talt til mennesker, er mænd som besad og ærede præstedømmet, mens de levede på jorden, og alt hvad Gud har sat i gang til menneskets frelse, lige fra mennesket blev sat på jorden og til verdens forløsning, er blevet og vil blive udrettet ved det evige præstedømme . . .

Alle præstedømmets embedsorganisationer har en vis magt. Diakonerne har deres magt fra det præstedømme de besidder. Det samme har lærerne. De har magt til at gå frem for Herren, til at blive bønhørt, på samme måde som en profet, seer eller åbenbarer . . . Det er gennem dette præstedømme at menneskene kan modtage ordinanser, få tilgivelse for deres synder og blive forløst. Det er derfor præstedømmet åbenbares og besegles på vore hoveder.

(Vi) må huske på at vi har fået overdraget det evige præstedømme for at vi kan administrere livets og frelsens ordinanser, både for levende og døde, og intet menneske på jorden må benytte præstedømmet i nogen anden hensigt end for at gøre de hellige fuldt beredte til deres tjenestegerning, at opbygge Kristi legeme, etablere Himlens rige og forløse Zion . . .

Det samme præstedømme findes på den anden side af sløret. Enhver trofast mand er medlem af sit kvorum der . . . han bliver ikke frataget præstedømmet, og han har tusinde gange flere at forkynde for der, end han nogen sinde har haft mens han levede på jorden. Men ordinansearbejdet for de døde er afhængigt af at de levende bygger templer her, for I vil af og til møde forfædre i åndeverdenen, som aldrig har hørt om evangeliet. I som befinder jer her . . . har magt til at gøre dåb til jeres dødes forløsning.

Ingen mand bør tillade sig at anvende præstedømmet i nogen anden hensigt end for at opbygge Guds rige . . . for ellers vil Himlene unddrage sig jer, præstedømmets magt vil blive frataget jer, og I vil blive overladt til mørket fremfor lyset, og det fører til frafald for alle mænd, både i denne og alle andre generationer. □

Fra Discourses of Wilford Woodruff, *redigeret af G. Homer Durham. (The Bookcraft Co., 1. udgave, Salt Lake City, 1946).*

Budskab fra Det øverste Præsidentskab

Glæden i Kristus

Præsident Ezra Taft Benson

Der findes ingen fuldkommen glæde uden Kristus.

I livet før dette råbte vi af glæde over den frelsesplan vi fik åbenbaret (se Job 38:7).

Det var der vores ældre bror, Jesus, vor Faders åndelige førstefødte, frivilligt meldte sig til at forløse os fra vore synder. Der blev han forudordineret til at være vor Frelser, Lammet der blev „slagtet fra verdens grundlæggelse" (Moses 7:47).

Tak til Gud, Sønnen, fordi han ofrede sig. Og tak til Gud, Faderen, fordi han sendte ham. „Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn den enbårne" (Joh. 3:16).

Jesus var Gud før han kom og levede på jorden. Vor Fader i Himlen gav ham et navn der stod over alle andre navne – den eneste Kristus. Vi har en bog med hellig skrift, hvis største mission er at overbevise verden om at Jesus er denne Kristus. Nemlig Mormons Bog. Det er endnu et vidne om Jesus Kristus og „den mest korrekte bog på jorden" (Book of Mormon Introduction).

I bogen læser vi at „der ikke skal gives noget andet navn, ej heller nogen anden vej eller middel, hvorved frelse kan komme til menneskenes børn, uden i og ved Kristi, Herren, den Almægtiges, navn" (Mosiah 3:17).

Menneskene er nødt til at bygge på „vor Forløsers klippe, på Kristus" (Helaman 5:12).

Det første og største bud er at vi skal elske ham og hans Fader (se Matt. 22:37–38).

Jesus Kristus er „himlens og jordens Fader, som har skabt alle ting fra begyndelsen" (Mosiah 3:8).

Jakob erklærer i Mormons Bog: „Dersom Gud da kunne tale og verden blev til og mennesket blev skabt, o, hvorfor skulle han da ikke kunne byde over jorden eller sine hænders gerning derpå i overensstemmelse med sin vilje og sit behag?" (Jakobs bog 4:9). Gud, Skaberen, giver også sine skabninger befalinger i dette øjeblik.

Enhver profet har lige fra Adams tid vidnet om den jordiske Messias' guddommelige mission. Moses profeterede om den kommende Messias (se Mosiah 13:33–35).

„Vi havde kundskab om Kristus . . . mange hundrede år før hans komme," sagde Jakob i Mormons Bog (Jakobs Bog 4:4).

I den samme bog kan vi læse om hvordan Kristus viste sig i sit åndelige legeme for Jareds bror. „Dette legeme, som du nu ser, er min ånds legeme," sagde Herren, „og jeg har skabt mennesket efter min ånds legeme, og som jeg ser ud for dig i ånden, således skal jeg vise mig for mit folk i kødet" (Ether 3:16).

Jesus Kristus besøger Amerika – af John Scott

Og det gjorde han. Han var vor himmelske Faders enbårne i kødet – det eneste barn, hvis jordiske legeme er undfanget af vor himmelske Fader.

Hans jordiske mor, Maria, blev kaldt jomfru både før og efter at hun havde født (se 1 Nephi 11:20).

Og således blev han, der var Gud før han kom til jorden, hele jordens Gud, Det gamle Testamentes Jehova, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, Lovgiveren, Israels Gud, den lovede Messias, født som et lille barn i Betlehem.

Kong Benjamin profeterede om Kristi komme og om hans mission – således:

„Thi se, den tid kommer og er ikke langt borte, da Herren, den Almægtige, som regerer, som var og er fra al evighed til al evighed, skal komme ned fra himlen med kraft blandt menneskenes børn og bo i et jordisk hylster og gå omkring blandt menneskene og gøre kraftige gerninger, såsom at helbrede de syge, oprejse de døde, få de lamme til at gå, gengive de blinde deres syn, få de døve til at høre og helbrede alle slags sygdomme.

Og han skal udkaste djævle eller de onde ånder, som bor i menneskenes børns hjerter.

Og se, han skal lide fristelser og legemlige smerter, hunger, tørst og møje, ja, mere end mennesker kan udholde, uden at det forvolder døden; thi se, blod kommer fra hver pore, så stor skal hans ængstelse være for sit folks synder og vederstyggeligheders skyld.

Og han skal kaldes Jesus Kristus, Guds Søn, himlens og jordens Fader, som har skabt alle ting fra begyndelsen, og hans moder skal kaldes Maria" (Mosiah 3:5–8).

Herren vidnede om at han „kom til verden for at gøre min Faders vilje, fordi min Fader sendte mig.

Kristus udarbejdede uendelig og evig forsoning i Getsemane og på Golgata. Det er den største kærlighedsgerning som står optegnet i historien. Derpå døde og opstod han.

Kristus i Getsemane – af Harry Anderson

Og min Fader sendte mig, for at jeg kunne blive løftet op på korset" (3 Nephi 27:13–14). Og det blev han.

Han udarbejdede uendelig og evig forsoning i Getsemane og på Golgata. Det er den største kærlighedsgerning som står optegnet i historien. Derpå døde og opstod han.

Og således blev han vores Forløser, idet han forløste os alle fra den fysiske død, og han forløste også alle dem, som vil adlyde evangeliets bud og ordinanser, fra den åndelige død.

Hans opstandelse er udmærket påvist i Bibelen. I Mormons Bog står om hvordan den opstandne Herre viste sig i Amerika. Til folket i dette land sagde han:

„Se, jeg er Jesus Kristus, om hvem profeterne vidnede, at han skulle komme til verden . . .

Stå op og kom hen til mig, så I kan stikke jeres hænder i min side og føle naglegabene i mine hænder og i mine fødder, så at I kan vide, at jeg er Israels Gud og hele jordens Gud, som har lidt døden for verdens synder."

Og omkring 2500 mennesker kom, en for en, og „stak hænderne i hans side og følte arrene efter naglerne i hans hænder og fødder".

Og de „råbte . . . alle som med een stemme og sagde: Hosianna! Velsignet være den allerhøjeste Guds navn! Og de faldt ned for Jesu fødder og tilbad ham" (3 Nephi 11:10, 14–17).

I vore dage åbenbarer Kristus sig og sin vilje i sin genoprettede kirke, Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige – og har gjort det lige fra den første profet siden genoprettelsen, nemlig profeten Joseph Smith, og til vor tid.

Profeten Joseph sagde:

„Og nu, efter de mange vidnesbyrd, som er blevet givet om ham, er dette det sidste (seneste) vidnesbyrd, som vi giver om ham: at han lever!

Thi vi så ham ved Guds højre hånd, og vi hørte røsten, som vidnede, at han er Faderens Enbårne" (L&P 76:22–23).

Og hvad skal vi nu gøre? Vi er nødt til at gøre det samme som de vise mænd i sin tid. De søgte efter Kristus og fandt ham. Det samme skal vi gøre. De der er kloge opsøger stadig Kristus i vore dage.

Moroni sagde: „Og nu vil jeg anbefale jer at søge denne Jesus, om hvem profeterne og apostlene har skrevet" (Ether 12:41). Og Gud har tilvejebragt midler til det – de hellige skrifter, og specielt Mormons Bog – så alle som søger kan vide at Jesus er Kristus.

Profeten Joseph Smith nævnte i sin *Lectures on Faith* 6 af Guds guddommelige egenskaber, som menneskene må forstå for at komme til at tro på ham. I Mormons Bog er der mange beviser på at Kristus er i besiddelse af alle disse egenskaber.

For det første er Gud alle tings skaber og bevarer. Kong Benjamin sagde: „Han skabte alle ting . . . han har al visdom og al magt" (Mosiah 4:9).

For det andet kan Gud kendes på sin fantastiske karakterstyrke, sin barmhjertighed, langmodighed og godhed. Alma vidnede om at Kristus er „fuld af nåde, retfærdighed og sandhed, fuld af tålmodighed, barmhjertighed og langmodighed" (Alma 9:26).

For det tredje er Gud uforanderlig. Mormon åbenbarede at „Gud ikke er . . . et foranderligt væsen, men han er uforanderlig fra evighed til evighed" (Moroni 8:18).

For det fjerde kan Gud ikke lyve. Jareds bror erklærede: „Du er en sanddru Gud og kan ikke lyve" (Ether 3:12).

For det femte er Gud upartisk. Mormon vidner om at „Gud ikke er en partisk Gud" (Moroni 8:18).

For det sjette er Gud kærlighedens Gud. Nephi nævnte denne guddommelige egenskab og sagde at Herren „ikke gør noget, medmindre det er til gavn for verden; thi således elsker han verden, at han endog nedlægger sit eget liv for at drage alle mennesker til sig" (2 Nephi 26:24).

Guddommen har beregnet at Mormons Bog skulle føre mennesker til Kristus og hans kirke. Både vi og vore venner, som ikke er medlemmer, kan få at vide at Mormons Bog er sand, ved at sætte den på den guddommelige prøve, som Moroni har foreslået (se Moroni 10:3–5).

Det er skønt at få kundskab om Herren – og at kunne dele denne gave med andre.

Lad mig i den forbindelse opfordre jer til ikke alene at læse den bibelske beretning om Kristi opstandelse, men også at læse og fortælle jeres venner, som ikke er medlemmer, om beretningen i Mormons Bog, om hvordan Kristus viste sig for folk i Amerika efter sin opstandelse. Giv dem eller lån dem en Mormons Bog – din egen bog om nødvendigt. Det vil være dem til evig velsignelse.

Og endelig er vi nødt til at „tro på Kristus og ikke fornægte ham", sagt med ord fra Mormons Bog (2 Nephi 25:28). Vi er nødt til at have tillid til Kristus fremfor til en arm af kød (se 2 Nephi 4:34). Vi er nødt til at „komme til Kristus og blive fuldkommen i ham" (Moroni 10:32). Vi skal komme med „et sønderknust hjerte og en angergiven ånd" (3 Nephi 12:19), med hunger og tørst efter retfærdighed (se 3 Nephi 12:6). Vi skal komme og mætte os „med Kristi ord" (se 2 Nephi 31:20), efterhånden som vi modtager det gennem hans skrifter, hans salvede og hans Helligånd.

Vi må kort og godt følge „den levende Guds Søns eksempel" (2 Nephi 31:16) og blive den „slags mænd" som han er (se 3 Nephi 27:27).

Jeg vidner med Moroni at „Herrens evige hensigter skal fremskyndes, indtil alle hans forjættelser er blevet opfyldt" (Mormon 8:22).

Der er ikke mange år til at Kristus kommer igen og så vil han komme med magt og styrke som kongernes Konge og herrernes Herre. Og til sidst skal hvert knæ bøje sig og hver tunge bekende at Jesus er Kristus.

Men lige *nu* vidner jeg om at Jesus er Kristus, at Joseph Smith er hans profet, at Mormons Bog er Guds ord og at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er hans kirke, at den er sand og at Kristus står som overhoved for denne kirke.

Dette gør jeg i Jesu Kristi navn. Amen. □

Tilpasset af præsident Benson efter et budskab han gav den 1. december 1985 i Salt Lake tabernaklet i sin første store tale, netop som han var ordineret til at være Herrens profet.

Ideer til hjemmelærere

Noget som kunne fremhæves. Hvis du synes kan du nævne disse punkter under samtalerne ved dine hjemmelærerbesøg:

1. Vores ældre bror, Jesus, den førstefødte af vor Faders åndelige børn, blev forudordineret til at være vores frelser, før verden blev skabt.

2. Jesus skabte jorden, under Faderen ledelse, og siden kom han her til verden som vor himmelske Faders enbårne Søn i kødet, for at gøre Faderens vilje og „blive løftet op på korset".

3. Både Bibelen og Mormons Bog vidner om Herrens fødsel, opstandelse og forsonende offer.

4. Mormons Bog, som profeten Joseph Smith var et redskab til at frembringe, har guddommen beregnet til at bringe mennesker til Kristus og til hans kirke i de sidste dage.

5. Medlemmerne opfordres til at fortælle deres venner, som ikke er medlemmer, om Mormons Bogs beretning om hvordan Kristus personligt viste sig for sine tilhængere i Amerika.

Samtalehjælp

1. Fortæl om dine egne tanker og fornemmelser for Frelserens mission i vort liv.

2. Findes der skriftsteder eller citater i denne artikel som familien kunne læse højt og drøfte?

3. Ville samtalen gå bedre hvis du talte med husets overhoved før besøget?

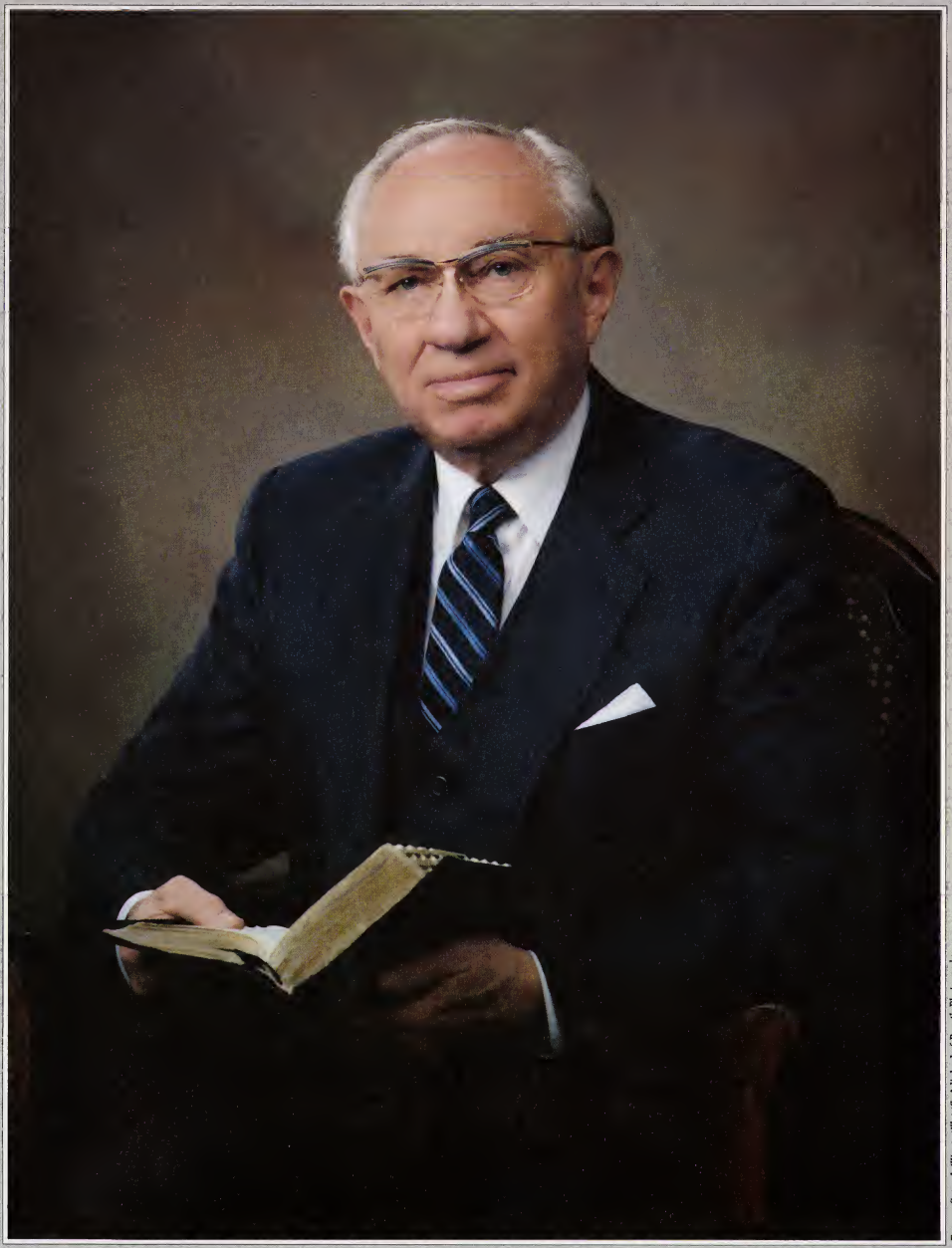

Fotografiet velvilligst stillet til rådighed af *Busath Photography*

PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY FØRSTERÅDGIVER

Ældste Boyd K. Packer
De tolv apostles Kvorum

Første gang Gordon B. Hinckley talte fra denne talerstol i Salt Lake tabernaklet til en generalkonference, sagde han:

„Jeg ved at jeg ikke er nået hertil alene, og jeg føler stor taknemmelighed overfor de mange mænd og kvinder – de storslåede og gode mænd, som er her til stede i dag og de . . . vidunderlige mennesker, hvoraf der er mange hvis navne jeg ikke husker – som har hjulpet mig" (Generalkonferencen, april 1958).

Det ville være vildledende at give en biografisk skildring af Gordon B. Hinckley ved straks at rette søgelyset mod ham. Hvis vi skal skildre hans sande følelser, bør vi begynde med at nævne han hustrus, Marjorie Pay Hinckleys, kærlige, vejledende, tålmodige og udholdende indflydelse. Det var nok så meget hendes indflydelse som noget andet der førte bror Hinckley til hans kaldelse.

For at forstå hendes indflydelse er vi nødt til at se tilbage til hendes bedstemødres tid, til den forædling der fandt sted under pionerernes prøvelser.

Hendes farmor, Mary Gobel, var tretten år, da hun sammen med sin familie kom til Utah fra England. Hendes far gik med en trækvogn i selskab med andre pionerer og deres håndkærrer.

Marys mor og søskende døde allesammen under den forfærdelige rejse. Hendes fødder var så medtaget af frost at tæerne senere måtte amputeres. Lille Mary sad i vognen sammen med liget af sin mor, da de ankom til dalen.

Søster Hinckleys mormor, Martha Elizabeth Evans, var gift med George Paxman, en trofast søn af en stavspræsident. Han kendte lidt til tømmerfaget og da de var flyttet til Manti i Utah, arbejdede han på templet der. De boede i et stråtækt hus, og det lykkelige ægtepar blev beseglet ved evangeliets hellige ægteskabspagt.

To måneder før deres andet barn (søster Hinckleys mor) blev født, kom George Paxman til skade. Han skulle sætte de tunge døre i på templets østside. Det var vist den ene dør der skred lidt, og han havde ikke kræfter til at holde den.

Han led en smertefuld død i løbet af ugen, på grund af uheldet. Martha måtte selv forsørge sine døtre ved at sy for andre. Hun var enke i 62 år, men altid sød, og hun mistede aldrig troen. Hendes datterdatter blev gift med en apostel, som er og har været rådgiver til kirkens præsidenter.

Præsident Hinckleys bedstefar, Ira Nathanial Hinckley, mistede sine forældre og blev sendt fra Michigan til Springfield, Illinois, for at bo hos sine bedsteforældre. Som ung spadserede han til Nauvoo i Illinois, hvor han mødte profeten Joseph Smith.

Han rejste vestpå sammen med pionererne. Han meldte sig som frivillig under den amerikanske borgerkrig, for at tjene i unionens hær, hvor han vogtede telegraflinjen der gik gennem kontinentet. Senere sendte Brigham Young ham til Cove Creek i Utah, hvor han byggede fortet, som står der den dag i dag.

Under turen mod vest blev Hinckley på samme sted i en sæson, for at opdyrke præriejord og så sæd, uden selv at deltage i høsten. Bror og søster Hinckleys forfædre har tilsået marker med tro for deres efterkommere.

Denne ånd er blevet en legendarisk arv for bror Hinckley. Han føler ikke trang til at holde denne troens arv for sig selv, men bevarer, beskytter og øger den til gavn for kommende generationer. Således går det værdige hellige som fortjener velsignelser, som går i arv til deres børn og deres børnebørn. Dette „trosgrundlag", som han kalder det, er samlet ved gode menneskers indflydelse. Det kan ses på både præsident og søster Hinckley.

Bror Hinckleys far, Bryant S. Hinckley, var kun en måned gammel da

Øverst til venstre: Gordon B. Hinckley, da han var producer og sekretær for Church Radio, Publicity, and Mission Literature Committee. Øverst til højre: Efter afsluttet eksamen ved University of Utah, foråret 1932. I midten til venstre: Lige siden sin mission i Europa først i 1930-erne har Gordon B. Hinckley haft en vejledende indflydelse på kirkens missionering overalt i verden. I midten til højre: Ældste Gordon B. Hinckley, der er kendt for sit urokkelige vidnesbyrd om gengivelsen, taler til arbejdere og missionærer ved Cumorah højens festspil. Nederst til venstre: Præsident David O. McKay præsenterer den sidste nye assistent til De Tolv ved generalkonferencen den 6. april 1958.

Fotografiet velvilligst stillet til rådighed af *The Deseret News*

Cove fortet blev bygget. Familien flyttede senere til Fillmore i Utah, hvor Ira N. Hinckley blev kaldet til at præsidere over staven. Bryant S. Hinckley fulgte i sin fars fodspor, og blev præsident for Liberty staven i Salt Lake City, den største stav i kirken, med omkring 15.000 medlemmer. Gordon blev den tredie generation, som præsiderede over en Zions stav.

Bryant S. Hinckley var velsignet med tre gaver – en hurtig opfattelsesevne, en fast tro og – noget som var sjældent på den tid – en god uddannelse.

Han giftede sig og fik børn. Hans hustru døde og han stod tilbage med en lille børneflok, som han skulle opdrage. På det tidspunkt var han præsident for Sidste Dages Helliges handelsskole, hvor den kære Ada Bitner blev ansat for at undervise i engelsk og stenografi. Hun havde gået i skole i de østlige stater, hvor hun havde lært en ny form for stenografi, og hun blev den første der underviste i den form i det område. En senere apostel, Le Grand Richards, blev en af hendes elever. En anden lærer på skolen var den unge J. Reuben Clark jun., som en dag blev rådgiver til nogle præsidenter.

Bryant og Ada blev gift og familien voksede. Man må ikke sige at det blev en „ny" familie, for „vi tilhører allesammen den samme familie", som præsident Hinckley sagde.

Da Gordon blev ordineret til diakon og fik lov at deltage i stavens præstedømmemøder, tog hans far denne lidt uvillige dreng med til sit første præstedømmemøde, og som medlem af stavspræsidentskabet gik faderen op på forhøjningen og satte sig, mens Gordon måtte blive siddende på den bageste række.

Denne forsamling af mænd sang som indledningssalme – „Priser profeten". (*Sange*, nr. 97).

Priser profeten, som skued Jehova,
Jesus har salvet den herlige seer . . .

Og så skete der noget! „Jeg fornemmede en så stærk og overbevisende tro!" sagde præsident Hinckley senere. Hans hjerte fyldtes af en bekræftende ånd, og vidnesbyrdet bekræftede for denne diakon at Joseph Smith var en Guds profet. Han vidste det! Han vidste det! Han vidste det lige så sikkert som han vidste at han levede! Fra dette øjeblik blev han udrustet med „trosgrundlag".

Senere, da denne kvikke student ved universitetet fik udfordret sin tro med tvivl (hvilket altid hører med til unge menneskers uddannelse i kirken), så var det erindringen om dette øjeblik der støttede ham. Selv i dag, over 60 år senere, kan han ikke fortælle om denne oplevelse uden at sætte en finger ind bag brilleglassene for at tørre en tåre bort.

Det er noget som kirkens unge kan lære noget af. Hvis bror Hinckley forlod universitetet med lidt vaklen i sin tro, så genoprettede han den for bestandigt, ved at sige ja til at tage på mission i England. Han havde ellers planer om at gå på Columbia universitetet i New York, for at få en videreuddannelse i journalistik, han havde nemlig talent for at skrive. Men han måtte vente.

Det skete under den store økonomiske krise i 1929–1940, hvor England var den dyreste mission i verden, fordi det engelske pund på det tidspunkt var i god kurs. Ældste Hinckley indledte sin mission i Preston, hvor de første apostle påbegyndte arbejdet. Han virkede som assistent til ældste Joseph F. Merrill, der var medlem af De Tolv og præsident for de europæiske missioner. Ældste Hinckley var blandt andet kammerat med G. Homer Durham, der senere blev præsident for De halvfjerds' første Kvorum.

Ved sin afløsning gav ældste Hinckleys missionspræsident ham til opgave at aflægge rapport til Det øverste Præsidentskab om missionens tilstand. Han fik kun et par minutter på præsident Heber J. Grants og hans rådgiveres skema, men mødet varede meget længere. Det viste sig flere måneder senere at aflæggelsen af denne rapport til Det øverste Præsidentskab også var et interview til en stilling.

Der blev nedsat en ny komité for De Tolv, for at man kunne bringe de sidste nyheder indenfor kommunikationsmidlerne ind i missionærgerningen. Gordon skulle virke som producer og sekretær for Church Radio, Publicity, and Mission Literature committee. Dette blev i virkeligheden begyndelsen til kirkens offentlige kommunikations afdeling. Ældste Hinckleys planer om at gå på universitetet måtte skrinlægges. Der måtte findes en anden til at være seminarlærer, for han underviste seminar på deltid, da han kom hjem fra sin mission. I komiteen sad seks medlemmer af De Tolv, med ældste Stephen L. Richards som formand.

Der var et kontor ledigt, men der var ingen møbler på det tidspunkt. Ældste Hinckley var sparsommelig, så han gik til en tidligere missionærkammerat, hvis far solgte kontormøbler, og kom tilbage med et vakkelvornt bord, der var kasseret. Det ene ben var for kort. Det kunne klares ved hjælp af en træklods. Bordpladen havde slået sig og der var gået en lille splint af, men det kunne ignoreres. Han tog sin skrivemaskine med hjemmefra og begyndte den karriere, som førte til at han blev ordineret til apostel og medlem af kirkens øverste præsidentskab.

Men der blev høstet andre svære erfaringer i ungdommen. I 1918, da Gordon var otte år, kom der et telegram med den sørgelige nyhed at hans storebror, Stanford, der tjente ved de allierede styrker i Frankrig, var død.

Det påvirkede den lille Gordon –

Fotografiet venligst stillet til rådighed af *The Deseret News*

Øverst til venstre: Ældste Gordon B. Hinckley på sit kontor. Øverst til højre: Sammen med sin hustru, Majorie Pay Hinckley i april 1970. I midten: Præsident Joseph Fielding Smith kigger i ældste Hinckleys bog om kirkens historie, der er blevet en slags standard som missionærerne henviser til. Nederst til venstre: Ældste Hinckley førte i mange år tilsyn med kirkens vækst i det fjerne østen. Her hilser han på folk i folkerepublikken Kina.

der modnedes ved det. Flere år senere fik han en hel del at gøre med soldaterne under Korea- og Vietnamkrigene, og med missionærerne. Han holder mest af missionærarbejdet.

Han mødte en god forståelse hos militærtjenestens ledere i USA, og derved kunne han på en god måde forene missionær- og militærtjenesten, som forholdene nu tillod det. Alt blev holdt indenfor lovens rammer.

Han besøgte soldater og kvinder i lejre rundt omkring i verden. Han lærte dem at en soldat der efterlever evangeliet er en missionær. Han blev rørt i hjertet og hans tro forøgedes, når han i et koldt værelse i Korea og ved fronten i Vietnam hørte disse missionærer i uniform bære deres vidnesbyrd.

Gordon fik som dreng en velsignelse af Thomas E Callister, der var hans patriark. Patriarker er profeter.

„Du vil vokse op til mands modenhed og blive en stor og tapper leder i Israel . . .

Du vil nyde det hellige præstedømme, som du vil få overdraget, og du skal administrere det i Israel, som kun de der er kaldet af Gud kan gøre det. Du vil altid være en fredens budbringer. Jordens nationer skal høre din røst og komme til kundskab om sandheden ved de dejlige vidnesbyrd som du vil bære."

Da ældste Hinckley vendte hjem fra sin mission i England mente han at løftet i hans patriarkalske velsignelse var gået i opfyldelse, for han havde båret vidnesbyrd om sandheden i fire af datidens hovedstæder: London, Berlin, Paris og Washington D. C.

Men der var flere som skulle gå i opfyldelse. Han blev kaldet som assistent til De Tolv i 1958 og til apostel i 1961. I 1961 fik han ansvaret for kirken i Asien. I 1962 var han sammen med præsident Henry D. Moyle rundt omkring i alle USA's, Storbritanniens og Europas missioner. Præsident Moyle havde stor indflydelse på ham og det samme havde præsident J. Reuben Clark jun.

Det er ikke overdrevent at sige at det ville være lettere at lave en liste over de steder, hvor ældste Hinckley ikke har forkyndt, end over de lande hvor han har været, i kraft af sin kaldelse. Han har båret vidnesbyrd i alle lande på den vestlige halvkugle, undtagen i det lille Guianas i Sydamerika; han har talt i næsten ethvert land i Europa – blandt andet også i Rusland, Ungarn og Jugoslavien; i Orienten, blandt andet på Filippinerne, i Indien, Indonesien og Malaysia; i det nære østen, i Afrika og på stillehavsøerne. Patriarker har virkelig profetisk indsigt og bror Hinckley har opnået at se sin velsignelse gå i opfyldelse, i lydighed til sine kaldelser.

Det er nok nødvendigt for en mand at få en velsignelse, for at kunne virke i ydmyghed og fasthed i Guds rige, og få overdraget nogle egenskaber eller dyder, som kan få ham til at se sine mangler.

Et sådant „talent" ses ikke udadtil. Det ligger i reglen godt gemt, og man ser i de små ting at et menneske har lært den lektie som Moses lærte gennem en storslået åbenbaring, hvor han sagde: „Nu ved jeg som følge af dette at mennesket er intet, noget, som jeg aldrig før har troet" (Moses 1:10).

Der ligger noget af dette i Gordon B. Hinckleys personlighed. Det stammer måske fra at han som dreng var genert. Uden dette „talent" kunne de store stillinger i samfundet have gjort ham uimodtagelig for almindelige mænds og kvinders følelser og behov, for enken og hendes småmønter, for de fattige iblandt os. Men han er opmærksom på deres behov og han tænker hele tiden på dem. „Jeg føler for kirkens medlemmer, for jeg er selv en af dem," har han sagt. Bror Hinckley har i adskillige år arbejdet i det vi uformelt kalder „hjertesorgskomiteen". Det er der hvor de alvorlige overtræderes sager bliver behandlet. Han nærer kærlighed og medlidenhed med dem der lider af samvittighedsnag, og især med de uskyldige som påvirkes af det.

Hans opmærksomhed overfor kirkens medlemmer kommer tydeligt til udtryk når han brokker sig (det er netop ordet) over sådan noget som myndighed der misbruges, herskesyge ledere, priviligerede akademikere, ufornuftig ledelse i familien eller verdslig forstillelse.

Nogle betragter kirkens ledere og tror at deres liv leves i glans og herlighed. Præsident Stephen L. Richards, som har været bror Hinckleys lærer og øvet stor indflydelse på ham, talte til en generalkonferences præstedømmemøde om behandlingen af de vanskelige problemer, som forekommer i nogle medlemmers tilværelse. „Brødre, vi kan ikke helt nøjes med at få glæde i vore kaldelser." De som kender præsident Hinckley ved hvor tungt sådanne sager hviler på ham. Det er i sådanne øjeblikke at han må ty til sin charmerende humoristiske sans.

Det er interessant nok at hans indre perspektiv af sine værdier også kvalificerer ham til at mødes med verdens store mænd. Vi har været sammen med ham når han mødtes med nationers præsidenter, ambassadører, generaler, admiraler og andre i høje stillinger.

Bror Hinckley kan på et øjeblik komme med en morsom bemærkning, under præsentationen, så alle ler og føler lettelse. Men alt imens bevarer han sin værdighed og lige i rette øjeblik læser han et skriftsted fra Mormons Bog for USA's præsident.

Der er intet menneske i denne generation som har rejst så meget

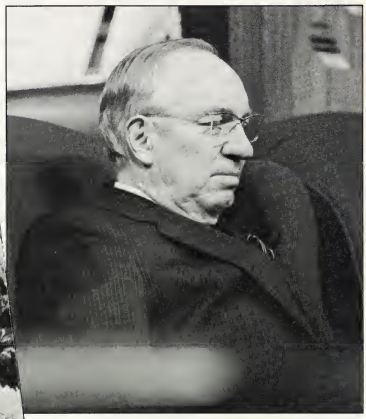

Fotografiet velvilligt stillet til rådighed af *The Deseret News*

Øverst til venstre: Præsident og søster Hinckley har hele deres liv arbejdet sammen i kirken. Øverst til højre: Præsident Hinckley har deltaget i indvielsen eller genindvielsen af 31 templer. Her taler han med ældste W. Grant Bangerter om en model til et nyt tempel. Nederst til venstre: Et kendt syn siden 1981 – præsident Hinckley leder et møde ved en generalkonference. Nederst til højre: Præsident Hinckley sidder og mediterer et øjeblik i tabernaklet på tempelpladsen.

rundt og været så mange steder i en bestemt hensigt – for at forkynde evangeliet, for at administrere for de hellige, for at sørge for de dødes forløsning.

Det er som om ældste Hinckley altid er der, når lidende hellige trænger til trøst og opmuntring. Han var i Tonga da alle de hellige på tragisk vis druknede, da en overfyldt båd forliste. Han skyndte sig at rejse hen til den bestemte ø for at trøste. Han var i Sydamerika da Peru blev ramt af et ødelæggende jordskælv. Atter lod han sin trøstende, sympatiske stemme lyde og sendte bud efter hjælp. Han var i Korea da kuglerne peb omkring det hotel hvor han boede.

Præsident David O McKay kaldte præsident Hinckley til at finde udvej for at fremskynde arbejdet for de dødes forløsning. De film vi nu ser i templerne, når vi går gennem sessionerne, blev resultatet. Og dette undervisningssystem blev indført med indvielsen af templet i Schweiz. Ældste Hinckley har været med til at indvi eller genindvi 31 templer. I de senere år, hvor både præsident Kimball og præsident Romney har været ude af stand til at rejse, fik bror Hinckley overdraget den hellige pligt at præsidere ved indvielsen af 18 templer og bede indvielsesbønnerne. Når man taler med ham om betydningen af de hellige tempelpagter i hans egen familie, bliver hans stemme blød. Han og søster Hinckley har fem børn: Kathleen H. Barnes, Richard Gordon, Virginia H. Pierce, Clark Bryant og Jane H. Dudley. Børnene og deres ægtefæller betragter ikke hans overordnede stilling som en udfordring til deres egen person. De ser det snarere som en hellig mission, som det er op til dem at støtte. De regner det for en velsignelse. Han påstår at deres mor har hele æren for det.

Man imponeres når man ser hvordan Gordon B. Hinckleys liv har formet sig som en organiseret forberedelse til de ansvarsopgaver han nu har.

Han har gennem et halvt århundrede kendt og elsket og på en eller anden måde arbejdet sammen med syv af kirkens præsidenter, – Heber J. Grant, George Albert Smith, David O. McKay, Joseph Fielding Smith, Harold B. Lee, Spencer W. Kimball og nu Ezra Taft Benson.

Ældste Hinckley har virket som lærer og leder i sit ward og sin stav, som medlem af søndagsskolens hovedbestyrelse og som rådgiver i hjælpeorganisationer.

Han har tid efter anden været formand eller næstformand i nogle af generalautoriteternes betydningsfulde komiteer. Blandt andet i præstedømmets hovedkomité, missionærkomiteen, tempelkomiteen, kirkens samordningskomité, funktionærkomiteen, budget- og finanskomiteen, uddannelseskomiteen og Brigham Young universitetets bestyrelseskomité (og i begges eksekutivkomité), i public relation komiteen, komiteen for særlige anliggender og informations- og kommunikationssystemskomiteen.

Det er bemærkelsesværdigt at disse kaldelser dækker både kirkens timelige og åndelige anliggender.

Da den unge Gordon Hinckley gik på universitetet læste han økonomi. Det var noget grundlæggende som han kunne trække på senere i livet. Forretningsledere har lært at anerkende hans kløgt og indsigt, og han er blevet bedt om at medvirke i forskellige direktionsbestyrelser. Han har rådgivet forretningsledere med hensyn til store økonomiske og politiske beslutninger.

Så spekulerer man på om et sådant arbejde mon er foreneligt med kaldelser i kirken. Kirken har intet professionelt præsteskab. Brødrene kaldes fra alle livsstillinger. Men deres pligter indebærer at de skal styre kirkens hellige resourcer – tiende og offerydelser.

Så ser man meningen med at Herren har befalet at hans apostle ikke skal tages ud af verden, men forblive i verden, uden at være *af* verden (se Joh. 17:15).

Kirken har forretninger at udføre over hele verden. Det drejer sig om at administrere midler til brug for opførelse af kirkebygninger og templer, til at finansiere missioner samt hundreder andre ting, som er vigtige for kirkens mission. Selv om der kan antages professionelle bogholdere til at klare sådanne ting, så er det komiteen for administration af tiende – Det øverste Præsidentskab, De tolvs Kvorum og Det præsiderende Biskopråd – der har det fulde ansvar for dem. De værdifulde erfaringer bror Hinckley har gjort, har været en stor hjælp, og de har beredt ham til at arbejde i bestyrelsen for kirkens hellige fonds.

Disse forretninger og kontakter med samfundet har holdt bror Hinckley informeret om de menneskelige anliggender. Han har udviklet et nært kendskab til offentlige og politiske sager. Det har ligeledes været af stor værdi for kirken. Han er mere end en gang blevet bedt om at finde en udvej i vanskelige stunder, når kirkens interesser har været truet i forbindelse med moralproblemer.

Men præsident Hinckley lader sig ikke lede af verdens standarder. Han har altid et velafmærket, godt brugt sæt standardværker på sig.

Og dersom du en tidlig morgen banker forsigtigt på hans kontordør for at få råd i en sag, kan det være at det varer lidt før han lukker op, netop så lang tid som det tager ham at rejse sig fra sine knæ og komme hen til døren. Når du ved det, så ved du hvorfor Herren har kaldet Gordon Bitner Hinckley som apostel, og som rådgiver for profeter og præsidenter. □

Fotografiet velvilligt stillet til rådighed af *Basalt Photography*

PRÆSIDENT
THOMAS S. MONSON

ALTID UDE I „HERRENS ÆRINDE"

Jeffrey R. Holland
Præsident for Brigham Young universitetet

Den 23-årige Tom Monson, som for forholdsvis nylig var kaldet til at være ny biskop for 67. ward i Valley View staven i Salt Lake City, blev usædvanlig rastløs efterhånden som stavens præstedømme-lederskabsmøde skred frem. Han havde en stærk fornemmelse af at han omgående skulle forlade mødet og køre til Veteran hospitalet, der lå oppe for enden af byens gader. Før han gik hjemmefra om aftenen var han blevet ringet op og havde fået at vide at et ældre medlem i hans ward var blevet syg og kørt på hospitalet. Den der ringede spurgte om biskoppen mon kunne få tid til at tage hen på hospitalet på et tidspunkt og give den pågældende en velsignelse. Den unge, travle leder forklarede at han netop var på vej til et stavsmøde, men at han selvfølgelig med glæde ville tage hen på hospitalet så snart mødet var slut.

Nu kom tilskyndelsen endnu kraftigere: „Forlad mødet og tag straks hen på hospitalet." Men det var stavspræsidenten der stod på talerstolen lige nu! Det ville være meget uhøfligt at rejse sig midt under den præsiderende leders budskab, og bane sig vej foran en hel række brødre for helt at forlade bygningen. Han sad og led mens han ventede på at stavspræsidenten skulle afslutte sit budskab, hvorpå han løb hen til døren endnu før der var bedt afslutningsbøn.

Den unge biskop løb hele vejen gennem den lange hospitalsgang på fjerde sal, hvor han lagde mærke til at man havde særlig travlt udenfor den stue han skulle besøge. Han blev standset af en sygeplejerske som spurgte: „Er De biskop Monson?"

„Ja," lød det ængstelige svar.

„Jeg er ked af at måtte meddele at patienten sagde Deres navn lige før han døde," sagde hun.

Thomas S. Monson kæmpede for at holde tårerne tilbage da han vendte om og gik ud fra hospitalet. Da svor han lige på stedet at han aldrig mere ville lade være med at reagere på en tilskyndelse fra Herren. Han ville anerkende de indskydelser han fik gennem Ånden, og følge dem hvor som helst de ville føre ham hen, og altid gå „Herrens ærinde".

Man vil ikke kunne lære den netop kaldede andenrådgiver i kirkens øverste præsidentskab – Thomas S. Monson – at kende, uden at vide at han gentagende gange har fået sådanne tilskyndelser i sit liv, og været absolut loyal overfor det løfte han gav om at adlyde dem. I virkeligheden syntes hans liv at være en slags hellig bog, som Helligånden har skrevet – og stadig skriver på – med det ene bemærkelsesværdige åndelige budskab efter det andet. Han ligner i dette, som på mange andre områder, meget Nephi den ældre. Han blev som „meget ung" kaldet til at være biskop – kun 22 år – og da han var 27 blev han rådgiver i et stavspræsidentskab, som 31-årig blev han missionspræsident, som 36-årig blev han apostel (den yngste i 53 år), og som 58-årig rådgiver i Det øverste Præsidentskab (den yngste i dette århundrede). Han er også „stor af vækst", en robust, ukuelig og energisk mand, der har arbejdet ved sin fars side i bogtrykkerbranchen siden sin ungdom.

Men præsident Monson ligner også meget den unge Nephi i sin ydmyghed og tro. I alt hvad han har udført har han forpligtet sig til at „gå og gøre det, som Herren har befalet" (1 Nephi 3:7), uanset hvilke forhindringer der har stået i vejen. Han har endvidere, som Nephi gjorde, ladet sig „tilskynde af Ånden, thi jeg vidste ikke på forhånd, hvad jeg skulle gøre" (1 Nephi 4:6). Det er ikke noget under at sådanne mænd kaldes til at „frembringe mit Zion . . . for de skal have den Helligånds gave og kraft" (1 Nephi 13:37). På baggrund af dette løfte er det klart at ingen stavspatriark har været mere profetisk end bror Frank B. Woodbury var den dag i marts 1944, da han lagde sine hænder på den 16-årige Tom Monsons hoved og sagde:

„Helligånden er overdraget dig, for at være dig en inspiration og vejledning, for at lede dig i dit arbejde, og for at indprente dig det forgangne og det tilkomne . . .

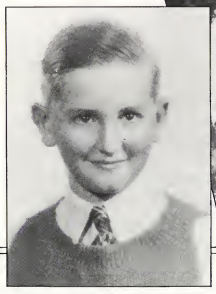

Øverst til venstre: Præsident Monson sammen med sin hustru, Frances Johnson Monson – „en rolig kvinde, med en dyb og stærk tro". Nederst til venstre: Tom Monson, drengen der af sin biskop blev beskrevet som „den slags der udfører noget som kun få drenge gør." Øverst til højre: Den lille Thomas Monson på sin trehjulede cykel udenfor familiens hus i Salt Lake City. Nederst til højre: Mindre end et år før den anden verdenskrig sluttede, tilsluttede den 17-årige Tom Monson sig marinens reserve.

Du vil og skal blive leder blandt dine kammerater . . . du vil få det privilegium at komme ud i verden og forkynde evangeliets budskab . . . og du vil få den ånd som kan skelne mellem tingene . . .

Søg Herrens vejledning i ydmyghed, og du vil vide hvilken vej der er den rette at følge . . . i de høje og hellige kaldelser som du vil få . . ."

Vi kan kun gætte på hvilke følelser den patriark må have haft, da han gav denne ualmindelige velsignelse til en tilsyneladende helt almindelig ung mand. Måske vidste bror Woodbury endog hvilke „høje og hellige" kaldelser han ville få i fremtiden.

Thomas Spencer Monson er født en søndag morgen, den 21. august 1927, i Salt Lake City, Utah. Hans forældre, G. Spencer og Gladys Condie Monson, stammer fra hårdføre svensk/engelske forfædre, som var respektable, ydmyge, hårdtarbejdende og elskelige forældre, der allerede var velsignet med en datter, Marjorie, og senere blev de velsignet med Robert, Marilyn, Scott og Barbara.

Familien spillede en meget vigtig rolle i den unge Tom Monsons tilværelse – også dem uden for den nærmeste familiekreds. Hans morfar købte et stykke jord i nærheden af byens centrum, hvor han byggede et hus til sig selv og til de fire Condie døtre og deres ægtefæller. Det var glade dage, hvor familien altid var sammen, ikke kun med mostrene der boede i nærheden, men også med Condies og Monsons slægtninge der ikke boede så langt væk.

Selv om Monsons familie ikke havde megen såkaldt luxus i livet (han husker hvor forfærdelig koldt hans værelse var om vinteren), så lagde den unge, følsomme Tom, der var en barmhjertig natur, hurtigt mærke til at der var mange omkring ham, som var mindre heldigt stillet end han selv.

Thomas Monsons barndomsoplevelser var med til at give ham en guddommelig styret opdragelse, som fik ham til at fornemme de fattiges kår resten af sit liv. Da han senere blev biskop i netop det 67. ward, hvor han var født og opdraget, var der 1060 medlemmer, blandt andet 85 enker og det største antal som skulle have velfærdshjælp i hele kirken.

Mange ved måske at den unge biskop Monson brugte en uge af sin sommerferie hvert år ved juletid til at besøge alle 85 enker i sit ward. Men der er måske mange som *ikke* ved at de gaver han de første mange år havde med til hver enkelt var høns som han selv opdrættede. Og selv om det er over tredive år siden at præsident Monson blev afløst som biskop for de

mennesker, har han været ude med en gave til hver af disse enker hver eneste jul, så længe de levede.

Desuden så det ud til at disse søde mennesker ventede med at dø til bror Monson kunne forlade sine mange opgaver og komme til byen for at tale til deres begravelser. Der er nok ikke mange af kirkens nuværende ledere som har talt til så mange begravelser som han – han talte engang til tre på samme dag – og han siger altid noget personligt til de somme tider almindelige og ellers ukendte mennesker, som han har mødt og er kommet til at holde af under sin gerning.

„Tom er en ven af folket, de mindre heldiges helt," siger hans gamle ven, Wendell J. Ashton. „Når han for eksempel tager venner med til en basketballkamp, så er det ikke de rige og berømte eller store forretningsfolk. Det er nogle ganske almindelige mennesker, som han kender fra gamle dage. Han er som et grantræ – toppen rager højt op mod himlen, mens grenene breder sig ud forneden, for at beskytte alle som søger ly under det."

„Der er nok ikke mange der ved det, men bror Monson har udnævnt sig selv til 'feltpræst' for en lang række plejehjem rundt omkring i byen," siger ældste Boyd K. Packer, som har siddet ved siden af ældste Monson i De tolvs Kvorum i 15 år. „Han besøger dem når som helst han kan få tid, og somme tider også når han ikke har det."

(Et velmenende menneske sagde engang til præsident Monson at det ikke var til nogen nytte at besøge disse gamle mennesker, og tale til dem i lange baner, for sjældent at få et eneste ord til svar. „Du kan lige så godt spare din tid og få dig et hvil, ældste Monson. De aner ikke engang hvem du er."

„Om de kender mig eller ej kommer ikke sagen ved," svarer Thomas Monson beslutsomt. „Jeg taler ikke med dem fordi de kender mig. Jeg taler med dem fordi jeg kender dem.")

W. James Mortimer, som udgiver *Deseret News* er en gammel ven af præsident Monson og han har bemærket: „Jeg har ført forretninger med præsident Monson og arbejdet sammen med ham i kirken og privat i de sidste 25 år. Han er noget særligt. Hans styrke er ikke til at tage fejl af, men den er altid blandet med ydmyghed. Han er lynende intelligent, men han tæmmer den med visdom. Når han udøver sin magt gør han det altid med sund dømmekraft. Han fortjener andres kærlighed gennem sine tjenestegerninger og sin loyalitet."

Ældste James E. Faust, der arbejder sammen med præsident Monson i De tolvs Kvorum, siger at „ingen i denne verden er mere loyal end Tom Monson. Er du først blevet ven med Tom, så har du en ven for evigt. Han er skarpsindig og glemmer intet, men det gør hans hjerte heller ikke – specielt ikke mennesker."

Præsident Monson har udviklet en sådan loyalitet og hengivenhed tidligt i sit liv ved at tjene andre. „Han var af den slags der udrettede noget, som kun få drenge gør," siger John R. Burt, en barndomsven og tidligere biskop, som har arbejdet sammen med bror Monson som rådgiver i Temple Views stavspræsidentskab.

„Han mødtes med sine kvorumsrådgivere og gjorde dem begejstrede for at gøre noget, selv som dreng. Man skal i reglen mase med drenge for at få dem til at gøre noget, men det skulle man ikke med Tom. Han var altid parat til at gøre noget, som var værd at gøre.

Denne evne har han bibeholdt. Jeg har aldrig set ham lede et projekt som ikke gik godt. Det er hans store åndelige indstilling der får arbejdet til at køre. Han er en åndelig kæmpe."

Og som det var tilfældet ved så mange andre lejligheder, var det unægteligt Helligånden der specielt tilskyndede den 17-årige Tom til, i modsætning til de 41 andre rekrutter der tilsluttede sig hæren den samme dag, at vælge at blive reserve i flåden (under hele krigen plus et halvt år) fremfor at gå ind i flåden på almindelig vis (fire år med et fast løfte om afmønstring). Denne beslutning traf han efter indtrængende bønner.

I løbet af et par uger, efter at ældste Monson havde meldt sig, blev der våbenstilstand i Europa og kun få måneder senere sluttede krigen i Stillehavet. Mindre end et år efter sin tjenestetid kunne menig Thomas S. Monson vende hjem og tage sin afsluttende eksamen med udmærkelse ved University of Utah, kun et kvartal senere end sine klassekammerater, som ikke havde været soldater. Åndens tilskyndelser havde sparet ham for tre nytteløse års efterkrigstjeneste. Lidet anende at han allerede da var fundet egnet til at bære „Guds fulde rustning" (Ef. 6:11) i en anden slags krig, med en værnepligt der skulle vare endnu længere. Han var på vej ud i „Herrens ærinde" og hans tid var kostbar.

Et af de smukkeste kapitler i livets bog, som er fyldt med det som bor i hjerte og ånd, begynder med præsident Monsons indledende bekendtskab med Frances Johnson. „Halvdelen af fars succes skyldes mor, og resten er der ingen der rigtig ved hvorfor," siger deres datter Ann Monson Dibb. „Han holdt en konferencetale som han kaldte ‚anonym', om mennesker der havde arbejdet trofast og givet så meget, uden at søge anerkendelse. Den tale passer så smukt på min mor. Han skrev den måske om hende. Han kunne ikke have udført det han gjorde uden hende."

Det var tydeligt at det ville blive et ægteskab der var indgået i himlen, da den unge Tom ringede på hos Johnsons, og bror Franz Johnson sagde:

„Monson! Monson! Det er et svensk navn, ikke?"

„Ja det er," forsikrede den unge bejler omgående.

Så gik bror Johnson hen til en skuffe og tog et billede frem af to missionærer. Han pegede på den ene af dem og sagde: „Er du i familie med *denne* Monson?"

„Ja, det er Elias Monson, min bedstefars bror," forsikrede den unge gæst.

Bror Johnsons øjne fyldtes med tårer da han udbrød: „Det var den ene af de missionærer der var med til at bringe evangeliet til min mor og far og hele min familie i Sverige." På denne stærke grundvold blomstrede romantikken mellem Tom og Frances, og de blev viet i Salt Lake templet for tid og al evighed den 7. oktober 1948.

„Tom arbejdede som wardssekretær, og i begyndelsen af sit ægteskab blev han GUF-forstander for unge mænd, og siden har han haft den ene stilling efter den anden," mindes søster Monson. „Der var nogle der spurgte hvordan en nygift pige kunne klare det, men det har aldrig været noget offer for mig at se min mand udføre Herrens arbejde. Det har været en velsignelse for mig og vore børn. Han har altid vidst at jeg forventede at han gjorde det han skulle for kirken."

„Jeg har aldrig en eneste gang hørt Frances beklage sig over noget jeg skulle udføre i kirken i de 37 år vi har været gift," siger præsident Monson kærligt. „Jeg har været væk mange dage og nætter i de 37 år, og jeg har sjældent haft mulighed for at sidde sammen med hende i forsamlingen. Men der findes ingen som hende – absolut ingen. Hun støtter mig på alle mulige måder, og hun er en rolig kvinde med en dyb og stærk tro."

Bror Monson har, med Frances ved sin side og under stadig større kirkeopgaver, gjort forberedelser som en dag skulle blive ham til hjælp i arbejdet som rådgiver i kirkens øverste præsidentskab.

Tom tog sin afsluttende handelseksamen ved University of Utah med udmærkelse i 1948, efter at have forpligtet sig inderligt til at uddanne sig (han har en kandidatudmærkelse fra University of Utah og en æresdoktorgrad i jura, som han har taget ved Brigham Young Universitetet, i hvis bestyrelse han sidder). „Tom var en enestående student," husker dr. O. Preston Robinson, bror Monsons tidligere afdelingschef ved universitetet. „Han fik et rent A (højeste karakter) i alt hvad han havde med at gøre. Allerede dengang kunne jeg se at verden ville høre mere fra ham. Han begyndte med at arbejde for mig på universitetet, hvor han underviste sammen med mig, hvorpå han kom ind hos mig på *Deseret News*. Senere fik jeg det privilegium at arbejde for ham. Jeg har ikke ord nok til at beskrive ham som menneske og trofast ven. Jeg holder af ham som min egen søn." Det var et typisk udslag af præsident Monsons beslutsomhed at han senere tog en højere handelseksamen ved Brigham Young universitetet flere år *efter* at han var kaldet som generalautoritet.

Hans karriere som sælger og chef ved *Deseret News* blev allerede i starten afbrudt, da han blev kaldet til at præsidere over den canadiske mission fra 1959 til 1962. Denne mission dækkede et meget stort geografisk område, uden stave og kun få bygninger, som var passende.

„Han øvede en enorm indvirkning på den mission," husker en tidligere missionær, F. Wayne Chamberlain. „Han var ung, yngre end flere af fuldtidsmissionærerne, og han havde aldrig selv været på mission. Men i samme øjeblik han ankom til Toronto i Ontario, påtog han sig ansvaret. Han tog en hurtig tur rundt i missionen, hvorefter han kendte alle missionærerne ved navn, og også mange af medlemmerne. Han virkede åndeligt opløftende på alle, hvor han gik – han tilførte hele missionen energi." Under denne unge missionspræsidents ledelse blomstrede kirkens arbejde i det østlige Canada.

Kun lidt over halvandet år efter sin hjemkomst til Salt Lake City, og efter at have siddet i adskillige af kirkens hovedkomiteer, blev Thomas S. Monson kaldet som medlem af De tolv apostles Kvorum, den 4. oktober 1963.

Udover bror Monsons arbejde som apostel fik han betydningsfulde, professionelle opgaver, såvel som samfundsopgaver, blandt andet i bestyrelsen for Amerikas nationale drengespejder organisation (hvor han selv havde modtaget den højeste spejderbelønning – den såkaldte Silver Buffalo Award), og præsident Reagans fremstød for det private initiativ i USA, en gruppe mennesker som opfordrede private borgere til at engagere sig mere i deres samfund.

„Tom arbejder med lige stor dygtighed og lethed som leder for medlemmer som for ikke medlemmmer," siger ældste Neal A. Maxwell, som arbejder sammen med ham i De tolvs Kvorum. „Hans administrative styrke og evner til at arbejde skyldes ikke alene hans akademiske eller professionelle uddannelse og muligheder, hvor enestående de end er. Det er noget der ligger dybere end som så – noget han er født med. Han behøver ikke at arbejde ret længe med en opgave før han har fattet dens betydning og mening. Han har opfattet de væsentligste detaljer i de fleste ting, mens andre endnu forsøger at finde ud af hvor de skal begynde."

John W. Gallivan, der er medlem af den romersk katolske kirke, leder i Salt Lake og tidligere udgiver af *Salt Lake Tribune*, siger: „Hvis du nogen

Fotografiet velvilligst stillet til rådighed af Duncan Photography

Øverst til venstre: Ældste Monson blev æresdoktor ved Brigham Young universitetet i 1981. Nederst til venstre: Præsident Monson har hele sit liv haft til hobby at opdrætte duer – på billedet undersøger han to af dem. Til venstre: En mand med tro og barnhjertighed – som sådan blev Thomas kaldet som 31-årig til at præsidere over den canadiske mission. Øverst til højre: Familien Monson i 1982: (fra venstre til højre) Thomas L., Clark S., præsident Monson, Ann Monson Dibb og søster Monson, siddende.

sinde har mødt Tom Monson, så er han din ven. Dette varme, ægte menneske, som holder af mennesker, elsker ikke sin næste fordi det er en befaling. Tom Monson er din ven fordi han elsker mennesker. Det er hans natur. Kirken har skænket dette samfund noget enestående ved at indsætte Tom Monson i Det øverste Præsidentskab."

Præsident Monsons diplomatiske evner til at samarbejde med mennesker, der ikke er sidste dages hellige, har han tydeligt bevist i de næsten to årtier hvor han har arbejdet i de østeuropæiske lande. Hans indsats, for at hjælpe til med at få oprettet den første stav der i august 1982, betød at en af hans personlige drømme gik i opfyldelse, da der blev indviet et tempel i Freiberg, i den tyske demokratiske republik, den 29. juni 1985.

„Havde det ikke været for bror Monson ville der ikke være ret meget for de hellige i denne del af Europa," siger en af hans nære venner Joseph L. Wirthlin, der er Europas områdepræsident. „Nu har vi stave, ward, kirkebygninger – og endda oplevet det mirakel at få et tempel der. Tom er parat til at ofre sin sidste skjorte for de hellige her. Jeg mener det! Jeg har set ham forære sin habit, sine skjorter og sine sko væk. Jeg tror han har foræret 20 sæt tøj væk til nødlidende hellige i Østeuropa. Han siger at det var brugt tøj og så gammelt at det alligevel skulle kasseres, men jeg synes altid at det så nyt ud."

Som medlem af De tolvs Råd i 23 år, har administrative opgaver lært br. Monson meget værdifuldt, idet han har beskæftiget sig med alt i en sidste dages helligs tilværelse: missionering, velfærdstjeneste, uddannelse, genealogi, hjemmelærerarbejde, ledertræning, samordning, fremstilling af lektiehæfter, præstedømmets og hjælpeorganisationernes programmer – og så videre og så videre. „Han er genial til at organisere," siger ældste Packer. „Hvis jeg skulle vælge en til at føre en vigtig sag til succes gennem alle de nødvendige kanaler og kontrolpunkter, så ville jeg vælge Tom Monson."

„Han lever lige så systematisk som han tænker," afslører præsident Monsons dygtige sekretær Lynne F. Cannegieter. „Han tilsidesætter aldrig noget som helst, og det ser også ud som om at han heller aldrig glemmer noget."

Det er indlysende at en sådan bredde i erfaring og dygtighed er en vigtig hjælpekilde for en der er kaldet til dagligt at sidde i råd med præsident Ezra Taft Benson og præsident Gordon B. Hinckley i kirkens øverste præsidentskab.

I august 1974 skete der en weekend ændringer i de tildelte konferenceopgaver, hvorpå ældste Monson blev sendt til Shreveport staven i Louisiana. Der var berammet flere møder til lørdag eftermiddag. Stavspræsidenten kom nærmest undskyldende og spurgte bror Monson om han havde tid til at give den 10-årige Christal Methvin, der havde cancer, en velsignelse. Bror Monson sagde at det ville han med glæde gøre og spurgte derpå om pigen ville komme til konferencen eller hun lå på Shreveport hospitalet. Stavspræsidenten sagde tøvende at Christal ikke var i stand til at forlade sit hjem, og at hun boede flere kilometer fra Shreveport.

Ældste Monson så på sit mødeskema og fandt ud af at der simpelthen ikke var tid nok. Han foreslog at man i stedet bad for hende i de offentlige bønner, der ville blive bedt under konferencen. Han trøstede sig selvfølgelig med at Herren ville forstå og velsigne familien Methvin derefter.

Inden stavskonferencen havde lægerne amputeret Christals ben, kun for kort efter at opdage at sygdommen havde bredt sig til hendes små lunger. Familien havde planlagt at rejse til Salt Lake City, for at hun kunne få en velsignelse af en generalautoritet. De kendte ingen af brødrene personligt, så de havde stillet alle kirkeledernes billeder foran Christal, hvorpå hun pegede på billedet af ældste Thomas S. Monson og sagde: „Han skal give mig en velsignelse."

Men Christal blev hurtigt så meget dårligere at flyveturen til Salt Lake City måtte aflyses. Hendes legeme blev stadig svagere, men ikke hendes tro. Hun sagde: „Når nu der skal komme en generalautoritet på besøg til vores stavskonference, hvorfor kan det så ikke blive bror Monson? Hvis jeg ikke kan komme til ham, så kan Herren da sende ham til mig." Netop på det tidspunkt fik bror Monson besked om den uventede ændring i konferenceopgaverne, så han blev sendt til Shreveport.

Og som en sidste gunstbevisning for Christal blev familien enige om at knæle ned ved hendes seng og bede om bare én velsignelse til – muligheden for at bror Monson kunne besøge dem personligt.

Da de havde hørt fra stavspræsidenten at bror Monson ikke var i stand til at besøge Christal, på grund af sit overfyldte skema, blev familien Methvin naturligvis skuffede. De knælede atter ned ved Christals seng og bønfaldt om en sidste gunstbevisning – at hendes ønske om en velsignelse af bror Monsons hånd måtte kunne realiseres.

I det øjeblik familien Methvin knælede ned ved Christals seng, sad ældste Monson og så i sine notater, parat til at tale som afslutning på lørdagens aftenmøde. Men lige idet han gik til talerstolen var der en stemme som næsten hørligt gav et kort, men meget kendt budskab: „Lad de små børn komme til mig; dem må I ikke hindre; thi Guds rige hører sådanne til."

Notaterne dansede for hans øjne, der fyldtes med tårer. Han forsøgte at følge mødets emne op som berammet, men han kunne ikke få Christal Methvins navn og billede ud af tankerne. Og så reagerede ældste Monson på det åndelige budskab, således som han altid trofast har udvist sin kostbare evne til netop at gøre. Han gav besked om at der ville blive foretaget en ændring i den følgende dags konferenceskema, til trods for hvad det ville koste af forvirring og forstyrrelser. Derpå fortsatte mødet.

Efter en meget tidlig og meget lang køretur søndag morgen, stod ældste Monson og så ned på et barn der var for syg til at rejse sig og for svag til at tale. Hendes sygdom havde nu næsten gjort hende blind. Bror Monson, som blev dybt rørt over det han så og af Herrens ånd der var så fremherskende, faldt på sine knæ og tog barnets gennemsigtige hånd i sin. „Christal," hviskede han, „nu er jeg her."

Hun hviskede med stor anstrengelse tilbage: „Bror Monson, jeg vidste at du ville komme."

Hun fik en velsignelse som sagde at det kære barns legeme og ånd var i en kærlig himmelsk Faders varetægt, og han har helt sikkert overværet den hjertegribende scene. Hendes næsten uhørlige tak blev en enestående afslutning på velsignelsen og det søde liv hun havde levet i tro. Torsdagen efter forlod Christal Methvins rene ånd hendes sygdomshærgede legeme og trådte ind i Guds paradis, netop som Det øverste Præsidentskab og De tolvs Råd erindrede hende i bønnekredsen, hvor ældste Monson havde anbragt hendes navn.

Monsons tre børn synes ikke selv at de er blevet forsømt, selv om deres far har haft travlt hele deres liv. „Det var som om andre børns fædre var mere hjemme end vores far," husker de, „men det var også som om at de ikke var nær så meget sammen med deres børn som vores far var med os. Vi gjorde altid noget sammen og vi elskede det."

Monsons ældste søn, Tom, sagde at han næsten ikke havde nogen fritid sammen med sin far under den krævende missionstid i Canada (familien havde tre dage på tre år, hvor de spiste alene sammen som familie, uden missionærer eller andre gæster). Men alligevel gik lille Tommy op ad trapperne til sin fars kontor hver aften inden han gik i seng, og ligegyldigt hvad hans far sad med, så blev det lagt til side, så de kunne tage et spil skak. „Det er på sin vis et lige så dejligt minde som dengang min far fløj helt til Louisville i Kentucky flere år senere, blot for at give mig en velsignelse, fordi jeg fik lungebetændelse mens jeg var rekrut og i militærlejr," sagde Tom.

Ann husker at selv om faderens mappe altid var i hans nærhed og stod åben, mens han sad og læste i nogle vigtige papirer, så fik han sine børn til at føle sig som en del af hans gerning og ind imellem fortalte han dem hvad han havde haft af åndelige oplevelser i forbindelse med sine opgaver. „Min kæreste erindring," siger hun „er når han kom hjem søndag aften efter en

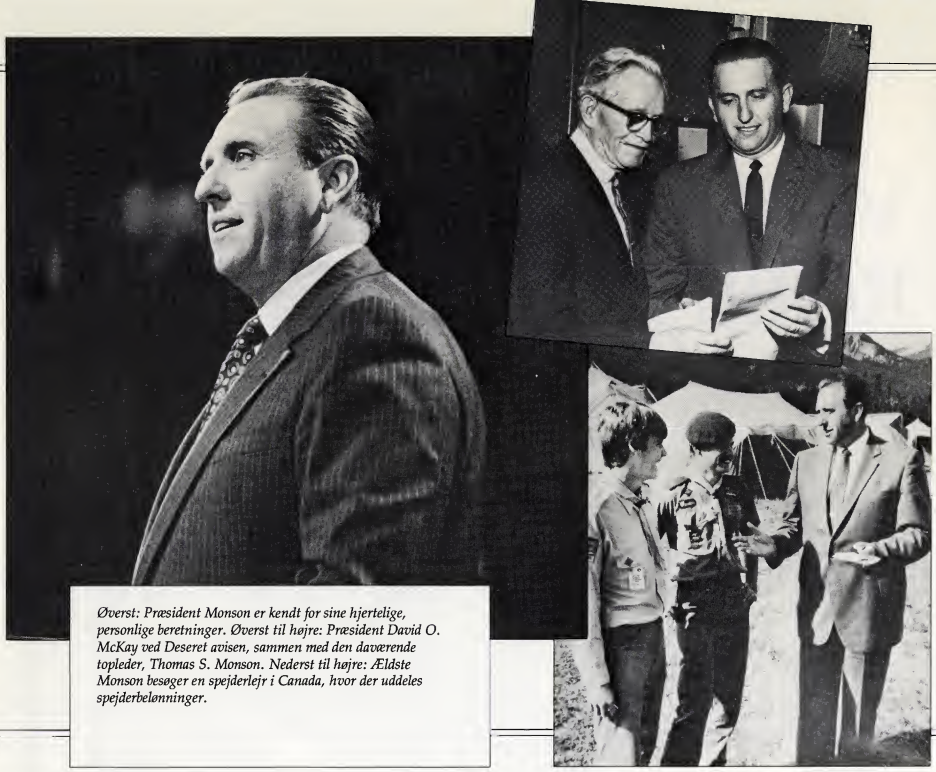

Øverst: Præsident Monson er kendt for sine hjertelige, personlige beretninger. Øverst til højre: Præsident David O. McKay ved Deseret avisen, sammen med den daværende topleder, Thomas S. Monson. Nederst til højre: Ældste Monson besøger en spejderlejr i Canada, hvor der uddeles spejderbelønninger.

Fotografiet velvilligt stillet til rådighed af *The Deseret News*

opgave til en stavskonference eller en tur i missionen, og jeg hørte ham fortælle om den særlige inspiration han havde fået når han havde kaldet en patriark, eller de trosfremmende oplevelser han havde når han interviewede missionærer." Monsons børn fik masser af sådanne historier, for deres far fik hver dag, uge og måned særlige indskydelser og inspiration med hensyn til de kaldelser han foretog og hvilke skridt han skulle tage.

Clark føler sig dybt berørt over en oplevelse på en af familien Monsons typiske og forunderlige fisketure, hvor hans far bad ham trække linen ind et øjeblik. Da linen var halet ind og fiskestangen anbragt i båden, sagde bror Monson: „Om cirka fem minutter vil din bror Tom sidde ved eksamensbordet og blive udspurgt, før han kan få lov til at arbejde som jurist. Han har arbejdet flittigt i de tre år han har studeret jura blot for at opnå dette, og han er lidt nervøs. Lad os knæle ned her i båden. Først beder jeg en bøn for ham og så beder du en bøn for ham."

„Det er en af de største oplevelser i mit liv," sagde Clark senere. Det rørte ham også dybt da hans far flere år senere vendte bilen og kørte 64 km, blot for at Clark kunne få en ørnerede at se. „Jeg ved selvfølgelig at det ikke burde overraske mig at han ville gøre det. Det er nøjagtigt den slags ting han har gjort hele sit liv for mennesker der trængte til hjælp."

Engang, hvor teenageren Tom Monson svømmede i Provo floden, så han nogle feriegæster der råbte panikslagne, fordi en i selskabet var faldet i floden og var ved at drukne i hvirvelstrømmen, som hun var trukket ned i. Netop i det øjeblik nåede hun indenfor Toms synsfelt. Han svømmede hen ved siden af hende, greb om hende og bugserede hende ind til bredden.

„Disse mennesker var meget gavmilde i deres taknemmelighed og sagde at det var mig der havde reddet hendes liv," sagde bror Monson senere. „Men jeg tror bare at det skete på rette tid og sted, for at hun kunne få hjælp."

Sådan har det altid været med Thomas Monson, en moderne Nephi, der følger Åndens tilskyndelser – altid på rette tid og sted, altid i færd med at gå „Herrens ærinde". □

VI MÅ FORSTÅ ROBBY

Leona Haag

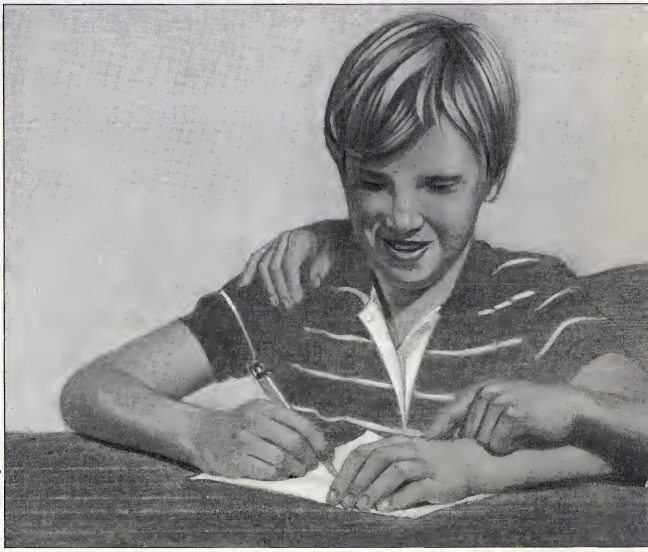

Illustreret af Stephen Moore

Resten af året hjalp Robby Steven, uden at blive bedt om det. En søndag kæmpede han med ham i næsten 10 minutter blot for at få ham til at skrive „profet".

Jeg vil håbe du kommer godt ud af det med Robby," sagde sekretæren, da hun gav mig listen med navnene på børnene i min nye målskytteklasse i primary. Der stod én ved siden og hørte det, og hun begyndte også at give udtryk for sin medlidenhed med mig. En anden søster nikkede, og Robbys tidligere lærer skulle lige til at fortælle mig en forfærdelige historie om ham, da jeg undskyldte mig og gik.

Jeg var overrasket. Jeg ved at skolebørn somme tider bliver stemplet af deres lærer som „søde" eller „uartige", men da aldrig primarybørn!

Da jeg bad aftenbøn den dag, takkede jeg vor Fader i Himlen for muligheden for at undervise nogle af hans børn og bad om særlig hjælp med Robby. Jeg tryglede om vejledning og lovede at gøre hvad som helst jeg kunne for at forstå Robby og få andre mennesker til at slippe af med deres negative indstilling til ham.

Den næste søndag trak Robbys mor mig til side for at gøre mig opmærksom på at hendes søn var særdeles aktiv og tilbød mig sin støtte. Hun sagde at hun var parat til at straffe ham derhjemme, hvis jeg bare ville fortælle når han havde opført sig dårligt. Jeg takkede hende, uden at fortælle at jeg ønskede at tingene i år skulle blive anderledes.

De første par uger i primary gik godt. Jeg spekulerede på hvorfor de andre havde haft problemer med Robby. Hans strålende blå øjne var fyldt med spilopper, men han forstyrrede ikke. Han kendte bare alle svarene. De andre drenge kunne dårligt følge med ham. De regnede ofte

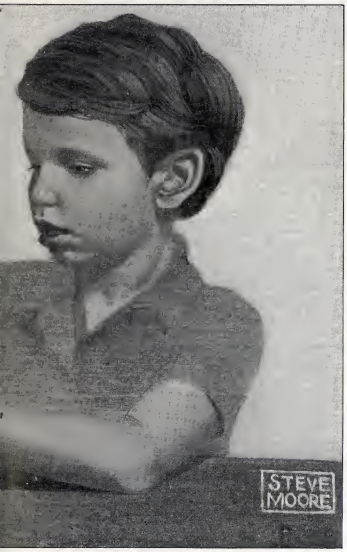

med at han kom med svarene. Robby frydede sig over at vække opmærksomhed og somme tider optrådte han bevidst.

Jeg blev hurtigt klar over at Robby ikke var den eneste der behøvede forståelse. Alle mine syv elever havde særlige problemer og behov. Så når jeg hver uge underviste dem i de vigtige evangeliske principper, forsøgte jeg også at imødekomme disse behov.

Jeg opdagede at Robbys behov ikke var så svære at imødekomme som Stevens. Steven havde indlæringsvanskeligheder. Han kom altid 5–10 minutter efter at klassen var begyndt og satte sig for sig selv i en krog. De andre drenge drillede ham og gjorde nar ad ham. Og eftersom han havde brug for at blive accepteret og have venner, så fandt han sig roligt i det hele – uge efter uge.

En uge lyste Steven helt op da han kom, fordi han så at der var en tom plads midt imellem de andre drenge. Men de greb hurtigt stolen og satte den hen i hjørnet, hvor Steven atter satte sig helt alene.

Jeg kunne ikke sige noget – ikke fordi jeg ikke vidste hvad jeg skulle sige eller gøre, men fordi Ånden sagde til mig at jeg ikke skulle gribe ind. Jeg fik lyst til at skælde børnene ud, men følte at jeg skulle holde igen. Jeg kunne næsten ikke tro det! Men jeg fortsatte lektien, som om der ikke var sket noget forkert.

Hele den næste uge var jeg bekymret for min klasse. Jeg vidste ikke hvad jeg skulle gøre for at hjælpe Steven. Robby var blevet svær at styre og resten af drengene havde stadig behov, som jeg ikke vidste hvordan jeg skulle imødekomme. Jeg bad og fik ingen bestemte løsninger – jeg blev blot forsikret om at alt nok skulle gå.

Det var især svært at holde Robby i ro under forprogrammet ugen efter. Jeg gruede ved tanken om at jeg skulle have seks urolige drenge i et meget lille klasselokale. Jeg gruede, da jeg så Steven komme ind af døren og atter bemærkede det sårede blik i hans øjne.

Jeg nåede ind i klasselokalet før mine elever. Da jeg åbnede døren fik jeg en rolig og sikker fornemmelse af at dagen i dag ville blive begyndelsen til vore problemers afslutning.

Drengene kom farende ind, byttede om på stolene, som var omhyggeligt anbragt, og satte sig. Jeg stod op for at give et par instruktioner. Men jeg vidste ikke hvad jeg ville sige, og blev noget overrasket over hvad jeg sagde.

Jeg sagde til drengene at vi fra nu af ville have en fællestid i vores klasse. Vi ville tale om skolen eller hvad de havde lyst til, lige til Steven kom. Så forklarede jeg at Steven havde brug for at blive accepteret og have venner. Jeg sagde at de også havde brug for Steven.

Steven åbnede døren. Han så endnu mere nedbøjet ud end nogen sinde. Robby sprang op, greb Steven i armen og trak ham indenfor. Drengene insisterede på at han skulle sidde midt imellem dem. De bød ham velkommen uden tøven. Steven smilede lykkeligt!

Robby blev som sædvanlig først færdig med sit skriftlige arbejde. Så bad jeg ham stille og roligt om at hjælpe Steven.

Resten af året hjalp Robby Steven, uden at blive bedt om det. En søndag kæmpede han med ham i næsten 10 minutter blot for at få ham til at skrive „profet". En anden gang var han så ivrig at han helt glemte at udføre sin egen opgave. Han jublede og roste Steven for de anstrengelser han havde gjort sig. Og Robbys gode indflydelse påvirkede de andre drenge. Når Robby ikke var der overtog de ivrigt hans plads og hjalp Steven.

Da Robbys mor spurgte mig hvordan det gik, fortalte jeg hende om hans indsats for Steven. Jeg fortalte hende hvor meget jeg holdt af ham og at hun burde være stolt af ham. Hun betroede mig glædestrålende at hun faktisk hele tiden havde vidst at der ikke var problemer med hendes søn.

Og da Stevens mor spurgte mig hvordan Steven kom ud af det med de andre i klassen, kunne jeg ærligt fortælle hende at de allesammen elskede ham. Han var ofte blevet skubbet til side af de andre, men på grund af Åndens indflydelse i vores primaryklasse, havde de andre drenge accepteret ham og han havde opdaget sin egen værdi.

Jeg er dybt taknemmelig fordi en kærlig Fader besvarer bønner, og fordi han gav mig mulighed for og inspiration til at hjælpe disse børn til en udvikling. □

Spørgsmål af almindelig interesse besvaret som vejledning, ikke som en officiel tilkendegivelse af kirkens politik

Spørgsmål og svar

Spørgsmål:
Hvordan kan sidste dages hellige finde støtte i Bibelen til læren om det melkisedekske præstedømmes myndighed?

Svar:
James A. Carver,
institut og religionslærer ved Washington universitetet

Kritikere betvivler somme tider sidste dages helliges lære om præstedømmemyndighed, ved at citere to steder i skriften – det ene fra Mattæus og det andet fra Hebræerne. Interessant nok benytter sidste dages hellige disse samme skriftsteder til støtte for læren om præstedømmet. Men heldigvis er sidste dages hellige ikke afhængige af Bibelen alene, for at få den fuldkomne forståelse af denne og andre lærdomme, fordi vi har nutidsåbenbaring.

De første skriftsteder, som står i Matt. 16:13–16, har katolikkerne anvendt som støtte for deres standpunkt om en myndighedslinie, der skulle strække sig lige fra apostlen Peter til vor tids pave:

„Da Jesus var kommen til egnen ved Kæsarea Filippi, spurgte han sine disciple og sagde: ‚Hvem siger folk, at Menneskesønnen er?'. . .

Og Simon Peter svarede og sagde: ‚Du er Kristus, den levende Guds Søn.'

Da svarede Jesus og sagde til ham: ‚Salig er du, Simon Jonas' søn! thi det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min Fader, som er i Himlene.

Så siger også jeg til dig, at du er Petrus, og på den klippe vil jeg bygge min kirke, og Dødsrigets porte skal ikke få magt over den.

Og jeg vil give dig Himmerigets nøgler, og hvad du binder på jorden, det skal være bundet i Himlene, og hvad du løser på jorden, det skal være løst i Himlene.'"

Joseph Smith forklarede at den klippe som kirken skulle bygges på var åbenbaring (se *Profeten Joseph Smiths Lærdomme*, s. 329). Der blev faktisk givet åbenbaring netop i samme øjeblik. Peter vidste at Jesus var Kristus, gennem åbenbaring: „Det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min Fader som er i Himlene." (Se Matt. 16:17)

Bibelen støtter også denne fortolkning. En nærmere undersøgelse af grundteksten til disse skriftsteder viser klart at kirken ikke blev bygget på Simon Peter, selv om han fik overdraget rigets nøgler. Den var derimod bygget på Kristus, åbenbaringens „klippe".

I den græske tekst er det for eksempel tydeligt at denne „klippe", som omtales i vers 18, ikke var Peter. Det græske ord for *Peter* er *Petrus*, hvilket er hankøn og betyder en lille sten. Det græske ord for *klippe* („på den klippe") er *Petra*, hunkøn og betyder fjeld eller klippe. Således lyder den græske tekst: „Du er Peter (*Petrus*, lille sten), og på den *klippe* (*Petra*, fjeld eller klippe) vil jeg bygge min kirke."

Hvem er denne *Petra*, denne kæmpe, massive klippe? Svaret kan vi finde i 1 Kor. 10:1–4:

„. . . vor fædre var alle under skyen og alle gik gennem havet

og alle blev døbte til Moses i skyen og i havet

og alle spiste den samme åndelige mad

og alle drak den samme åndelige drik, thi de drak af en åndelig klippe, som fulgte med; og *den klippe var Kristus.*" (Fremhævelse tilføjet).

Det græske ord for *klippe* i ovenstående skriftsted fra Mattæus er *Petra* (klippe). Der er ingen tvivl om at Kristus er den „klippe" som kirken blev bygget på, og ikke Peter. Paulus sagde til korinterne at „ingen kan lægge anden grundvold end den, der er lagt, nemlig Jesus Kristus" (1 Kor. 3:11).

Men hvilken vigtig forbindelse er der så mellem klippe og sten? Hvilken rolle spiller åbenbaring i den forbindelse?

Da Simon Peter første gang blev præsenteret for Jesus, ændrede Herren hans navn – Simon – til „Kefas" (det samme som Peter) (Joh. 1:42). I Joseph Smiths oversættelse er dette ord tydeliggjort: „Kefas, hvilket kan oversættes til *en seer*, eller en sten" (fremhævelse tilføjet).

Grunden til at Simons navn, blev ændret blev de først klar over ved Kæsarea Filippi, som tidligere citeret. Ældste Bruce R. McConkie har forklaret: „Da Herren lovede Peter rigets

Providence Lithograph Company

Kirken blev ikke bygget på Simon Peter, selv om han fik overdraget rigets nøgler. Den blev derimod bygget på Kristus, åbenbaringens „klippe".

nøgler, sagde han til ham at Dødsrigets porte ikke skulle få magt over åbenbaringens klippe, eller med andre ord over en seers evner (Matt. 16:18). Seere er særligt udvalgte profeter, som er bemyndiget til at benytte Urim og Tummim, og som har magt til at kende fortiden, nutiden og fremtiden. ‚Den største gave et menneske kan få' (se Mosiah 8:13–18)" (*Doctrinal New Testament Commentary*, 3. bind, 1:133. Bookcraft, Salt Lake City, 1965–73).

Begivenheden på Forklarelsens Bjerg var nødvendig, af hensyn til den nye rolle Peter nu skulle spille. Og ligesom bjerget blev en åbenbaringens klippe, således fik Peter ved åbenbaring at vide at Jesus er „Kristus, den levende Guds Søn". Den lille sten (Peter) skulle være en „seer", som modtog åbenbaring fra den større klippe (Jesus Kristus) – åbenbaringens klippe. Han skulle være den der havde rigets nøgler og repræsenterede Herren på jorden. Han skulle vogte fårene (se Joh. 21:15–17).

Jesus sagde ikke til Peter at der altid ville være en seer på jorden til at have rigets nøgler, men at „Dødsrigets porte" ikke ville få overhånd over „denne klippe" – *Petra*, eller åbenbaringens klippe. Ældste McConkie skrev at „i dette tilfælde fortæller Jesus Peter at Dødsrigets porte ikke ville få overhånd over åbenbaringens klippe. Det vil sige at så længe de hellige lever så retfærdigt at de kan modtage åbenbaring fra Himlen, så vil de kunne forhindre Dødsrigets porte i at få overhånd og kirken vil forblive ren, ubesmittet og sikret mod alt ondt. Men når åbenbaringen ophører, på grund af uretfærdighed, så vil Dødsrigets porte får overhånd over folket" (*Commentary*, 1:389).

Katolikkerne tror ikke på princippet om nutidsåbenbaringer. Paven kan ikke betragtes som en „seer", der modtager åbenbaring fra Klippen. Protestanterne er enige i at kirken ikke blev bygget på Peter, men de har ikke forstået at *Petrus* betyder den seer som har rigets nøgler. Vi sidste dages hellige er derimod velsignet at vi forstår den fulde betydning af denne vigtige begivenhed, som er omtalt i Bibelen. Præsident Ezra Taft Benson er den nødvendige seer i vore dage – profet, seer og åbenbarer.

Lad os nu gå videre til det andet stykke i skriften, som betvivles. Det syvende kapitel i Hebræerne benytter protestanterne til at påstå at kirken ikke har brug for et præstedømme, udover Jesus – som alene har det melkisedekske præstedømme.

Da Luther gjorde oprør mod det katolske præstedømme, udviklede han tanken om et „præstedømme bestående af alle troende" og sagde i sin undervisning „at intet menneske havde brug for en præst som mellemmand mellem sig og Gud, undtagen Kristus, som er alle menneskers fuldkomne præst" [1]. Det centrale i det Luther sagde var at det kun var Kristus der udførte præstedømmeopgaver, og at ingen andre gjorde det. En kristen behøver hverken præstedømmet eller et præstedømmemedlem udover Kristus, for at blive frelst.

I sit brev til hebræerne henviser Paulus specielt til det melkisedekske præstedømme, idet han mener at hans læsere allerede forstår hvordan det fungerer. Hans hensigt med at skrive brevet er at bevise det overordnede i den højere pagt (evangeliets lov) i forhold til den mindre pagt (moseloven). Han fortsætter med dette i kapitel syv, hvor han påviser at det melkisedekske præstedømme, som administrerer den højere lov, står over det aronske eller

(Forts. s. 43)

ÆGTESKABET I HVERDAGEN

Beppie Harrison

Når vi indgår ægteskabspagten, så forpligter vi os til det hele – det storslåede, nedturene og det almindelige. Der er kun få af os som under forlovelsens og brylluppets spænding og glød tænker på at der til ægteskabet uundgåeligt hører daglige rutiner. Vore forældre har måske haft deres tunge øjeblikke i deres ægteskab – og vi har trods alt også gjort meget sammen og opdaget at det ikke er almindeligt at kommunikere ved at se hinanden dybt i øjnene. Men når vi bliver indfanget af den fryd og det under, det er at være forelsket, har vi en tendens til at forvente at vort ægteskab vil blive det mest romantiske, med den ene uge efter den anden, hvor vi ser hinanden dybt i øjnene. Det må komme som et slag, når vi omsider erkender at et ægteskab består mere af, at få maden på bordet og betale uventede regninger end af romantik.

I hverdagens klare lys kommer man nemt til at føle sig lidt snydt, når det ægteskabelige livs ansvar vælter ind og man ikke umiddelbart føler sig i harmoni med dem. Vi bliver let utilfredse, når vi, trods tempelvielse, opdager at det alligevel ikke var en engel vi giftede os med, men et almindeligt menneskeligt væsen, som bliver vanskelig når trætheden melder sig, har lidt sære vaner og taler for skarpt eller er fuldkommen tavs.

Udfordringen ligger naturligvis i at klare dette liv på en sådan måde at vi kan komme videre efter dette. Vi er nødt til at kunne mestre de jordbundne detaljer i hverdagslivet her – der blandt andet rummer sådanne små, men irriterende problemer, som hvorvidt vinduet i soveværelset nu skal være åbent eller lukket om natten, eller hvem der skal gøre vasken ren i badeværelset og hvor ofte – for at blive belønnet med evigt ægteskab. Selv om nogle ægtepar kommer ud for virkelig store problemer i deres ægteskab, så får vi allesammen del i de små daglige problemer. Og man får nemt den tanke at de små problemer er de vanskeligste at leve med. Under en krise kan I begge to gøre en ekstra indsats, og blive ved med det indtil tingene atter er normale. Det er langt vanskeligere at gøre sit allerbedste når der tilsyneladende ingen krise er, når det er et spørgsmål om et tankeløst ord her, og en hjælpende hånd der blev overset der, eller en aften i tavshed, fordi ingen af jer vil gøre jer en ægte anstrengelse for at se sagen fra dens andens synspunkt.

Jeg husker at min biskop lige før vi blev gift, rådede min mand og mig til at huske på, at vi trængte mest til kærlighed når vi mindst fortjente den. Sytten års ægteskab har overbevist mig om at han vidste præcist hvad han talte om. Når vi bliver gift så lover vi ikke alene at vi vil forblive sammen, men også at vi fortsat ville elske hinanden. Somme tider betyder stadig kærlighed at man skal elske et menneske, som i det øjeblik ikke er elskværdig. Men det kan lade sig gøre. Jeg ved det, for jeg har set min mand gøre det.

Vor forpligtelse overfor hinanden er nødt til at slå dybe rødder, så den kan støtte os i ægteskabets daglige rutine. Kristi lignelse om sædemanden er en beskrivelse af evangeliets forkyndelse, men den kan lige så vel anvendes som en beskrivelse af det lyse, unge ægteskab, som i begyndelsen synes at gå fint, men pludselig falder udenfor mellem bitterhedens tidsler. „Noget faldt på stengrund, hvor det ikke havde meget jord, og det kom straks op, fordi det ikke havde dyb jord; men da solen steg, blev det svedet, og det visnede, fordi det manglede rod" (Matt. 13:5–6).

Et forhold går nemt, så længe begge har pæne manerer og er ivrige efter at behage hinanden. Behovet for de dybe rødder opstår, når du ligesom alle vi andre, har måttet opdage at de pæne manerer ikke kan holde 24 timer i døgnet, og at ægte omsorg for hinanden må støtte den udvortes høflighed. Dette vil udvikles efterhånden som du opdager, at for at behage din ægtefælle betyder det at du somme tider må gøre tingene på hendes måde, når du har mest lyst til at gøre dem på *din* måde.

Et ægtepar, der nu har været gift i over 20 år, lærte dette på den hårde måde i de første par år af deres ægteskab, før de fik børn. De boede i en storby, mens manden aftjente sin værnepligt, og hun var så heldig at finde sig et spændende og strålende arbejde, hvor hun arbejdede sammen med intelligente, raffinerede mennesker. Hun elskede det. Hun elskede spændingen i samarbejdet, elskede den skarpe konkurrence, elskede at gå til møder med folk på sit firmas vegne, hvor det var påkrævet at hun var velklædt. Men samtidig med at hun morede sig med sit job, så talte hendes mand dagene til han frit kunne forlade den overbefolkede by og de støjende gader til fordel for det rolige og åbne landskab, hvor han følte sig hjemme.

Efterhånden som dagen for hans hjemsendelse nærmede sig, følte hun sig mere og mere fremmedgjort overfor ham og spekulerede som en vanvittig over om hun kunne klare at komme tilbage til en levevis, der nu forekom hende håbløst kedelig. Hendes arbejdsgiver fristede hende og sagde at hun havde mulighed for at blive betydeligt forfremmet, hvis hun ville blive. Desuden var der en meget

tiltrækkende mand på hendes kontor – der var ikke sagt et eneste upassende ord, men hun vidste at hvis hun gav sig den mindste smule, så ville der ske noget.

„Det endte med at jeg tog med min mand, men kun fordi han var min mand og vi var gift. På vejen tilbage tror jeg ikke at vi sagde 10 ord til hinanden, mens vi kørte 1000 km eller mere. Jeg sad og tænkte på om jeg havde gjort den største fejltagelse i mit liv, men jeg anede ikke hvad han tænkte. Det var den længste og grimmeste køretur jeg nogen sinde har været på."

Det blev ikke bedre lige med det samme, da de var blevet installeret i deres nye hjem. Den forholdsvis lille by *var* kedelig i forhold til storbyen. „Vi begyndte at tale med hinanden, fordi jeg ikke havde andre at tale med i begyndelsen," sagde hun og rystede lidt på hovedet. Jo mere de talte sammen, jo mere kom de ind på områder som de ikke havde berørt siden de begyndte at komme sammen. Nu 18 år og fem børn senere, er hun aktivt engageret i kirke- og samfundsaktiviteter.

Men det vigtigste af det hele er at hun og hendes mand nærer en solid og overbevisende kærlighed til hinanden, som selv udenforstående lægger mærke til. Han er ret alvorligt angrebet af gigt. Når man ser hvordan hun ind imellem rækker ham en hjælpende hånd, og derpå taktfuldt flytter sig, som om hun rent tilfældigt var der i det rette øjeblik, lærer man en hel masse om indbyrdes afhængighed og forståelse. Hvis hendes forpligtelse kun havde haft overfladiske rødder, så ville den rigdom, der fødtes af 20 års almindelig hverdagshengivenhed, aldrig have haft en chance for at udvikle sig.

Forpligtelse overfor ægteskabet betyder naturligvis langt mere end beslutningen om at forblive i ægteskabet. Det betyder en forpligtelse til at udføre det ægteskabelige arbejde på alle planer, hvilket er hårdere arbejde end det ser ud til.

Vi har alle fået at vide at dersom ægteskabet skal stå fifty-fifty, så skal hver ægtefælle yde 100%. Regner vi også med at det somme tider kan komme til at betyde, at vi må opgive noget som står vort hjerte nær? – den ferie vi drømte om eller en særlig mulighed for at opnå en karriere – uden anden grund end at din ægtefælle ikke er parat til at acceptere det. Det er klart at denne eftergivenhed ikke må være ensidig, så den ene kun skal give på den andens bekostning. Men ethvert ægtepar vil ofte komme ud for både at skulle give og modtage, og det tager somme tider tid at lære hvordan man skal give og modtage i sit ægteskab.

Forpligtelse overfor ægteskabet betyder forpligtelse til altid at elske hinanden. Som præsident Spencer W. Kimball sagde til en fireside i 1973 ved Brigham Young universitetet: „Næsten alle ægteskaber kunne være smukke, harmoniske, lykkelige og evige, hvis de to parter, det først og fremmest drejer sig om, ville beslutte sig til at det bør gå, at det skal gå og at det vil gå."

Vore holdninger formes underfundigt af tv, film og billige romaner, hvor kærlighed er noget der kommer og går, som når man tænder og slukker på en kontakt. Når den først er væk, så er den væk, siger de, og den eneste løsning på problemet er at finde en anden, så der kan blive tændt for den igen.

Men sådan er kærlighed ikke. Hvor der én gang har været kærlighed, kan den selvfølgelig genoplives. Det er ikke behageligt at være vred på den man elsker. Det sårer. Og somme tider virker det lettere at gemme sig bag sin vrede, mens man bærer ved til gammelt nag og holder en tavs afstand. Så vil denne kærlighed smuldre og til sidst dø hen. Det kræver mod at pille det beskyttende sår af selviskheden, og lade en anden komme til, for idet den pågældende rækker hånden ud, gør det atter ondt, og det hele begynder forfra. Det er endnu vanskeligere at gøre det hver dag i et intimt ægteskab, som man ikke kan flygte fra.

Ægteskabet var beregnet som et redskab til vor fuldkommengørelse. Når vi kommer ind bag overfladen, som udgør mange af vore forbindelser, så finslibes vor karakter ved at imødekomme de muligheder og vanskeligheder som forekommer i hverdagens gøremål. Det er ikke irritationerne og uoverensstemmelserne der betyder noget, men hvordan vi klarer dem. En ting er at opføre sig pænt i søndagstøjet, men noget andet er at være gavmild og uselvisk og tilgivende når vi har hverdagstøjet på.

MUSIKKEN I VINDEN

Deanne Packer Kelly

Jane dundrede det varme strygejern ned på pudevåret og trak det surt frem og tilbage, lige til stoffet var glat. *Jeg er træt af at stryge pudevår! Jeg er i det hele taget træt af at stryge!* tænkte hun og så på bunken med det rene, men krøllede tøj. *Jeg har for meget at lave!*

Den utrættelige vind udenfor blev kun forstyrret af den rytmiske lyd Jane lavede med strygejernet, når hun bumpede det ned i strygebrædtet. Hun kiggede ud ad vinduet på snestormen, der rasede, og hun skælvede. *Jeg ville ønske at jeg ikke var den ældste datter. Så skulle jeg ikke gøre alt arbejdet mens mor er syg.*

Det var kun en time siden at hendes mor havde sagt: „Når du er færdig med at stryge, min skat, så kom ind til mig i soveværelset, og så finder vi ud af hvad vi skal lave til middag."

Jane blev træt blot ved tanken om middagsmad og snavsede tallerkener. *Hvorfor skal det altid være mig? Det er ikke retfærdigt!* Hun fik tårer i øjnene og hendes lange, brune hår faldt ned over hendes blege kinder, mens hun glattede pudevåret med hånden, før hun foldede det pænt sammen og lagde det i bunken med det færdigstrøgne tøj. Hun tænkte på sin mor der lå og hvilede sig i sengen og på de andre fire børn der legede stille rundt omkring i huset. Det var som om stormen lagde en dæmper på dem allesammen, som om tiden stod stille indtil stormen havde lagt sig.

Senere tog Jane med et suk det sid-

BØRNESTJERNEN November 1986
ISBN 0107-2145

ste stykke tøj – et af hendes fars lommetørklæder. *Jeg ved at min mor er nødt til at blive i sengen for ikke at abortere,* ræsonnerede hun mens hun strøg. *Jeg kan se at hun gør hvad hun kan for at virke glad, men jeg ved at hun er ret bekymret. Og far virker også bekymret når han ser på hende.*

Jane kiggede ud og kunne se at stormen tog til. Vinden peb højere og rev i huset, så hun blev endnu mere dyster til mode. Pludselig blinkede lyset i værelset og gik ud. Det var endnu så tidligt at sneen lyste gennem vinduerne, trods stormen.

Jane hørte pludselig ligesom noget svag musik. *Hvor mon det kommer fra?* tænkte hun. *Det kan ikke være radioen, for strømmen er jo gået.* Hun gik hen til døren og lyttede.

„Det lyder faktisk kønt!" hviskede hun, mens hun stadig lyttede. Hun begyndte at gå frem og tilbage i værelset og forsøgte at finde ud af hvor musikken kom fra. Hun spekulerede på hvem der mon spillede. Der var ingen i familien, som spillede fløjte. Den stadige rytme lød så fredeligt og blidt. Nu holdt den op, men begyndte igen, stilnede af og kom så kraftigere igen.

Jane fulgte lyden hen til døren til sit værelse! *Hvad skete der?* hun undrede sig. Døren var let åben. Hun lyttede til den klare, milde lyd, mens hun trådte forsigtigt ind. Den hvide sne, som hvirvlede rundt udenfor vinduet, reflekterede i det lyserøde og hvide i hendes værelse. Hun fulgte efter lyden, der nu blev højere og højere – helt hen til vinduet. Angst for at forstyrre, hvad det nu var der frembragte den usædvanlige musik, trak hun meget forsigtigt det hvide, luftige gardin til side.

„Nej – ved du nu hvad!" udbrød Jane. Den musik hun hørte blev ganske enkelt frembragt på naturlig vis af den tudende vind! Det var vinden der blæste så kraftigt mod hendes vindue at luften blev presset ind gennem sprækkerne og frembragte en smuk melodi.

Jane stod i ærefrygt og stirrede ud ad vinduet på den lyse, fygende sne. Så afbrød hun selv sine drømmerier og løb ind til sin mor. Jane blev glad over at finde hende vågen, så hun kunne fortælle hende om sin opdagelse.

Moderens mørke øjne strålede og hun smilede træt. Hun hævede hånden så Jane kunne tage den. „Vis mig det!" sagde hun ivrigt.

Jane støttede sin mor på vejen ind i Janes værelse, hvor de lagde sig stille side om side i hendes seng. Den eneste lyd de kunne høre var vindens musik.

„Det er smukt!" hviskede hendes mor.

Da de havde lyttet i tavshed et øjeblik mere, sagde Jane: „Jeg ville virkelig være bange hvis jeg skulle gå ude i den snestorm helt alene!"

„Det ville jeg også," samstemte moderen. „Men er det ikke forunderligt at den kraftige storm kan fløjte gennem en lille revne og give os en så usædvanlig musikalsk oplevelse?"

Illustreret af Dilleen Marsh

„Jo," sagde Jane. Hun glemte sin frygt og puttede sig tættere ind til sin mor og lagde sit hoved på hendes skulder. Hendes tanker vendte tilbage til tidligere på eftermiddagen. Da syntes hun at det måtte være verdens ende. Men måske var det hele ikke så galt alligevel. Hun følte en stille fred og var yderst veltilpas.

„Jane?" afbrød hendes mor tavsheden. „Hvad skal vi have til middag, nu hvor strømmen er gået?"

Jane lo. „Jeg tror vi har nok tilbage af den sammenkogte ret fra i går. Jeg kommer den i en gryde, så kan vi varme den på kaminen. Og så kan vi sætte os rundt om bålet og spise, ligesom pionererne gjorde!"

„Ja, ligesom pionererne," sagde moderen i det samme.

Jane glemte aldrig den fred og tilfredshed hun følte da hun hørte vindens musik. Hun vidste at hendes tilværelse var betydelig lettere end pionerernes. Hun smilede og gik ud for at gøre middagen klar. □

JOSIAS

Det var en stor udfordring at være konge over den mægtige nation, som Juda var, for den kun 8-årige Josias. Hans far, som var konge før ham, havde været meget ond. Josias ville gerne rette de mange fejltagelser hans far havde gjort, og lære sit folk retfærdighed. De fleste mennesker i Juda dyrkede afguder, og der var megen ugudelighed. Josias mente at disse ting var forkerte, men han vidste ikke rigtigt hvad han skulle gøre for at ændre dem.

Da Josias havde regeret i 26 år besluttede han sig til at reparere det tempel som var blevet bygget af kong Salomo. Der stod stadig nogle rester af templet, men det var i en elendig forfatning.

„Få fat i de penge der er indkommet til Herrens hus," befalede Josias, „og giv dem til tømrerne, bygningsmændene og murerne, så de kan istandsætte Herrens hus."

Arbejdet med genopbygningen af Herrens hus var i fuld gang da højpræsten Hilkija opdagede en lovbog, som lå

Den 8-årige kong

i templet. Hilkija og statsskriveren Sjafan læste i denne skriftbog. Så meddelte de Josias deres spændende opdagelse.

Josias sad tryllebunden da han hørte Herrens ord fra skrifterne for første gang i sit liv. Til sidst vidste han hvad han havde at gøre, men det bedrøvede ham. I skriften stod der: „Du må ikke have andre guder end mig" – og Josias' folk dyrkede afguder. Josias var bange, for hans folk havde handlet ondt gennem lang tid. Han vidste at Herren måtte være vred på hans folk.

Josias befalede sine højpræster og religiøse ledere at finde ud af hvad Herren forventede af ham og hans folk. Lederne gik til en meget åndelig kvinde, som hed Hulda, og var profetinde.

Hun sagde til mændene: „Så siger Herren, Israels Gud: ‚Disse mennesker har gjort meget ondt, og de skal straffes for det. De vil dog ikke blive straffet så længe Josias er konge, for han har ydmyget sig og lyttet til Herrens ord.'"

Da Josias havde hørt dette indså han, at han var nødt til at anvende sin tid som konge til at hjælpe sit folk med at komme Herren nærmere.

Josias kaldte hele sit folk til et møde i templet. Han læste skriftens ord, som var fundet i Herrens hus, for dem. Han og folket indgik en pagt med Herren om at holde Guds bud. Derpå rejste Josias gennem sit rige og omstyrtede afguderne, og ødelagde de steder som var benyttet til afgudsdyrkelse. Josias elskede sit folk, og lærte dem at dyrke den sande og levende Gud.

Da landet var renset, rådede Josias sit folk til atter at fejre påskefesten. Det var den mest højtidelige fest der var afholdt i Juda i mange år.

Selv om Josias kun var 8 år da han blev konge, blev han den bedste konge Juda nogen sinde havde haft. Han holdt sig til Herren med hele sit hjerte og hele sin sjæl og al sin kraft. □

(Denne historie findes i 2. Kongebog 22–23)

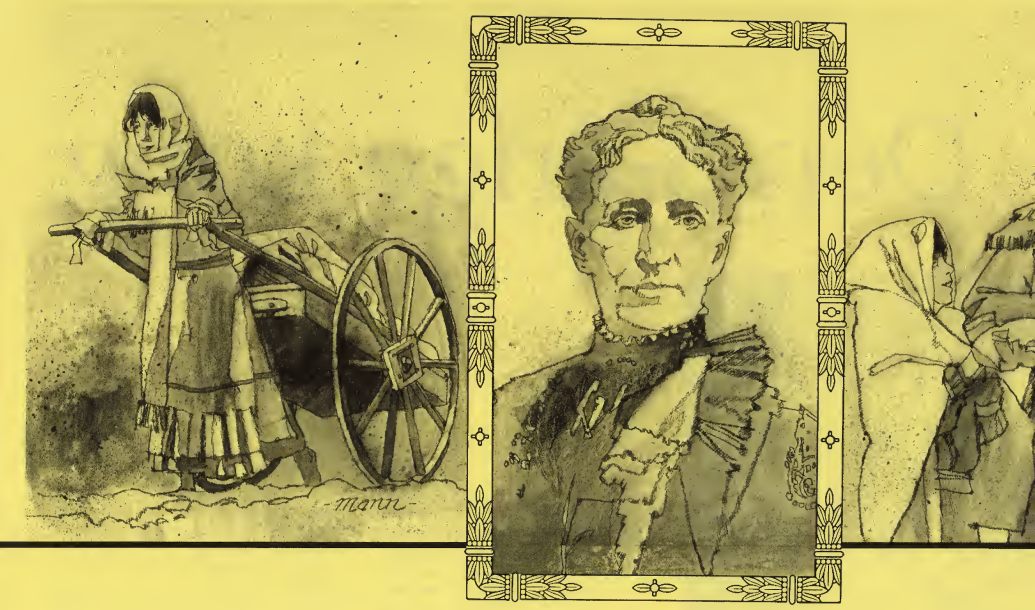

HELTE OG HELTINDER

ELLEN PUCELL UNTHANK

Sharon Bigelow

Den 10-årige Ellen Pucell nægtede at gå et skridt længere. Hun havde slæbt sig afsted kilometer efter kilometer i sne og kulde. Smerterne i Ellens – eller Nellie, som de alle kaldte hende – fødder var blevet uudholdelige. Så hun satte sig rystende af kulde, fordi hun ikke kunne gå mere. Hendes storesøster, Maggie, forsøgte at overtale hende til at rejse sig. Men Nellie blev siddende, ude af stand til at røre sine stive ben, mens hendes trætte venner traskede videre og sled i det for at få deres trækvogne afsted gennem sneen.

Maggie forsøgte igen at få sin lillesøster til at følge med sig, før pionerkompagniet var ude af syne. Lige da alt håb syntes ude kom en hestevogn kørende. Kusken, en af de ledere der var så heldige at have hestevogn, standsede og spurgte hvordan det gik pigerne. Da Maggie forklarede situationen blev Nellie løftet op i vognen, hvor hun sad med fødderne ud over kanten, mens de forsøgte at indhente de andre i en fart.

Illustreret af Paul Mann

Nellie var i maj 1856 sejlet fra Liverpool i England, sammen med sin familie og en større gruppe sidste dages hellige. Efter en vellykket rejse med skibet *Horizon*, lagde de til ved Boston, hvorfra de rejste med toget til Iowa. Herfra tog Nellie afsted sammen med sine forældre, sin søster, Maggie, og mere end 500 andre pionerer. De skulle til Salt Lake dalen og skabe sig et nyt hjem i fredelige omgivelser. De allerfleste var for fattige til at have vogne og trækdyr, så de valgte de mindre tohjulede vogne, som de selv kunne trække afsted med. De kunne kun bære det mest nødvendige. Hvad de havde af ekstra sengetøj, tøj, husholdningsartikler og ekstra fødevarer måtte de lade blive tilbage.

De første par uger var det godt vejr, men i oktober kom de første snestorme og den bidende vind gjorde at pionererne måtte nedsætte deres tempo.

Nellies familie led sammen med de øvrige. Hendes mor blev syg og måtte ligge på trækvognen noget af vejen. Nellies far gled i vandet ved en af de floder, de krydsede, og da de ikke havde hverken tørt tøj eller husly, frøs han forfærdeligt. Familiens fødevarer svandt betydeligt ind og al det brænde, der var mulighed for at finde til at bygge et bål af, lå skjult under sneen.

Nellies far døde af sult og kulde den 22. oktober 1856. Fem dage senere døde også moderen. Man måtte nøjes med at begrave dem i sneen, for jorden var helt frossen i den tidlige vinter. Nellie og Maggie måtte trætte og bedrøvede gå videre. De var vidne til at mange flere i selskabet døde og oplevede hvordan vinteren blev stadig strengere.

En dag, mens Nellie og hendes søster gik til for at komme op foran i gruppen, mødte de to mænd, som vinkede ad dem, for at få dem til at komme nærmere. Lige straks ville pigerne ikke, men de blev hurtigt klar over at mændene ikke ville dem noget ondt. De gav Nellie nogle penge og bad hende købe noget at tage på fødderne når de nåede pelsjægernes handelsplads, som de var ved at nærme sig. Nellie tog taknemmeligt imod pengene og muligheden for at få noget på sine bare fødder, som allerede længe havde været følelsesløse af kulde.

I Salt Lake City bad præsident Brigham Young nogle frivillige melde sig til at gå håndkærrekompagniet, der var på vej over sletterne, i møde. Da de frivillige omsider nåede ud til kompagniet, i nærheden af Laramie i Wyoming, fandt de en ynkelig gruppe, der næsten var begravet i sne. Nellies fødder var frosne på det grusomste. Redningsfolkene tog hende og de øvrige med i deres vogne og vendte tilbage til Salt Lake, hvor de ankom den 30. november. Næsten alle i håndkærrekompagniet led forfærdeligt af frost i fødder, hænder og ører, og de havde set familiemedlemmer og venner dø. Lægen måtte amputere Nellies fødder. Hun havde ingen hud på benene mere, så hun led af bankende sår, der aldrig helede.

Til sidst flyttede Nellie og hendes søster fra Salt Lake Dalen til Cedar City. Her giftede Nellie sig med William Unthank og de fik seks børn. Nellie kravlede rundt i deres lille hus, med et læderforklæde under sine ødelagte ben, og hendes hjem blev holdt pinligt rent.

Nellie arbejdede flittigt med hvad som helst, for at hjælpe til med at forsørge familien. Hun vaskede blandt andet for folk og lavede forskellige ting, som hun solgte for at øge familiens indtægt. Hvis nogen tilbød hende mad eller hjælp, så insisterede hun på at ville betale for det. En af måderne hun viste sin taknemmelighed på var sammen med sine børn at gøre rent i kirkebygningen en gang om året. Drengene hentede vand, mens pigerne vaskede vinduer og Nellie skurede gulve.

William lavede en slags træsko til Nellies benstumper, men de irriterede hende, fordi sårene aldrig blev lægt. Senere fik Nellie træben af nogle godgørende mennesker, men dem brugte hun kun ved særlige lejligheder, for når hun havde dem på blev de stadige smerter endnu værre.

Trods fattigdom og smerter var det sjældent at Nellie beklagede sig. Hun lærte sin himmelske Fader at kende gennem sine lidelser. Nellie Pucell Unthank vidste at hun kunne takke Herren for de sko hun fik til sine bare fødder, for den hestevogn der blev sendt for at hjælpe dem og for den hjælp hun fik under et helt liv i lidelser.

□

Pionerbørn som påklædningsdukker

af Marian David

Ingen af os bliver gift med en nøjagtig kopi af os selv. Selv når vi oplever nøjagtig ens muligheder, så vil vi gribe dem forskelligt an. Det er meningen at en mand og hustru skal gribe ind i hinanden og blive en helhed, ikke to uafhængige stykker. Mænd brøler måske op, som professor Higgins i Bernhard Shaws stykke: „Hvorfor ligner kvinder heller ikke mænd noget mere?" Og kvinder kan stønne over mænds natur, i deres liv. Men stadigvæk – jeg har som kvinde fået det job at komme godt ud af det med den mand som jeg er gift med, og min mand har fået det job at han skal komme godt ud af det med den kvinde, som jeg er.

Vi får, mærkværdigvis nok, belønningen når vi gør det. Vi vil opdage at der vil være gode dage, dårlige dag og almindelige dage, som tilsammen udgør den helhed der opbygger en styrke og udholdenhed, som vi ikke kan få på nogen anden måde.

De gode dage alene kan ikke gøre det. Men når vi anstrenger os for at overvinde de dårlige dage, og bliver ved med at leve op til det bedste i os selv på de dårlige dage, så vil vi øge vore evner til at udvise den kærlighed som Paulus taler om i 1 Korinter kapitel 13.

Jo mere vi uddyber denne evne, jo mere kan vi udfylde den. Når vi helliger os hele sagen, vil vi åbne mulighed for at vi sammen kan forberede os på at imødegå evighedens udfordringer. □

Lad os tale om det

Når du har læst „Ægteskabet i hverdagen", kan du eventuelt tænke over følgende spørgsmål og tanker eller tale med din ægtefælle om dem.

1. Der er mange der, før de gifter sig, tror at ægteskab kun er romantik. Hvilke tanker gjorde du dig om ægteskabet, før du blev gift? Viste de sig at være realistiske?

2. Hvordan kan de samlede forpligtelser, du har i dit forhold til et andet menneske, fordunkles af hverdagens udfordringer og bagateller?

3. I artiklen omtales behovet for at lade forpligtelsen slå dybe rødder, så de kan støtte ægteskabet under vanskeligheder. Skriv en liste med mindst fem *særlige* ting som du og din ægtefælle kan gøre for at gøre jeres kærlighed og forpligtelse overfor hinanden dybere.

4. Har du nogen sinde måttet opgive noget som „stod dit hjerte nært" blot fordi din ægtefælle ikke var parat til at acceptere det?

Når du ser tilbage, gjorde du og din ægtefælle jer så ægte anstrengelser for at forstå hinandens følelser? Hvordan påvirkede hændelsen jeres indbyrdes forhold?

5. Tror du at jeres børn får en positiv og dog realistisk indstilling til hvad der forventes i et ægteskab, ved at se jeres eksempel?

Nanette Larsen

HUNG WO LOI

Sandheden findes ved grænsen mellem Kina og Macao

Hung Wo Loi og hans familie omkring det tidspunkt, hvor han blev kaldet til grenspræsident for Macao gren.

Blikskuret var overfyldt med mørkøjede mennesker, som lyttede intenst til Hung Wo Lois magtfulde vidnesbyrd om Jesus Kristus. Gennem det åbne vindue kunne man se de blinkende lys langs grænsen mellem Kina og Macao.

Bror Hung, der kunne tale både mandarin-kinesisk og indonesisk, blev ofte brugt som tolk for de amerikanske missionærer, der talte cantonesisk, i den lille portugisiske koloni – Macao – der dækker 15 kvadratkilometer, hvor den tætte befolkning når op på omkring 100.000 mennesker.

Blot året før havde bror Hung aldrig hørt om Mormons Bog og kendte kun meget lidt til Kristus. Han og hans hustru, So Kam Wah, havde budt missionærer fra alle trosretninger velkommen i deres hjem, i deres søgen efter svar på spørgsmål om livet og religion, uden at finde det svar de søgte.

Spørgsmålet havde for Wo Loi sin rod i Indonesien, hvor han var blevet opdraget af en mor, som grundlagde troen på Gud i alle sine ti børn. „Vi lærte også at arbejde hårdt og være ærlige i alt hvad vi havde med at gøre," siger Bror Hung. „Min far fandt på tre forskellige tidspunkter ure, mens han vogtede køer, men han afleverede det hver gang til de lokale myndigheder."

Da Wo Loi var tolv år flyttede hans familie tilbage til Kina. Hver dag efter skoletid traskede han op i bakkerne, som lå i nærheden af deres hjem i Canton, for at samle foder til familiens fire grise. Det var i disse skoleår at han mødte den smukke So Kam Wah med smilehullerne.

„Jeg blev fascineret af hendes optimisme og munterhed. Hun var altid villig til at hjælpe mig med skolens tjenesteprojekter. Det er ikke tilladt højskolelever at ‚gå sammen', så vi blev bare gode venner." Kort tid efter flyttede Kam Wahs familie over 160 km væk, så det unge par skrev sammen de næste otte år.

Bror og søster Hung arbejdede hårdt da de var blevet gift – han som leder for 2000 arbejdere, der skulle prøve at finde frem til hvordan gummitræerne kunne hindres i at blive rykket op med rode under de voldsomme orkaner. Hun stod op klokken fire om morgenen for at bore huller i gummitræerne, så saften kunne løbe ud.

I juli 1979 flyttede familien Hung – som dengang havde 2 døtre, men siden fik en søn – fra Kina for at begynde en ny tilværelse i Macao ved Kinas sydlige grænse, 64 km vest for Hong Kong. Familien Hung begyndte at væve stoffer i deres lille lejlighed.

Tre år senere hørte Wo Loi gennem maskinernes klapren at nogen banke-

de på døren, og han lukkede op for to sidste dages ældster. Han bød dem velkommen i det lille hjem, bad de to arbejdere, han havde antaget, stoppe væven og lytte opmærksomt til disse missionærer, som kom med en ukendt religion.

Det varede ikke længe før familien Hung var overbevist om at denne religion var den de havde søgt efter. Men der var én ting som forhindrede Wo Loi i at blive døbt – han havde røget siden han var ni år, og ikke kun cigaretter, men også disse kæmpestore, kinesiske bambuspiber, der var så lange at de hvilede på gulvet.

Da missionærerne udfordrede ham til at holde op med at ryge, begyndte han at undgå dem ved at tage hjemmefra før de kom. Men de gav ikke op. De ventede somme tider i timevis på at han skulle komme hjem. Wo Loi, der blev rørt over deres omsorg, besluttede sig til at aflægge sin vane og tog i stedet et stykke ingefær i munden hver gang han følte trang til at ryge. I løbet af fire dage havde han overvundet sine rygevaner.

Knap en måned efter det første møde med missionærerne blev bror og søster Hung døbt, den 25. april 1982.

Kort tid efter blev bror Hung pedel i Macao grenen. Da bygningen blev bygget om året efter, skete det ofte at der faldt sod og murbrokker ned i den uhøvlede trækasse der tjente som dåbsbassin.

Bror Hung måtte bære den ene spand vand op ad trapperne efter den anden, for at hælde det i afløbet udenfor. Når han havde fået det sidste vand op af kassen med et fejeblad og en klud, fyldte han atter bassinet op ved hjælp af en haveslange.

„Bror Hung brugte timer hver uge på at rense dåbsbassinet," husker ældste Gary Swenson, der dengang var præsident for Macao gren. „Det gjorde han hvad enten der skulle være dåb eller ej. Han håbede blot på at der ville komme en."

Broder Hung Wo Loi under renoveringen af Macaos grensbygning.

Bror Hung besluttede sig til at holde alle budene – blandt andet også tiendeloven – trods økonomiske vanskeligheder. „Den største prøve på min tro oplevede jeg lige efter jeg var blevet døbt og skolen skulle til at begynde igen," siger han.

„Så en nat så jeg i en drøm Jesus Kristus stå med udstrakte arme. Han sagde: ‚Du skal ikke bekymre dig. Hvis du holder mine bud vil jeg velsigne dig.'"

Et par dage senere blev han ringet op af en bekendt fra Hong Kong. Han tilbød at betale børnenes skoleuddannelse.

Halvandet år efter at bror Hung havde tilsluttet sig kirken blev han kaldet til at være grenspræsident, som den første indfødte fra Macao i den stilling, der tidligere var besat af en missionær. „Grensmedlemmerne er rørt over bror Hungs dybe ydmyghed og hans kristne kærlighed," siger ældste Lelan Chan, en missionær i Macao gren.

Når gæsterne klatrer op ad trappetrinene, der går som en slags stige op til familien Hungs hus med kun et rum, bliver de budt velkommen af bror Hung, der står med et bredt grin, mens hans hustru smiler sit søde, beroligende smil. Det er den samme varme følelse såvel som evnen til at tale forskellige sprog, der tiltrækker flygtninge og andre nyankomne, og familien Hung virker ofte som oversættere for undersøgere. Bror Hung har mere end én gang hjulpet missionærerne med at undervise i et lille, tætpakket lokale i et blikhus, mens mange andre undersøgere har stået i en klynge og lyttet i døråbningen. Hans eksempel og bevægende vidnesbyrd har allerede ført adskillige familier ind i kirken.

„Jeg har fået del i Guds store godhed og Helligåndens vejledning ved hele tiden at studere skrifterne," siger bror Hung. „Jeg har fået et stort forråd af urokkelig sandhed. Jeg kan bedst og smukkest give udtryk for mine følelser ved hjælp af de ord og salmer jeg gemmer i mit sind: ‚Gud elsker mig og jeg elsker Gud. Han vejleder mig og jeg adlyder. Han er evigt uforanderlig, leder mine veje.'" □

Nanette Larsen er forfatter og giver samfundslektien i Capitol Hills andet ward i Salt Lake City.

Illustreret af Parry Merkley

OFRE – SINDBILLEDER PÅ KRISTUS

De første nedskrevne befalinger som Adam og Eva fik, da de var drevet ud af Edens have, var „at de skulle tilbede Herren deres Gud, og ofre de førstefødte af deres hjord som et offer for Herren" (Moses 5:5). Således var offerloven en af de første nedskrevne ordinanser, som blev åbenbaret til menneskene.

Hvorfor blev denne ordinanse givet allerførst? Fordi „det naturlige menneske" (se Mosiah 3:19) ville vende sig bort fra Gud, når de først var adskilt fra ham. Menneskene ville koncentrere deres levevis om det jordiske, for de måtte nødvendigvis have dækket alle deres ønsker og behov gennem det jordiske, og hele deres liv ville blive afhængigt af det. De ville kun betragte én lov som nødvendig, nemlig selvopholdelsesdriften.

Hvad skulle der så til, for at få mennesker til at leve et kristent liv? Præsident David O. McKay har med sin dybe indsigt svaret på dette:

„Jeg siger jer, at det guddommelige i mennesker altid vil tilskynde dem til at hæve sig over sig selv. Men deres ærbødighed for det uendelige kunne kun komme til udtryk ved at tilbede den guddomsmagt som manifesterede sig – *solen, månen, torden, lyn,* vandfald, vulkaner osv . . .

Herren åbenbarede evangeliet for menneskene (i sin kærlige nåde), og en af de allerførste befalinger de fik overgik i sig selv loven om *selvopholdelsesdriften.* Det var *offerloven.* Den gik

Richard D. Draper

ud på at mennesket ikke skulle anvende det bedste jorden kunne frembringe og de bedste dyr i flokken til eget brug, men overlade det til Gud. Det var Gud og ikke jorden mennesket skulle tilbede" („The Atonement", *Instructor,* marts 1959, s. 65–66).

Menneskene skulle med andre ord sætte deres lid til Gud, og Gud ville forsørge dem. Ofringen af det bedste til Herren er et symbol på en fuldkommen tro på at Jehova skænker os både det jordiske og det evige liv.

I de næste fire tusinde år blev denne ordinanse den mest fremtrædende blandt alle de ordinanser som var forbundet med at indgå, holde og forny pagter. Den blev derfor en integreret del af de ordinanser der udføres i Herrens hus. I modsætning til hvad de fleste tror, var denne gamle offerlov en inspirerende, opløftende og hellig ordinanse, hvis formål det var at åbenbare Kristi mission og karakter.

I Det gamle Testamente tales der meget om forskellige ofre, såvel som graderne i dem. Men ofrene var ikke allesammen en ordinanse i sig selv. De var hver især en del af en ordinanse indenfor „offerloven". Denne ordinanse, som Gud havde åbenbaret, tjener, sammen med alle fordums ordinanser, et guddommeligt formål – nemlig at forvandle det naturlige menneske til et Guds barn. Profeten Joseph Smith sagde – „at blive født på ny kommer ved Guds Ånd gennem forordninger (ordinanser)" (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme,* s. 191). Således var offerloven et middel til at opnå Helligåndens ledsagelse, og, som Paulus sagde, blive „en ny skabning" (2 Kor. 5:17). En trofast hebræer følte ved udøvelsen af ritualer at han „til stadighed fik fornyet sin legemsvæske fra oven, og blev en ny skabning", hvorved han blev guddommelig (Truman G. Madsen: „The Meaning of Christ", *BYU Studies,* 15. bind, nr. 3, s. 286. Spring 1975).

Det var dog ikke ritualet i sig selv som var årsag til denne forvandling.

Udgydelsen af et dyrs blod (var) . . . et sindbillede eller (en) forklaring på, hvad der skulle ofres gennem selve Guds gave – Joseph Smith

Det, som ændrede ritualet til en inspirerende, opløftende ordinanse, var den ånd som blev åbenbaret og udøvet. Troen var en nødvendig forudsætning. Kun derved kunne deltagerne fæste „tillid til det, man håber, (og få) overbevisning om ting, man ikke ser" (Heb. 11:1), forstå hvad de gjorde, forme deres levevis efter pagten og modtage den åndelige kraft, som det var hensigten at de skulle. Kristus stod i centrum for loven, for dens udførelse og ordinanser. Da Adam, skønt uvidende derom, havde adlydt og udført ritualet i „mange dage", forklarede en engel: „Dette er et sindbillede på Faderens Enbårnes offer. Han, som er fuld af nåde og sandhed.

Derfor skal du gøre alt, hvad du gør, i Sønnens navn, og du skal omvende dig og påkalde Gud i Sønnens navn evindelig" (Moses 5:7–8).

Joseph Smith har understreget dette: „Det er ganske afgjort, at udgydelsen af et dyrs blod ikke ville gavne noget menneske, hvis det ikke blev gjort som et sindbillede eller som forklaring på, hvad der skulle ofres gennem selve Guds gave" (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme,* s. 67).

Fra Adam til Jakob

Lige fra Adams til Jakobs tid fornyede menneskene deres pagter med

Herren gennem denne ordinanse. Men det var ikke den indviklede og detaljerede ceremoni som Moses senere fik åbenbaret. Den bestod snarere af to slags ofre – brændofre og slagtofre (C. F. Keil and F. Delitzsch: *Commentary on the Old Testament*, 1:268–69. William B. Eerdmans Publishing Co., Grand Rapids, Michigan, 1976).

Brændofre. Det først offer, der blev givet åbenbaring om, var brændofferet. Den der ofrede blev accepteret af Gud, eftersom han gjorde det Gud ønskede, og gjorde sit liv godt for Gud. På den måde kunne han få gavn af forsoningen og få Åndens ledsagelse (se 3 Mos. 1:4), og således blev offeret „et ildoffer til en liflig duft for Herren" (3 Mos. 1:9). Herren tillod at der blev anvendt forskellige dyr som ofre, næsten indenfor alle kategorier. Dyreofringer fulgte et bestemt mønster, selv om der var særlige forskelle mellem forskellige dyr.

Som brændofre accepterede Gud dyr som okser, lam af hankøn, geder og turtelduer. Dyrene blev ført hen til alterets nordside, hvor den ofrende lagde sine hænder på dyrets hoved og slagtede det. Præsterne opsamlede blodet i en skål og svingede den hen imod alterets modsatte hjørne, som et symbol på at al synd blev udslettet ved Herrens død. Den ofrende trak huden af dyret og gav præsten det. Præsterne kunne bruge disse skind selv eller sælge dem, så de kunne forsørge sig derved. Derpå skar den ofrende hovedet og benene fra kroppen, tog de indre organer og fedt ud, og skar det hele i stykker. De indvendige organer og benene blev vasket, hvorpå præsten arrangerede alle stykkerne på bålet og brændte dem.

Det særlige ved brændofre var at dyret blev delt og vasket. Derved blev der tilført dette offer noget som gav det en anden betydning end de andre ofre. Hver del af dyret kan betragtes som et sindbillede på de forskellig aspekter i et menneskes liv. Hovedet var symbol på tankerne. Benene et symbol på at gå og de indvendige organer et symbol på hjertets følelser. Fedtet var et symbol på hele dyrets almindelige sundhed og livskraft (Andrew Jukes: *The Law of the Offerings*, s. 63. Kregel Publishing, Grand Rapids, Michigan, 1976). Afvaskningen af de indre organer og benene antyder behovet for åndelig renselse, ikke kun i gerninger men også i ønsker (se Ef. 5:26. Jukes: *The Law of Offerings*, s. 71). Alt dette tilsammen viser kvaliteten i det liv Herren levede. Herrens følelser, tanker og gerninger – hele hans livsførelse – var underlagt Gud. Samtidig understregede offeret at den ofrendes livsførelse kun var god eller tilfredsstillende for Herren, når han holdt sig til Gud.

Slagtofre. Slagtofre var tegn på en fællesskabspagt som de forskellige patriarker indgik med Jehova. De ofrende beholdt en del af offeret. Kun noget af offeret blev brændt. Resten tilberedte og spiste de ofrende i deres familier. Det var et symbol på fællesskab eller samkvem mellem Gud og mennesker.

Det forklarer hvorfor Jakob ofrede et slagtoffer før han tog sin familie med til Ægypten (se 1 Mos. 46:1). Han bad Herren bevare pagten mellem israelitterne, under deres rejse til dette fremmede land. Han drog først ind i Ægypten da han havde fået sikkerhed for at dette kunne lade sig gøre (se 1 Mos. 46:2–4. Keil and Delitzsch, Commentary, 1:268–69).

Men i de 400 år, hvor israelitterne blev til et stort folk i Ægypten, blev deres pagtsforhold med Jehova prøvet betydeligt. Mange af israelitterne antog ægypternes falske religioner. Selv slaveriet kunne ikke gøre dem tilstrækkeligt ydmyge til at gå tilbage til Gud (se Ez. 20:6–8).

Moseloven

Gud forsøgte på Sinaj bjerget at forny pagten med folket og rense dem, men de var oprørske. Han var barm-

hjertig imod dem og gav dem en lov, som kunne føre dem til ham. Det måtte nødvendigvis være en streng lov, som krævede en daglig praktisering af ordinanser „for at få dem til at ihukomme Gud og deres pligt mod ham" (Mosiah 13:30). Systemet var således opbygget at det krævede at folk hver eneste dag påny erklærede Gud deres troskab (Bruce R. McConkie: *The Promised Messiah*, s. 426. Deseret Book Co., Salt Lake City, 1978). Men loven tjente også andre formål, nemlig at Gud kunne lære folket om sit komme og sit forsonende offer. Dette gjorde Herren ved at inkorporere tegn og symboler i alle afskygninger af loven (se 2 Nephi 11:4). Han sagde: „Jeg har talet til profeterne og givet mange syner, ved profeterne talet i lignelser" (Hosea 12:11).

Ældste Bruce R. McConkie har forklaret hvordan Gud har benyttet sindbilleder:

„Herren har benyttet sindbilleder for tydeligt at fastslå hvilke evige sandheder vi skal acceptere og tro på for at blive frelst. Han har illustreret deres sande betydning og nødvendighed, og indprentet disse frelsende sandheder i os gang på gang, i en sådan grad at vi aldrig kan glemme dem. Man kan nemt glemme abstrakte principper eller glemme deres dybe betydning, men billeder og virkelige oplevelser optages i sindet på en sådan måde at de aldrig går tabt" (*The Promised Messiah*, s. 377).

Gennem moselovens ordinanser kunne en trofast israelit bevare håbet om evigt liv, ved sin tro på Kristi forsoning. Denne opnåede han ved at stole på profetiens ånd, hvilket var kernepunktet i de mosaiske ritualer. Profeten Mormon forklarede:

„Men uagtet Moseloven skuede de fremad til Kristi komme og betragtede Moseloven som et forbillede på hans tilkommelse og troede, at de måtte holde disse ydre skikke til det øjeblik, da han skulle åbenbares for dem.

Dog antog de ikke, at frelse kom ved Moseloven, men den tjente til at styrke dem i deres tro på Kristus, og således bevarede de håbet om evig salighed ved tro, idet de stolede på profetiens ånd, som vidnede om disse tilkommende ting" (Alma 25:15–16).

Denne „profetiens ånd" som Alma omtaler, gav israelitterne adgang til visse detaljer i Messias' fremtidige mission, med hensyn til deres personlige forløsning (Jukes: *The Law of the Offerings*, s. 13).

Ved hjælp af profetiens ånd kunne hebræerne se noget i hver enkelt ordinanse, som symboliserede Kristi evige mission. „Således falder alle sådanne ordinanser eller handlinger, fra Adam til Kristus, i kategori med messianske gerninger og handlinger" (McConkie: *The Promised Messiah*, s. 378). „Således henviser alt, hvad der har forbindelse med den mindre lov, til Kristus og hans evangelium. Enhver mosaisk handling blev tilrettelagt og opstillet således at den kunne symbolisere og indvarsle det som skulle komme" (McConkie: *The Promised Messiah*, s. 416).

Det mosaiske offer var opdelt i to kategorier – det frivillige (brændofferet, fredsofferet og ofringen af kød eller korn) samt det obligatoriske (syndofferet og skyldofferet). Selv om de udførtes forskelligt, havde de visse ting til fælles: offeret, ofringen, et offersted, håndspålæggelse, en præst, salt, ild og blod.

Ofringen. Offeret var dyr fra flokken, visse fugle samt korn eller kornprodukter. Et offerdyr måtte være et som Gud kunne erklære rent, og som kunne serveres som mad (se 3 Mos. 11:1–12; 5 Mos. 14:4). Det skulle være et husdyr (se 3 Mos 22:2–3, 10; 4 Mos 15:3), og uden fysiske skavanker (se 3 Mos. 22:19–20). Kornet skulle være malet til mel, ristet eller tørret.

Den der ydede offeret. Ofringen tjente ikke alene som et symbol på Frelseren, men også på hans offer. Det er klart at dyreofre var et *symbol* (et varsel eller forbillede) på Herren, den uplettede fuldkommenhed, som repræsenterede Frelserens renhed. Men symbolikken standser ikke her. Ritualet fokuserede på den enkeltes behov for at blive acceptabel for Gud, så han kunne få gavn af pagten. Når mennesket symbolsk gav sit liv til Herren, blev han et forbillede på Kristus. Frelseren gjorde sig acceptabel ved sin jordiske barmhjertighed og tro, hvorved han kunne sone (se Heb. 2:17 og 2:9). Israelitterne kunne også sone for Gud, ved at ofre sig for hans hensigter.

Præsten. Selv om den enkelte forberedte offeret for sig selv eller sin familie,

Som brændofre accepterede Gud dyr som okser, gedebukke og turtelduer. Dyrene blev ført hen til alteret nordside, hvor den ofrende lagde sine hænder på dyrets hoved og slagtede det.

så kunne de ikke nærme sig alteret. Lige til efter forsoningen havde fundet sted, blev de betragtet som syndere, og var som sådanne afskåret fra at komme ind på helligt område. De havde brug for en formidler, en præst som kunne virke som mellemmand og tjene på deres vegne. Kun præsten måtte komme hen til alteret og bringe offeret, som kunne rense israelitterne og gøre dem acceptable. Præsten blev således et sindbillede på Kristus, som er den største formidler og mellemmand mellem Gud og mennesker.

Alteret. Skønt tabernaklet og senere templet var Guddommens bolig, så var det ved alteret at Jehova lovede at han ville møde sit folk, tale til dem og sone for dem (se 2 Mos. 29:42).

Ilden hørte hjemme på alteret. Ilden på Moses' og Arons allerførste alter var antændt af Jehova (se 3 Mos. 9:23–24). Det var præstens pligt at holde ilden brændende, som symbol på den vedvarende pagt, som fik offerordinansen til at virke effektivt.

I skriften symboliserer ild to ting: Helligåndens rensende virkning og forbandelsens smerte. Dette sker ved ildens magt til at ødelægge det som bringer ødelæggelse og fordærv, og til at rense og lutre det som er uforgængeligt (Keil and Delitzsch: *Commentary*, 8:280). „Når ilden på altrene i sin tid fortærede dyrekødet, betød det at renselsen foregik ved Helligånden, som Faderen ville sende på grund af Sønnen" (McConkie: *The Promised Messiah*, s. 432). Alle slagtofre blev udført i tabernaklets eller templets indre gård, så det ikke foregik i nærheden af alteret og ilden.

Håndspålæggelsen. Før et dyr blev slagtet, lagde den ofrende sine hænder på dets hoved. Dette symboliserede en af to ting, alt efter om offeret blev gjort frivilligt eller det var obligatorisk. Hvis det var obligatorisk, blev håndspålæggelsen efterfulgt af en syndsbekendelse. På den måde blev den ofrendes synder symbolsk overført til dyret. Dyreofferet blev således en slags stedfortrædende offer for synderen, og måtte lide følgerne af synden, fordi syndens løn er døden (se Rom. 6:23. Jukes *The Law of the Offerings*, s. 46). På den måde blev der gennem ofre undervist i stedfortrædende tilgivelse for synd.

Hvis offeret var frivilligt bad den ofrende, mens han lagde sine hænder på dyrets hoved. Dette symboliserede de følelser der fik ham til at bringe Herren offergaven. På den måde viste den ofrende at han underlagde sig Guds vilje. Det var denne hengivenhed der gjorde disse ofringer til „en liflig duft for Herren" (3 Mos. 1:9) eller

mere bogstaveligt en „behagelig duft" for Gud. De, som er lydige og villige til at underkaste sig Gud, vil med andre ord bringe ham tilfredsstillelse (Keil and Delitzsch, 1:279, 283; Jukes s. 46).

Blodet. Der er ingen af alle offerordinansens elementer der spiller nogen mere fremtrædende rolle end blodet. Herren definerede detaljeret offermetoden. Blodet blev samlet i horn og stænket eller hældt ud over alle alterets fire sider eller hældt ud på selve alterbunden, alt efter hvilket offer det var. Blod illustrerer syndens følger og tilgivelsens og forsoningens proces. Derfor symboliserer blodet liv og død (udgydelsen af blod symboliserer det livgivende). Eftersom syndens konsekvenser er død, blev dyret slagtet, som symbol på hvad der sker når folk synder. Dyret symboliserede også Kristus. Kristus gjorde det muligt for os at finde nyt liv, fordi han gav sit liv og ofrede sig. Det var udgydelsen af blod der tilvejebragte forsoningen (se 3 Mos. 17:11; Heb. 9:22). Det hebraiske ord for *forsoning* betyder at „dække over". Det indebærer ikke at synden ikke længere eksisterer eller at synderen har kompenseret for sin synd. Det betyder snarere at Forløseren har dækket over synden – dens magt til at adskille mennesket fra Gud er fjernet (Keil and Delitzsch: Commentary, 1:276). Således bliver blodet et symbol på hele den proces der bringer forsoning med Gud. „Alt dette viser at de israelitter, der var åndeligt oplyste, vidste og forstod at deres offerordinanser var et sindbillede på den mands kommende død, hvis navn de skulle benytte til at tilbede Faderen, og at det ikke var blodet på deres altre der bragte tilgivelse for deres synder, men det blod som ville blive udgydt i Getsemane og på Golgata" (McConkie: *The Promised Messiah*, s. 258).

Forbilledet i offerordinansen, hjalp de trofaste israelitter til at se Kristi gerning. Blodet er symbolet på det jordiske. Men menneskeblodet kan ikke tilfredsstille retfærdigheden og bringe forsoning – men det er kun en guds blod der kan gøre det (se Alma 34:10–15). Jesus kunne give sit liv, fordi han var jordisk. Det talte fordi han var guddommelig. Således repræsenterer offerblodet Herrens jordiske liv, mens dens lydefrihed repræsenterer hans guddommelighed. Uden begge dele er til stede, ville ofringen ikke være god nok.

Kun præsten måtte komme hen til alteret og bringe offeret, som kunne rense israelitterne og gøre dem acceptable.

Ofringen af offeret. Da Gud åbenbarede offerordinansen befalede han Moses først at bringe et frivilligt offer og derpå et obligatorisk offer. I virkeligheden befalede han dog Moses at bringe det sidste først. Herfra ved vi at de frivillige ofre er Gud mest velbehagelige, men at de obligatoriske vil berede vejen.

Syndofre. Før vi kan bringe et frivilligt offer, må det accepteres af Jehova. Dette var formålet med obligatoriske ofre. De kunne også kaldes pligtofre, fordi mennesker var forpligtet til at bringe sådanne ofre, for at få tilgivelse for deres synder og blive accepteret af Gud.

De obligatoriske eller „syndofrene" (3 Mos. 5:6, 9; 9:2) koncentreres om syndens magt til at ødelægge det åndelige. Paulus har illustreret det i sin

dramatiske udtalelse om at „syndens løn er døden" (Rom. 6:23). Uretfærdighed kræver liv – hvad enten den er tilsigtet eller ej. Ved understregning af denne konsekvens belæres også om Kristi nødvendige mission at forsone, dække over og undskylde synd (Jukes, s. 137–38).

Om loven dømmer at et offer er acceptabelt som syndoffer afhænger af den ofrendes sociale status. Derfor er der så stor forskel på ofrene. Det var påkrævet at højpræsten ofrede en okse på nationale helligdage, for Israels samlede menighed. En konge skulle ofre en gedebuk. En almindelig mand skulle ofre en ged eller et får af hunkøn. Den fattige skulle ofre to turtelduer og en meget fattig en tiendedel efa fint hvedemel (se 3 Mos. 4:3, 22–23, 27–28; 5–11).

Ofrene blev ofret og beredt på samme måde som fredsofferet, men blodet blev fordelt forskelligt alt efter den ofrendes rang. Præsten og menigheden skulle bringe blodet til tabernaklet eller templet og stænke det syv gange på sløret, tage noget i hornet fra alteret og øse det ud over det store alters sokkel. Det blod der blev udgydt for regenten eller den almindelige israelit skulle tages op i hornet fra det store alter og hældes ud over altersoklen. Blodet fra turtelduerne, der blev ofret af de fattige skulle presses ud og hældes op på siden af alteret. Melet, som de allerfattigste havde ofret blev brændt på alteret uden olie eller røgelse.

Offerkødet fra de almindelige menneskers og regenternes ofre tilhørte præsten. Kødet fra menighedens og højpræsternes ofre blev båret ud af lejren eller byen og brændt på et sted der blev renset ved en ceremoni.

Syndofre havde ikke noget med synd at gøre eller med synd i almindelighed, men specielt til synder af „vanvare" (se 4 Mos. 15:13, 22, 27). Det betød ikke bare synder af uvidenhed, i farten, af ubetænksomhed eller hensynsløshed, men også de overtrædelser som blev begået uforvarent (Keil og Delitzsh, 1:302–3). Derfor dækkede syndofrene de synder der kom af kødets svaghed, som det faldne mennesker havde nedarvet.

Det vigtigste vi kan lære af disse ofre er at Kristi forsoning ikke kun dækker de gerninger vi gør bevidst og med vilje, men også dem vi begår i uvidenhed. Hvis det ikke var for forsoningen, så ville de „døde uden kundskab om Guds vilje . . . eller som har syndet i uvidenhed" (Mosiah 3:11) stå til fordømmelse for retten.

Når en okse blev brændt udenfor lejren viser det på dramatisk vis at synder ikke kun adskiller os fra Gud og hans rige, men at det også ødelægger sjælen. Fedt der brændes på alteret symboliserer at offeret er lydefrit og acceptabelt, men at det rummede synder. Således befandt Kristus sig udenfor byen da han led (se Heb. 13:11–13), for at den der omvender sig ikke skal lide (se L&P 19:16). Derfor blev offerblodet stænket på sløret de hellige steder, som en stadig påmindelse om at de synder, som Kristus døde for, er dækket ind. Og da de var det kunne fællesskabspagten bestå og fortsættes.

Det frivillige offer. Efter syndofringen kunne der bringes et frivilligt offer, for at forny pagter og vise at man ville underkaste sig Gud, som nævnt i ovenstående forklaring om brændofre og slagtofre.

Apostlen Paulus sagde at moseloven var en tugtemester, for at føre israelitterne til Herren (se Gal. 3:24–25). Hans synspunkt illustreres så smukt i offerordinansen. De som tror (under indflydelse af profetiens ånd) lærte af Kristus, stolede på Kristus og følte sig således tiltrukket af Kristus. Israelitterne kunne erindre Gud, ligesom vi gør det under vores egen nadver, og således kunne de have hans ånd med sig. □

Richard Don Draper er lærer i institutprogrammet i Orem, og sidder endvidere i Church Gospel Doctrine skrivekomiteen.

RENS OS FRA AL URETFÆRDIGHED

Ældste Neal A. Maxwell
De tolvs Kvorum

Sexuel umoral vil i den sidste ende isolere den enkelte fra Gud, andre mennesker – ja, endog fra os selv!

Lad mig udtrykke min påskønnelse og tillid til kirkens unge voksne. I er en særlig generation, der er kommet til jorden ifølge Guds plan for denne særlige tid. Der venter jer særlige ansvarsopgaver. Den gruppe I tilhører vil, under udførelsen af jeres mission, skabe historie for Guds rige på jorden.

Hvis I spekulerer på hvorfor vi mon somme tider lægger større vægt på visse befalinger, har det noget at gøre med hvor relevante de er på forskellige tidspunkter i livet. Således lægges der særlig vægt på moralbudet – det sjette bud: „Du skal . . . ej heller bedrive hor . . . eller gøre noget sådant" (L&P 59:6).

Den eksperimenterende og „alt-er-tilladt" tid vi lever i, gør de sidste par ord – „eller . . . noget sådant" – mere meningsfyldte, synes I ikke?

Evangeliet og Jesu Kristi kirke har en helt enkel standard for menneskelig adfærd. Der findes kun én trang vej, som alle skal gå – både mænd og kvinder, gamle og unge, gifte og enlige, sorte, brune og hvide, rige og fattige.

Sådan må det være, for vi tilbeder en retfærdig Herre, og han har svoret at ville oprejse sig et renset folk (se Titus 2:14; L&P 43:14; 100:16). Ejendomsfolk betyder ikke ejendommeligt eller sært, men snarere et lydigt folk som er helliget Herren (se 2 Mos. 19:5; 5 Mos. 7:6).

De, som forpligter sig til at holde det strenge, men dejlige sjette bud i en tid hvor umoraliteten tager til, er nødt til at være noget særligt. Det er ikke tilstrækkeligt at være et gennemsnitsmenneske, lige så lidt som det var på

Sodomas og Gomorras tid. Civilisationer kan såvel som sjæle gå til grunde eller blive frelst, alt efter deres adfærd. En lærd mand, som har forsket i mange civilisationer forudsiger, at i „den kamp der foregår nationerne imellem, vil de, der holder sig kyske, efter al sandsynlighed have overmagten" – og han tilføjer „(fordi) de forsøger at holde familien intakt, hvorimod løse forbindelser og homosexualitet har en tendens til at ødelægge den" (*The Human Live Reciew*, s. 71. Foråret 1978).

Det sjette bud er formodentlig det bedste eksempel på den store forskel mellem det Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige og det verden bygger sin adfærd på. Verden er ikke særlig interesseret i om dette bud overtrædes, så længe folk viser hinanden respekt på anden vis.

Kære søskende, meget afhænger af om vi lærer at reagere retskaffent, når vi står over for fristelsen. Det er hverken nødvendigt eller klogt at udsætte sig for den samme fristelse gang på gang.

Om Jesus læser vi: „Han led fristelser; men han gav ikke efter for dem" (L&P 20:22). Vi kan ikke blive som Jesus, gå fra nåde til nåde, hvis vi tøver med at rense os eller ikke kan skelne mellem glæder og fornøjelser. Lystfølelser har ikke mere med kærlighed at gøre end kløe har med glæde, talefærdighed med visdom, overbærenhed med barmhjertighed, eller passivitet med tålmodighed.

Henry Fairlie har i sin bog *The Seven Deadly Sins Today* (De syv dødssynder i dag) så klart defineret, hvordan „den lidenskabelige sædvanligvis ser ud til at have forfærdelig tomhed i sit liv" og „den ørkesløshed han føler i sin sjæl" (New Republic Books, s. 187. Washington, D. C., 1978). „Lysten," skrev Fairlie, „er ikke interesseret i sin partner, men kun i at tilfredsstille sine egne krav . . . lysten dør ved daggry, og når den vender tilbage om aftenen, for at søge hvor den kan, så er det uden erindring om det foregående" (samme, s. 175).

De, som søger afløb for deres lyster, gør det faktisk for at erstatte deres ensomhed med sensationer. Men når man regner på lyster, så er hvad som helst der ganges med nul stadig nul! Men den sanseløse søger videre, som lamaniten Samuel sukkede: „Thi i alle jeres livs dage har I tragtet efter det, som I ikke kunne få . . . glæde ved at begå synd" (Helaman 13:38; se også Alma 41:10; Mormon 2:13).

Således vil sexuel umoralitet i den sidste ende isolere os fra Gud, andre mennesker – ja, endog fra os selv!

Således er verdslig morskab blot den ensommes ynkværdige forsøg på at opbygge selvtillid. Umoralitet har intet at gøre med at realisere sig selv – tværtimod – det vil gøre os mindre betydningsfulde.

Derfor: „*Afsindig* er den, der boler . . . kun en selvmorder handler så" (Ordspr. 6:32. Fremhævelse tilføjet). Det virker måske nok meget smart, men det er dumt og ugunstigt.

Kan I huske bønnen i disse ord: „mer lys på min vej"? Hemmeligheden er „mer hellighed giv mig" (*Sange*, nr. 23). Når man bliver mindre moralsk ren vil man også tjene menneskeheden mindre, fordi urenhed sløver sjælen og gør os mindre følsomme over for andre, for det skønne i livet og for Åndens tilskyndelser.

Gud kræver af os at vi har følelser. Alligevel vil de, der fejlagtigt hylder deres evne til at fornemme, snart hylde „følelser der var engang", som vi har fået det at vide hele tre gange, henholdsvis af Nephi, Mormon og Paulus (1 Nephi 17:45; Moroni 9:20; Ef. 4:19).

Sexuel umoral er ikke alene forkert i sig selv, men det opelsker, i langt højere grad end noget andet, selviskhedens dødbringende virus.

Lyster og lidenskaber er dog stadig hvad det er, hvad enten de optræder som klogskab eller i smart tøj. Intet under at Alma sagde at vi skal beherske alle vore lidenskaber, så vi kan blive „fyldt med kærlighed" (Alma 38:12). Hvis sådanne lidenskaber var ægte kærlighed, ville det ikke være nødvendigt for os at beherske dem eller erstatte dem med kærlighed.

Vi læser endvidere at de som er de verdslige ting hengivne, også sætter deres hu til verdens tomme ting. Hvis hjertet tragter efter sådanne ting, må det blive sønderknust før det kan fornyes: „Gør eder fri for alle . . . overtrædelser . . . og skab eder et nyt hjerte og en ny ånd" (Ez. 18:31).

Det er vigtigt på forhånd at vide hvordan man vil reagere på en fristelse. Da Josef afviste Potifars rovgriske hustru (1 Mos. 39:7–12), var han forberedt og erklærede sin uforbeholdne loyalitet over for Potifar, men først og fremmest over for Gud: „Hvor skulle jeg da kunne øve denne store misgerning og synde mod Gud!" (vers 9). Josefs lydighed var loyalitet over for mange – for Gud, sig selv, sin fremtidige familie, Potifar og naturligvis også over for Potifars hustru, som måske var syg efter ømhed.

Det inkonsekvente i at umoralitet er

Illustreret af Scott Snow

omsorg for andre kan nemt illustreres. Hvad nu hvis vor stigende omsorg og interesse for den natur vi omgives af også gjaldt den menneskelige natur? Så ville det blive krævet at alle, som begår hor eller utugt eller er homoseksuelle, skulle fremkomme med en udtalelse om hvordan det ville indvirke på miljøet. De omfattende konsekvenser af det folk havde i sinde at gøre, ville blive fremsat og bedømt i forvejen, så man i det mindste til dels kunne overveje hvilke røveriske og uheldige indvirkninger det kunne få på os selv og andre.

I en af disse sjældne perioder, hvor den menneskelige retfærdighed fandt støtte, var der ingen sexuel umoralitet og „der kunne i sandhed ikke findes noget lykkeligere folk blandt alle de folk, der var blevet skabt ved Guds hånd" (4 Ne. 1:16).

Kunne folk i dette samfund eller i Enoks stad have haft alt tilfælles, dersom de havde haft selviskhedens virus i sig?

Når vi overtræder det sjette bud og elsker de øjeblikkelige fornøjelser mere end noget andet, kan vi så tillade os at sige at vi elsker Gud af hele vort hjerte? Når vi bryder det sjette bud kan vi så tillade os at sige at vi elsker vor næste som os selv? Vil vi så ikke også bære falsk vidnesbyrd med hensyn til det der virkelig betyder noget i dette liv? Når vi bryder det sjette bud, handler vi så ikke også uærligt over for vores far og mor?

Blot et lille glimt af Guds økologi viser det indbyrdes forhold mellem budene. Et nærmere studium af dem fortæller endnu mere!

Peter skrev om hvordan samtalerne om Sodomas og Gomorras tøjlesløshed irriterede Lot (2 Peter 2:7–8). I, som i dag er „lysets børn", ved hvad en sådan irritation vil sige, hvad enten det er over samtaler, musik, film eller tryksager. Jeg spekulerer på om så provokerende omgivelser mon ikke giver de sidste dages hellige endnu større grund til at bede uophørligt om at Herren snart må komme!

Jesus profeterede om de sidste dage og sagde at kærligheden ville blive kold hos mange på grund af den store ugudelighed. Der vil herske stadig mindre kærlighed mellem mennesker (se Matt. 24:12). Moroni sagde at på grund af den stigende ugudelighed ville menneskene også blive stadig mere fortvivlede (se Moroni 10:22). En mand der begærer vil blive frataget håbet, og gennem sin umoralitet vil han også miste troen og kærligheden. Hvad sker der så uden tro, håb og kærlighed? (se L&P 42:23).

Når vi overtræder det sjette bud skader vi således både os selv og andre. Når vi selv er ulykkelige er der andre som lider. I den forstand kan man ikke sige at nogen synd er en privat sag. Lidenskab sætter endvidere en stopper for udviklingen af ægte kærlighed, hvorved vi forhindres i at holde de to første og største bud.

Kære venner, I kan ikke gå den vej I skal gå og gøre som I skal, medmindre I bliver stadig renere. Renhed er tilfredsstillende og hjælper jer til at blive bedre mennesker.

Hvis I tidligere har gjort fejltagelser, så lyt til denne forunderlige forsikring, som gælder dem der bekender og omvender sig. (Se L&P 58:42–43).

„Kom, lad os gå i rette med hinanden, siger Herren. Er eders synder som skarlagen, de skal blive hvide som sne; er de end røde som purpur, de skal dog blive som uld" (Es. 1:18).

„Ingen af alle de overtrædelser, han har øvet, skal tilregnes ham; i kraft af den retfærdighed, han øver, skal han leve" (Ez. 18:22).

Hør her, hvad ældste James E. Talmage skrev: „Ordinanserne for begavelse (endowment) indeholder visse forpligtelser for den enkelte, som pagt og løfte om at iagttage loven om absolut dyd og kyskhed." (James E. Talmage, (*Herrens Hus*, s. 87–88).

Det er bemærkelsesværdigt, at vi i de pagter Herren kræver, og som vi indgår i det hellige tempel, ikke lover at holde sabbaten hellig eller at ære vore forældre, skønt disse bud er meget vigtige.

Det sjette bud fremhæves helt specielt!

Kære venner, I står i de retfærdige ånders første række og øver stor påvirkning i kirken i disse sidste dage. Dette blev besluttet tilbage i tiden, og I blev beredt – før jordens grundvold blev lagt – til at være med til at frelse andre i verden i de sidste dage.

I kan ikke opfylde denne herlige mission, hvis I bliver som verden. Gør jeres retfærdige indflydelse gældende i verden, fremfor at blive plettede af verden.

Vær tro imod det I følte for så længe siden, da Herren iværksatte sin frelsesplan og lagde grundvolden til denne jord, „mens morgenstjernerne jubled til hobe, og alle gudssønner råbte af glæde" (Job 38:7). □

Dette er en redigeret tale, som ældste Maxwell holdt den 23. juni 1985 til en fireside for Unge Voksne på tempelpladsen i Salt Lake City, Utah.

(Forts. fra s. 25)

det levitiske præstedømme, hvorved den mindre lov administreres.

Der står mange oplysninger om præstedømmet her i kapitel 7, som f.eks. tanken om at fuldkommengørelse sker ved det melkisedekske præstedømme (vers 11–12), at det melkisedekske præstedømme ikke kun tildeles en bestemt slægtslinie (vers 13–15), at præstedømmet er evigt (vers 16–17), at det modtages ved en ed og en pagt (vers 20–21) og at Kristi præstedømme fortsat virker i al evighed (vers 27–28).

Dette kapitel skal forstås i overført betydning, således at den store højpræst, Melkisedek, står for Kristus – og den præstedømmets orden, som Melkisedek og hans folk havde, står for den præstedømme orden, som Jesus Kristus og hans disciple havde.

Vers 24 er måske det mest misforståede og det der har været årsag til flest diskussioner, fordi det græske ord for „uforgængeligt" på engelsk er blevet til uforanderligt så det i king James version hedder: „Så har han et *uforanderligt* præstedømme, fordi han bliver evindelig".

Forvirringen ses endvidere ved at king James i sin oversættelse i en fodnote til dette skriftsted har skrevet: „Eller, som ikke overdrages fra den ene til den anden." Det er denne oversættelse der støtter Luthers antagelse af at præstedømmet kun kunne administreres af Kristus, at det ikke kunne overdrages andre og at der ikke skulle være noget formelt præstedømme i kirken. En række kommentatorer og leksika har forsøgt at forsvare denne fodnote som korrekt, til trods for den kendsgerning at der ikke findes noget brugbart bevis på denne oversættelse eller noget tekstgrundlag for denne fortolkning.

I den danske Bibel er det græske ord *aparabaton* korrekt oversat til „uforgængeligt". Men der er i mange år foretaget undersøgelser af hvordan ordet blev benyttet i det gamle Grækenland – og ingen lærd har, så vidt jeg ved, fundet noget pålideligt eksempel på at ordet kan betyde: „kan ikke overdrages fra den ene til den anden". Men der er utallige eksempler på at det er oversat til „uforanderligt" eller „uomskifteligt". Derfor blev det i henhold til kendt, græsk sprogbrug, i den engelske Bibel oversat til „uforanderligt".

For eksempel konkluderer Kittel i sin *Theological Dictionary of the New Testament:* „Vi må holde os til oversættelsen ‚uforanderlig', eftersom fodnoten (‚kan ikke overdrages') ikke kan bevises nogen steder" [2]. I Moultons og Milligans *The Vocabulary of the Greek Testament,* hedder det i en liste over græsk sprogbrug: „Det står klart at i sammenligning med senlitteraturen vil man rent teknisk modsætte sig oversættelsen – ‚kan ikke overdrages' " [3].

Ifølge grundteksten til dette kapitel i Hebræerne kan man ikke afvise oversættelsen til „uforanderlig", mens oversættelsen til „kan ikke overdrages" ikke kan tolereres. Forfatteren indleder kapitel syv med at understrege præstedømmets evige natur. Melkisedek – „han bliver ved med at være præst bestandig" (vers 3). „Han bliver i live" (vers 8). En anden præst „har sin kraft fra et uopløseligt liv" (vers 16). „Du er præst evindelig" (vers 17, 21). Men fordi denne mand *„bliver evindelig"* – „har han et uforgængeligt (uforanderligt) præstedømme" (vers 24. Fremhævelse tilføjet).

Der er intet i grundteksten der antyder at præstedømmet ikke skal kunne overdrages. Det er evigt – det vil aldrig forlade et medlem af præstedømmet, med mindre han overtræder. Men en mand vil aldrig kunne overdrage sit eget præstedømme til en anden. Det er „uforanderligt" eller evindeligt hans. Men det betyder ikke at han ikke kan overdrage en anden mand præstedømmet, dersom han har myndighed til det.

Præstedømmet er organiseret i en vis orden. Kristus havde præstedømmet (vers 24). Men den kendsgerning at han var præst „på Melkisedeks vis" viser at der var andre end Jesus der havde præstedømmet. Hvis Kristus havde været den eneste der havde det melkisedekske præstedømme, så ville man ikke anvende denne benævnelse.

Disse antagelser støttes beviseligt af fædrene fra før kirkemødet i Nikæa år 325. Biskoppen i Antiotika, Ingatius, som døde år 135, sagde at „præstedømmet er *højdepunktet af det bedste blandt mennesker,* og at enhver der er skør nok til at bestride det, ikke vanærer mennesker, men Gud og Kristus Jesus, den førstefødte og eneste Højpræst fra naturens hånd ved Faderen" [4].

Her antyder Ignatius at Kristus i virkeligheden er den eneste højpræst *ved Faderen.* Han siger imidlertid ikke noget om dem der har modtaget det melkisedekske præstedømme – „det hellige præstedømme efter Guds Søns orden" (L&P 107:3) – og er blevet ordineret til højpræster *ved Sønnen.* Han skelner også mellem Kristi *naturlige* ret til præstedømmmet, og at mennesker kan modtage præstedømmet *ved ordination.* Kristus har præstedømmet af naturen, men for andre er det „højdepunktet af det bedste" de kan opnå.

En senere biskop i Antiotika, Teofilus, ca år 168, sagde om manden Melkisedek: „På den tid var der en retfærdig konge, som hed Melkisedek, i byen Salem, som nu hedder Jerusalem. Han var den første præst af alle den allerhøjeste Guds præster. . . . Og fra hans tid fandtes der præster over hele jorden" [5]. Teofilus havde selvfølgelig den melkisedekske „orden" i tankerne.

Kundskaben om det melkisedekske præstedømmes orden er døet hen i den bibelske tekst. Men i moderne åbenbaring har vi fået gengivet mange jævne og kostbare sandheder om præstedømmet, som er nødvendige for vor frelse og evige liv.

Præstedømmet er en nødvendighed. Det er den Guds magt der fører os til fuldkommenhed.

Denne artikel indeholder ikke henvisninger til alle de skriftsteder i Bibelen, som handler om præstedømmet – den fokuserer derimod på de steder, som mange bibelstuderende misforstår. □

Fodnoter

[1] William Hordern: *A Layman's Guide to Protestant Theology,* s. 29–30. MacMillan Co., New York, 1955.

[2] Grand Rapids: Michigan, s 743. Wm. B. Eerdmanns Publishing Company, 1967.

[3] Grand Rapids: Michigan, s. 53. Wm. B. Eerdmanns Publishing Company, 1982.

[4] Alexander Roberts and James Donalson redigerede: *The Ante-Nicene Fathers,* 10 bind, 1:90. Grand Rapids: Michigan. Wm. B. Eerdmanns Publishing Company, 1979. Fremhævelse tilføjet.

[5] *The Ante-Nicene Fathers,* 2:107.

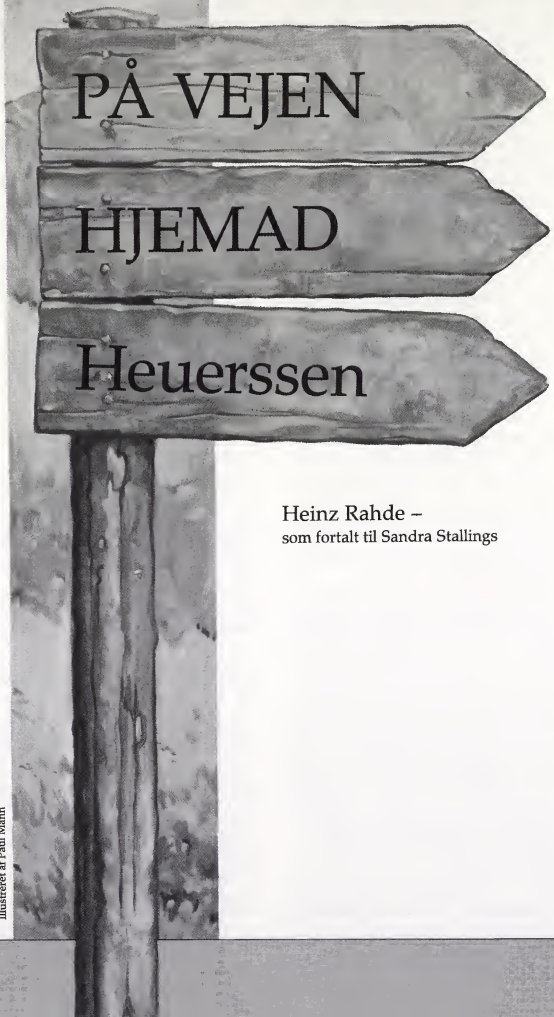

Illustreret af Paul Mann

PÅ VEJEN HJEMAD Heuerssen

Heinz Rahde –
som fortalt til Sandra Stallings

Da jeg var 15 år blev min skoleklasse indkaldt til den tyske hær sammen med vores lærer. Det var under anden verdenskrig, og vi skulle arbejde med antiluftskyts.

Min familie var meget imod krigen, men jeg havde intet valg, jeg måtte reagere på indkaldelsen. Hvis jeg nægtede ville de tage mig med magt. Så jeg forlod modstræbende mine forældre, min søster og vores lille landsby, Heuerssen, som lå ved foden af Heisterberg skoven, hvor jeg var vokset op.

Lige siden krigen startede havde jeg hele tiden bedt om vejledning. Jeg sagde til Herren at jeg var parat til at gøre hvad det skulle være, blot for at holde mig til det rigtige, og hvis jeg ikke havde indsigt nok til at klare situationen, så ville jeg bønfalde ham om hjælp. Jeg sagde til ham at jeg vil-

le acceptere de vejledende tanker han indprentede i mit hjerte, uden at vakle.

Mine klassekammerater og jeg blev udstationeret i Hanover. Cirka en gang om måneden samledes vi 300 mennesker fra vores deling. Det var som regel til en fest, hvor alle røg og drak, undtagen mig. I begyndelsen var jeg ikke klar over at min kommandochef iagttog mig under disse fester.

En dag spurgte han mig hvorfor jeg ikke røg og drak. Jeg var lidt genert og sagde at jeg ikke troede det var godt. Jeg tror jeg var den eneste af dem allesammen, der ikke røg og drak, og den eneste sidste dages hellig.

„Der må være en særlig grund til at du ikke gør det," blev han ved. Jeg svarede lidt undvigende at det var bedst for legemet at afholde sig fra disse ting. Når man kun er 15 år er det ikke nemt at klare at folk griner ad en og siger at man ikke er et mandfolk, hvis man ikke ryger og drikker. Mine soldaterkammerater gjorde ofte grin med mig, og min kommandochef havde hørt det.

„Du er mormon, ikke?"

„Ja, jeg er."

„Hvorfor fortalte du mig ikke det?" spurgte han.

„Jeg bryder mig ikke så meget om at tale om det. Jeg er lidt genert," forklarede jeg. „De kan jo se hvordan de andre reagerer."

„Nå ja, det ville måske ændre sig, hvis du fortalte dem det," svarede han.

En aften hvor vi allesammen sad omkring et stort bord til en fest, og alle drak undtagen mig – jeg tror jeg sad med en sodavand jeg havde købt ude i byen – sad min kommandochef igen og betragtede mig.

Så rejste han sig: „Rahde, rejs dig." Så sagde han til alle de andre: „Jeg vil gerne fortælle jer at Rahde er mormon. Han drikker ikke og han ryger ikke. Og jeg vil bede jer respektere det. Hvis jeg ser nogen gøre grin med ham på grund af dette, bliver han sat i fængsel."

Jeg blev chokeret. Jeg blev helt rød i hovedet, fordi alle kiggede på mig. Så sagde han: „Rahde, fra nu af er det op til dig at sørge for at disse mænd ikke får så meget at drikke ude i byen at de ikke kan finde hjem."

Fra det øjeblik var der en hel masse som gerne ville følges med mig hjem hver aften. De tog mig med på barer, og så snart vi kom ind sagde de: „Heinz skal ikke have noget at drikke. Han skal følge os hjem. Han drikker ikke og I kan prøve på at genere ham."

Jeg behøvede ikke sige noget mere. Jeg fik flere venner på den måde end jeg kunne have fået på nogen anden måde. Intet var bedre for mig end denne åbenhed, som min kloge kommandochef hjalp mig til, ved det han fornemmede. Det var et vidnesbyrd for mig at de andre stolede så meget på at de altid kunne bede mig om at gå med dem, og at de beskyttede mig, hvis der skete noget. Ingen vovede mere at fornærme mig.

Cirka et halvt år før krigen sluttede, blev jeg sendt hen til en deling hvor de nyindkaldte skulle lære at betjene radarudstyret. Vi blev stationeret i Seesen i Harzen, og jeg var omkring 17 år. En dag skulle vi skrive en artikel om Tyskland, og min blev bedømt som den bedste. Officeren kaldte mig frem foran divisionen og sagde: „Tillykke, med at du har skrevet den bedste artikel. Jeg regner med at du nu frivilligt melder dig til at blive officer i det tyske rige. Vi har brug for folk af din slags, og jeg forventer din skriftlige ansøgning i aften."

„Jeg behøver ikke at vente til i aften," sagde jeg, „for jeg ønsker ikke at blive officer."

Han blev virkelig vred og ville straffe mig. Han sagde: „Jeg spørger dig igen i morgen, og i morgen igen."

„Ja, men jeg vil ikke," sagde jeg. Jeg sympatiserede ikke med nationalsocialismens ånd. Min far var ven med det jødiske folk og vi havde altid bedt for dem i vort hjem. Officeren spurgte mig hvad jeg så ville gøre. „Jeg vil gerne følges med min deling," sagde jeg. Han sagde at hvis jeg ikke meldte mig frivilligt, så ville jeg få ordre til at blive tilbage og træne de unge. Jeg havde intet andet valg.

Selv om jeg blev tvunget til at forblive i en gruppe, som jeg ikke havde lyst til at være i, så var jeg helt sikker på at det var der jeg skulle være, når nu den officer havde sagt at jeg skulle blive der. Alle mine venner blev sendt til Rusland. Kun en af dem kom tilbage, alle de andre blev dræbt. Herren vejledte mig, så jeg blev på det rigtige sted på det rette tidspunkt, for at redde mit liv.

Under krigen havde jeg ofte på fornemmelsen at der blev passet på mig – at jeg blev flyttet hen til de rigtige steder på de rette tidspunkter. Jeg blev velsignet med en indre fred, trods de uroligheder jeg var omgivet af.

Lige før krigen sluttede, blev fire andre trænere og jeg beordret til Berlin. På det tidspunkt var Hitler i Berlin, og krigen var gået ind i sin sidste fase. Russerne gik frem og englænderne og amerikanerne var lige i nærheden af det sted hvor jeg var.

Vi sagde at vi tog til Berlin, men jeg havde allerede bedt for situationen, og jeg følte at jeg skulle tage hjem. Vi vidste at det ikke var nogen nytte til at tage til Berlin, krigen var tabt. „Günther," sagde jeg til min bedste ven, „jeg tager ikke afsted, jeg tager hjem."

„Så tager jeg med," svarede han. Jeg spurgte ham hvorfor han besluttede sig så hurtigt og han svarede: „Jeg har hele tiden lagt mærke til dig. Jeg har lagt mærke til at du er meget religiøs, og jeg har beundret dig. Jeg stoler på dine beslutninger, fordi jeg tror de bliver truffet med en vis vejledning ovenfra."

De andre tre trænere besluttede sig til at tage med os, og så tog vi fem afsted – man mente at vi tog til Berlin. Så snart vi var ude af syne skyndte vi os ind i skoven og skiftede til det civile tøj, som vi havde med.

Amerikanerne var allerede ankommet og befandt sig på hovedvejen ved siden af skoven. Vi opholdt os oppe på bjergtoppen, for der var vi forholdsvis sikre. Turen hjem ville tage 2–3 uger. Vi sov i skoven – alle

fem under samme tæppe – og vi måtte vende os samtidig hver time, for ellers ville de to der lå yderst komme til at fryse. Den mad vi medbragte slog til i tre dage. Resten af tiden spiste vi bær som vi plukkede i skoven, men engang imellem fik vi mad af tyske familier.

Jeg husker første gang vi mødte amerikanerne. Vi gik gennem en tæt nåleskov, som vi måtte igennem for at komme ud på vejen. Vi skubbede grenene til side og lige med et stod vi foran en kæmpestor kampvogn med skyts der var rettet lige imod os.

Jeg blev rædselsslagen. Jeg havde aldrig før set en amerikansk kampvogn eller en amerikaner. Lemmen over kampvognen blev åbnet og en amerikaner krøb ud. Ovenpå sad nogle russiske fanger som amerikanerne havde befriet. De så hvordan vi rystede. Amerikaneren spurgte hvor vi kom fra og hvor vi skulle hen. Jeg sagde at vi var på vej hjem. „Ikke tale om," sagde han. „Hop op, så kan I køre med os. Næste gang vi standser vil vi sætte jer på en lastbil og så bliver I kørt hen til en lejr."

De russiske soldater som sad på kampvognen fik mig til at tænke på en eventuel løsning på vort problem. Under hele krigen havde jeg bevaret den kærlighed i mit hjerte, som jeg havde lært om hele mit liv i kirken. Jeg nærede ikke had til nogen. Jeg betragtede mig som min brors vogter.

De russiske soldater, som sad i vores lejr, blev ikke behandlet særlig godt. De fik ikke meget at spise og vi havde rigeligt, så vi bad dem gøre vore snavsede rygsække rene, hvilket de gjorde. Vi lagde altid noget mad i til dem.

Min kommandochef bemærkede det og kaldte mig ind. „Hvad gør du ved dine snavsede rygsække?"

„Jeg lader russerne gøre dem rene for os," svarede jeg.

„Jeg kontrollerede dem, og der var mad i."

„Vi kan ikke spise det altsammen. Det er derfor vi levner noget."

„Du ved godt at det er strengt forbudt. Hvis jeg melder dig kommer du i knibe. Du må aldrig gøre det mere," sagde han, og klappede mig på skulderen.

En af de russere, som jeg havde givet mad, skrev en seddel til mig. Han sagde at når jeg engang fik brug for hjælp af russerne, så skulle jeg vise dem den seddel.

Jeg lagde den i min pung og i samme øjeblik vi mødte kampvognen, kom jeg i tanke om det. Jeg hev den frem og gav den til russerne. De læste den og pludselig sagde de allesammen: „Venner! Venner!" på tysk og sagde til amerikaneren at jeg havde givet russerne mad. Han sagde: „Jeg hører at du har været god mod russerne. Så vil vi lade jer gå, i stedet for at tage jer med os."

Vi fortsatte vores tur gennem skoven, og dag for dag kom vi nærmere hjem. Fra bjergtoppen kunne vi se de amerikanske kampvogn køre forbi. Kun få dage efter vort første møde med amerikanerne fik jeg pludselig en sjov fornemmelse, mens vi gik ned ad en bjergside i skoven. Jeg sagde til mine venner at jeg måtte helt ned til det sted hvor der kørte tanks. „Du er skør!" sagde de. „Kan du ikke se dem dernede? De skyder dig på stedet." Jeg sagde at det ikke betød noget, for jeg måtte derned.

„Heinz, har du bedt?" spurgte Günther.

„Ja," svarede jeg.

„Så går jeg med dig."

Og det gjorde han. Han tænkte sig ikke om to gange.

De andre tre blev tilbage. „Vi går ikke med – I er skøre!" sagde de. „I løber lige i armene på dem."

Vi gik ned ad bjerget så hurtigt vi kunne. Günther, der var noget større end jeg, stak sin arm under min og nærmest trak mig afsted. Et øjeblik efter kom de tre andre løbende efter os. De vidste ikke hvorfor, men de fik lyst til at gå med os. Vi fortsatte ned ad bjerget og kom ud af skoven.

Til venstre for os lå et lille bondehus. Lige som vi kom ud mellem træerne blev døren til huset åbnet, og ud kom en mand: „Skynd jer at komme ind." Vi løb indenfor og smækkede døren i efter os. Så gemte han os i kostalden under noget hø, for amerikanerne havde lovet hårde straffe for at skjule tyske soldater.

Vi var næsten lige kravlet ned under høet da amerikanerne kom rullende i deres tanks og lastbiler, og gik op i bjergene. Det var første gang de var oppe i bjergene. De kom tilbage flere timer senere og fyldte deres lastbiler med tyske soldater som de kørte tilbage til lejrene.

Atter engang havde Herren vejledt mig på rette tid og sted. Da amerikanerne var væk fra bjerget forlod vi huset og fortsatte atter hjemad.

Et par dage senere blev vi endnu engang standset af amerikanere. Lige straks sagde jeg ikke noget. Jeg ville lade som om jeg ikke kunne tale engelsk. Jeg hørte dem sige: „Vi kan bare lade dem blive her, så kan vi tage dem med den næste lastbil der kommer og sende dem til en lejr." Der kom lastbiler hvert andet minut.

Vi sad og ventede på at der hvert øjeblik ville komme en lastbil. Vi ventede og ventede i timevis, men der kom ingen lastbil. Til sidst gik jeg hen til en af militærbetjentene.

Jeg fortalte ham hvem vi var og han sagde: „Nu kan du lige pludselig godt tale engelsk."

„Jeg jeg kan godt tale engelsk. Det har jeg lært i skolen. Jeg var bare bange."

„Hvor gammel er du?" spurgte han. Jeg sagde at jeg var 17 et halvt.

„Hvor har du været?"

Jeg forklarede alt hvad jeg havde gjort, hvorfor jeg var i civilt tøj, og at jeg ville hjem. Han ringede op på telefonen og kontrollerede de oplysninger vi havde givet, og blev klar over at de var rigtige. Så kiggede han længe på mig og sagde så: „Jeg har en søn på din alder, og hvis han ville sige til en eller anden: ‚Jeg vil gerne hjem til min mor,' så håber jeg at han ville få en chance. Hvis du tager denne vej kommer du til det amerikanske hovedkvarter, men hvis du tager den vej, kan de ikke få øje på dig. Held og lykke." Endelig var vi næsten hjemme. Alt var bombet. Der var ingen tog, ingen biler, ingen busser, ingen telefoner – ingenting. Så vi fortsatte gennem skoven langs bækken. Jeg

kendte området så godt. Vi nåede hjem i nabolaget, og jeg ville lige smutte gennem naboens baghave. Jeg forlod de andre og åbnede lågen. Der lå et lille gevær, som var brugt til at skyde mosegrise, og det gik af i det samme. Jeg blev lamslået af skræk og det samme gjorde naboerne, som hurtigt kom løbende. Men de var glade for at se at jeg var sikkert hjemme igen. Jeg sendte min søster tilbage i skoven med noget mad til mine venner, før de fortsatte til deres hjem.

Vi klarede det allesammen, fordi Herren vejledte os på rette tid og sted. Bønnen har været min styrke. Det var somme tider det eneste jeg havde. Jeg bad hele tiden om vejledning og modtog en dyb fredelig fornemmelse af at alt ville blive godt, og det viste sig at være sandt. Jeg tror ikke at der gik en dag hvor jeg ikke fortalte Herren at jeg elskede ham. Jeg havde stor kærlighed i mit hjerte under krigen. Jeg nærede ikke had til nogen. Jeg tror det var derfor at Herren reddede mit liv. Jeg holdt mig i harmoni med ham. Jeg vidste at hvis jeg ville holde hans bud og var værdig til at modtage vejledning fra ham, så ville han beskytte mig. Og det gjorde han. □

Hvad nu, hvis der var brombærtorne underneden? Jeg vidste, at hvis bare jeg havde tro nok, så kunne jeg hoppe ned fra garagetaget og begynde at flyve.

HVEM DER KUNNE FLYVE SOM EN FUGL

Terry J. Moyer

Jeg tror at jeg var syv år da min mor fortalte mig at vor himmelske Fader hører og besvarer vore bønner. Hun har nok fortalt mig det før, men det husker jeg ikke.

„Så – hvis jeg *virkelig* ønsker mig noget, og jeg er en *rigtig* sød dreng og beder om det – så vil jeg få det af vor himmelske Fader?"

„Ja – min dreng. Hvis din tro er meget stor, og hvis det er godt for dig, så vil han give dig det."

Da jeg den meget varme sommeraften i 1944 lå i min seng, spekulerede på hvad jeg allermest ønskede mig af vor himmelske Fader. En lillebror? Måske. En ny basketball? Jeg fik nok alligevel en til min fødselsdag. Hvad med at krigen måtte slutte og min far komme hjem? Jo – men det bad min mor jo så meget om.

Men så fik jeg en idé – det var det eneste, det vanskeligste, mest ønsk-

Illustreret af Dale Kilbourn

værdige, min største længsel og det vigtigste og inderligste ønske i hele verden for mig, med mine syv år – jeg ønskede at jeg kunne flyve . . . som en fugl.

Og hvorfor ikke? Fugle kunne flyve. Insekter kunne flyve. Drager og papirflyvere og mariehøns og sommerfugle kunne flyve. Hvorfor så ikke mig?

Hvor ville de andre børn misunde mig! Og min lærer! Hvor ville han blive forbavset og beundre mig! Og mon ikke mine kammerater, Joey Hirschberger og Jimmy Johnson, ville blive misundelige?

Jeg passede meget på ikke at vække min lillebror, Lynn, da jeg lod mig glide ud af sengen og lagde mig på knæ. Jeg foldede mine arme (som min mor gjorde) og pressede mine øjne fast i. Så bed jeg tænderne sammen (jeg syntes at det var et sikkert tegn på stor tro), mit sammenbidte ansigt afspejlede det intense i situationen, og således bad jeg min allerførste bøn alene, højt:

„Kære himmelske Fader. Jeg ønsker at kunne flyve. Jeg ønsker, virkelig, *virkelig* at kunne flyve. Vil du ikke nok velsigne mig så jeg kan flyve? Jeg skal være en meget sød dreng, hvis du bare vil hjælpe mig så jeg kan flyve. Helt ærligt. Amen."

Så rejste jeg mig, skubbede min stol ud på midten af det mørke værelse og kravlede op på den. Jeg strakte mine arme ud til siden og hviskede igen: „Kære himmelske Fader, vil du ikke nok hjælpe mig at flyve. Min mor har sagt at du godt kan. Og jeg ved at du kan."

Dermed begyndte jeg at baske vildt med armene. Op og ned, op og ned, hurtigere og hurtigere.

I har sikkert gættet hvad der skete – jeg blev træt i armene.

Jeg satte mig ned og tænkte over det. Måske manglede jeg at gøre noget vigtigt. Måske skulle jeg hoppe ned fra stolen, mens jeg baskede med armene.

Jeg klatrede op på stolen igen. Denne gang baskede jeg meget kraftigt med armene mens jeg hoppede ned fra stolen – op og ud i luften.

Og ned. „Bumm" Det varede ikke længe før min mor viste sig i døren. Hun undrede sig over, hvad det var for en støj.

Næste dag tænkte jeg problemet igennem, lige til jeg mente at jeg havde fundet ud af det: Vor himmelske Fader prøvede måske min tro. Måske lå hemmeligheden i at jeg skulle bede mange aftener i træk, bide tænderne endnu mere sammen og knytte ansigtet endnu fastere, mens jeg bad.

Det prøvede jeg. Jeg bad hver aften i en hel uge, med stadig større tro og iver. Søndag aften var jeg sikker på at jeg var parat.

Op på stolen igen, ud med armene, og endnu engang hviskede jeg min bøn til Herren, absolut sikker på at han ville høre og besvare min bøn, og lade mig få lov til at flyve.

Jeg baskede med armene, hurtigere og hurtigere. Jeg hoppede op og ud.

Og ned. Bumm! Atter blev jeg spurgt om hvad det var for en støj der kom oppe fra værelset.

Hvad var det jeg manglede? Jeg havde bidt tænderne fast sammen og knyttet mit ansigt til en fast grimasse. Hvorfor virkede det ikke? Hvorfor kunne jeg ikke svæve ned fra stolen og baske rundt i værelset? Jeg gik i seng og lå længe og tænkte og spekulerede.

Den næste dag hørte jeg min mor kalde på mig, mens jeg var ude i baghaven.

Brombær. Jeg havde lovet at plukke bærrene af de kæmpestore brombærbuske bag garagen. Men det var så varmt, og jeg havde ikke lyst til at kæmpe med de stikkende brombærgrene her i august måned, bare for at vi kunne spise marmelade til næste år i januar.

Så jeg lod et øjeblik som om jeg ikke havde hørt hende. Men så fik jeg inspirationen: Hvordan kunne jeg forvente at Herren gav mig lov til at flyve, når jeg ikke engang ville hjælpe min mor i nogle få minutter?

Fra det øjeblik blev jeg utrolig hjælpsom. Jeg nøjedes ikke med at plukke brombær, men jeg flækkede også brænde. Jeg fyldte brændekassen. Jeg fejede terrassen. Jeg dækkede bord og gik i byen. Og så plukkede jeg endnu flere brombær, lige til mine arme og hænder var revet til blods af torne.

Jeg plagede min mor om at måtte hjælpe hende endnu mere. Hvordan kunne Herren nu afvise mig? Nu havde jeg bedt af alle kræfter i to uger, havde udøvet en enorm tro, havde brugt alle mine dage på at gøre gode gerninger og plukket spandevis af brombær. Nu måtte jeg da kunne flyve!

Den aften remsede jeg alt dette op for Herren i min bøn, hvorpå jeg kravlede op på stolen igen i det mørke værelse. Denne gang . . . denne gang . . . denne gang ville det *virke!*

Men det virkede ikke. Mit hop opefter og udefter, havnede nedefter i det kendte bump.

Jeg kunne ikke forstå det. Efter alle de bønner og al min tro og alle mine gode gerninger, forblev jeg lige så jordbunden som Joey og Jimmy. Hvad manglede der?

Uden overhovedet at nævne mit ønske om at kunne flyve, fremlagde jeg problemet om ubesvarede bønner for min søndagsskolelærer. Derpå fulgte en lektie om hvordan man beder, og hvordan vor himmelske Fader besvarer bønner. Og der fik jeg svaret. Jeg var forundret over at jeg havde glemt det: Jeg manglede at stole fuldkommen og aldeles på Herren.

Indtil da havde jeg hoppet ned fra en lav stol – en stol der var så lav at hvis min basken med armene ikke virkede, så ville jeg i det mindste ikke brække halsen. Herren ventede sikkert på at jeg skulle vise *ægte* tro, og hoppe ned fra noget der var så højt at jeg kom til skade, hvis det slog fejl. Så ville jeg bevise min tro!

Og desuden havde jeg altid gjort mine forsøg for mig selv i det mørke værelse. Næste gang ville jeg bevise min *ægte* tro ved at hoppe ned fra noget virkelig højt – og foran andre mennesker i fuldt dagslys.

Jeg forberedte mig hele den næste uge. Min tro, mine bønner og min uendelige hjælpsomhed over for min mor fortsatte. Lørdag eftermiddag var jeg parat.

Jeg forklarede Lynn og Joey Hirschberger hvad jeg havde i sinde. Jeg forklarede dem om tro og gode gerninger. Jeg forklarede dem hvordan jeg havde bedt, hvordan jeg havde bidt tænderne sammen og knyttet mit ansigt til en tæt grimasse. Jeg forklarede at man måtte udsætte sig for en risiko for at vise at man stolede fuldt og helt på Herren.

Og så begyndte jeg at kravle op ad stigen til garagetaget. Lynn og Jimmy

og Joey stod forundret dernede og så på.

Joey sagde at han mente at jeg var blevet skør. Men hvad vidste Joey om tro og gerninger og bønner?

Så, nu stod jeg oppe på garagetaget og så ned. Jeg synes at der var meget længere ned til jorden end det så ud til, når man stod og kiggede op.

Lige nedenunder mig stod de forfærdelige brombærbuske. De så højere og bredere ud end jeg nogensinde før havde set dem, når jeg så dem fra jorden. De lange grene var helt fyldt med stikkende torne, og de ragede næsten helt op til det sted hvor jeg stod.

Nu måtte jeg sætte al tvivl til side tænkte jeg. „Men hvad nu hvis det ikke virkede? Hvad nu hvis jeg ikke kunne flyve? Hvad nu hvis jeg havnede i brombærbuskene?" Men jeg måtte ikke tvivle! Alle mine anstrengelser var forgæves hvis jeg tvivlede!

For tvivl er det modsatte af tro. Min logiske sans sagde mig, at hvis jeg fjernede det eneste der beskyttede mig mod de rædsomme brombærbuske, så ville jeg vise min absolutte og urokkelig tro.

Jeg tog min skjorte af. Joey sagde at han syntes at det var det dummeste han nogensinde havde set, og at han ville gå ind og fortælle det til min mor.

Jeg sagde til Joey at han havde bare at sætte sig ned og tie stille, men han gik alligevel ind og sagde det til min mor. Nu måtte jeg skynde mig!

Jeg lukkede øjnene og mindede Herren om hvordan han besvarede troens bønner, og at dersom nogen ønskede noget stærkt nok, var en god dreng og hjalp sin mor og gik i søndagsskole, så ville hans bønner blive besvaret.

Nu skulle det være – jeg begyndte at baske med armene, hurtigere og hurtigere, og med øjnene fast tillukkede hoppede jeg opefter og ud fra garagetaget – opefter og udefter henover de rædsomme brombærbuske – uden skjorte.

Før jeg fik åbnet mine øjne vidste jeg, at jeg lå på ryggen på køkkenbordet. Doktor Nichols var netop gået. Han sagde noget om hvordan man kunne bære sig ad med at brække benet ved at hoppe ned i en overgroet „pude" – selvom den var dækket med torne. Jeg kunne mærke hvor kold den klud var som min mor brugte til at vaske blodet fra mine mange rifter og skrammer.

Da doktor Nichols var gået jagede min mor mine kammerater ud og jeg åbnede øjnene. Jeg så at min mors arme og hænder og ansigt også var fyldt med rifter – og blev klar over hvad hun havde gjort for at redde mig.

Hun smilede sit kærlige smil og holdt mig tæt ind til sig. „Jeg skænker dig et blodrødt hjerte, for de skader du har lidt i krigen," sagde hun roligt, „og måske også et i bronze for din tapperhed."

„Har du også en medalje for dumhed?" spurgte jeg. „Jeg føler mig så dum!"

„Det tror jeg at vi alle gør engang imellem," svarede min mor. „Vi gør fejltagelser, vi lærer af dem og så kan vi fortsætte vort liv."

Der var tavshed længe før jeg stillede spørgsmålet: „Du sagde at vor himmelske Fader besvarer bønner . . ."

Min mor fuldendte sætningen: „Og nu ved du ikke rigtigt om han gør det." Min mor vidste på en eller anden måde altid hvad jeg tænkte.

„Naturligvis hører og besvarer han vore bønner," sagde hun – og jeg kunne se at hun virkelig mente det. „Men somme tider beder vi om noget der ikke er godt for os. Somme tider glemmer vi at sige: ‚Din vilje ske.' Og somme tider svarer han stille og roligt: ‚Nej!' Men nej er også et svar, er det ikke, min dreng? Han kan ikke altid sige ja, kan han vel? Forstår du hvad jeg siger?"

„Det tror jeg nok. Men, mor, jeg ville så gerne kunne flyve! Og jeg prøvede virkelig meget!"

„En dag når din far kommer hjem fra marinen, så vil du få svar på din bøn, min dreng. Du og din far kan gå ud i lufthavnen og købe en halvtimesbillet og få en flyvetur. Der er mange måder hvorpå vor himmelske Fader kan besvare dine bønner om at få lov at flyve. Men det sker ikke ved at du stiller dig op på garagetaget, basker med armene, og hopper ned i brombærbuskene."

Men nu blødte det ikke mere, og jeg havde fået forbundet alle skrammerne. Da min mor begyndte at ordne sine egne skrammer, smilede hun og lod som om at det ikke gjorde ondt: „Og med hensyn til at springe ned i brombærbuskene fra garagetaget, unge mand, så vil jeg tage det blodrøde hjerte fra dig igen, hvis du *nogensinde* gør det igen!"

Jeg blev forstyrret i mine dagdrømme af en stemme der sagde: „Vi nærmer os nu Hamburgs internationale lufthavn. Vær venlig at spænde sikkerhedsbælterne."

Det var mærkeligt med den barndomsbøn om at flyve for så mange år siden. Det virkede en tid som om vor himmelske Fader slet ikke besvarede bønner. Jeg fik ikke noget svar dengang, hvor jeg så inderligt ønskede det. Det kom senere, da jeg fløj hen over min barndomsby sammen med min far. Og senere ombord i denne kæmpe-jet-rutemaskine til Hamburg missionen i Tyskland. Det er mærkeligt at det virker som om at svarene ikke altid kommer på den måde som vi forventer det.

Jeg spændte mit sikkerhedsbælte og lod en lille bøn flyve gennem mit hoved: „Tak Fader, fordi du hørte og besvarede en 7-årig drengs bønner. Jeg takker dig, fordi du gav mig lov til at flyve." □

SÅDAN SKUMMES FLØDEN

Joan C. Hansen

Jeg elsker is. Men ikke enhver slags is. *Min* is skal bare være den *allerbedste*. Vi har en lille forretning hvor vi bor, og der har de den lækreste, blødeste is, der smelter på tungen, den bedste i verden. Der skal blot en lille smule til for at sætte mig i ekstase. Isen koster lidt mere her, men jeg fortjener det!

Jeg håber at I allesammen er klar over at I også fortjener det. I hører til Guds udvalgte børn og fortjener det bedste livet kan tilbyde – også af den musik I lytter til. I fortjener det! Men så står I overfor et vanskeligt spørgsmål. Hvad ved I om hvad der er bedst? Hvordan bærer I jer ad med at vælge?

Det er ikke så let at udsøge den musik der er bedst at lytte til, som det er at vælge is. Det er ikke kun et spørgsmål om personlig smag. I holder måske mest af traditionel folkemusik og synes at *det* er det bedste som findes. En af mine venner elsker klassisk musik og synes bestemt at det er det bedste. Sandheden er at der findes både god og dårlig folkemusik og god og dårlig klassisk musik (og jazz og rock osv).

Men der findes nogle grundregler, som jeg har opdaget er en hjælp når jeg skal vælge hvilken musik jeg vil lytte til. Måske kan de også hjælpe dig.

1. Hvis kunstnerne kender deres håndværk, så vil jeg meget gerne lytte til dem. Der findes en masse musikgrupper der når toppen, bare fordi de er morsomme eller har nogle sjofle tekster til deres sange – det er bedrag. Jeg har gennem årene lagt mærke til at sådanne grupper ikke er populære ret længe. Det er fordi deres værker ingen musikalsk kvalitet har, således at vi ikke får lyst til at købe deres sidste plade eller bånd, for at høre dem om og om igen, selv efter at gruppen er opløst. Her følger nogle af de kvaliteter jeg ser efter:

- Musik der lyder behageligt. Instrumenterne og sangstemmerne virker ikke så øredøvende eller umusikalske at jeg farer sammen så snart jeg hører dem.

- Interessante akkorder og musikkens fremadskriden. Gruppen viser deres kunstneriske sans og virker fornyende, fremfor at bygge på de samme få akkorder om og om igen.

- Det poetiske i teksten. De grupper jeg holder af vælger en tekst der viser fantasi og sprogkundskab, fremfor tvetydige tekster om sex, narkotika, drikkeri og vold.

Jeg elsker at høre musik af grupper, hvis medlemmer har en god musikalsk uddannelse og opdragelse. Deres musik viser at de har kendskab til den menneskelige stemme, til elektroniske instrumenters muligheder og begrænsninger og til de andre musikinstrumenter de spiller på i deres gruppe. En dygtig musiker sagde engang til mig: „Du skal kende musikkens grundregler før du kan arbejde kreativt med den og holde pauserne rigtigt." Det lyder somme tider for mig som om der er alt for mange grupper der ikke aner hvordan reglerne er og slet ikke hvordan man bryder dem på en god måde.

2. Hvis musikken virker overraskende på mig, så nyder jeg den. Jeg elsker akkordopbygninger, rytmer og frisk musik – som alligevel er behagelig. Dette punkt ligner meget det første. Jeg nyder at lytte til grupper der er opfindsomme, for det viser mig at de mestrer musikkens grundteori, og kan bygge den klogt op på grundvolden.

Når jeg hører en gruppe spille en ny sang, så synes jeg ind imellem at den lyder nøjagtigt som den de sidst spillede. De bliver stående på samme sted og nægter at flytte sig – jeg nyder det ikke, og overraskes ikke, jeg har heller ikke lyst til at høre den gruppe igen.

3. Hvis en plade eller et bånd får megen reklame i aviser og ugeblade eller i radio og tv, for at blive solgt, så tøver jeg også med at acceptere den.

Jeg studerer aviser og reklamer meget nøje, og jeg ser næsten aldrig fine restauranter reklamere for grupper. Gode nyheder spredes hurtigt fra mund til mund. Det samme gælder musik. Hvis en manager for en gruppe eller en plade ikke er sikker på om musikken er god nok til at sælge på egen fortjeneste, skal der en reklamekampagne til for at overbevise folk om at de bør købe den.

Jeg synes at hvis en gruppe virkelig er god, så vil vi høre om den gennem venner, i radioen eller læse om den i avisen. Det er på den måde jeg finder mine favoritter.

Fotografier af David Quinney

Det er ikke så nemt at finde den bedste musik som det er at vælge is. Det er ikke blot et spørgsmål om personlig smag men også om kvalitet, uanset hvilken musik det drejer sig om.

4. Måske er den vigtigste grundregel sangtekstens indhold. Budskabet i den skal være godt før det er noget for mig. Jeg forsøger at spørge mig selv: „Opløfter og udvikler den mig? Motiverer den mig til at få nye ideer eller forny mine gamle ideer? Giver den mig smukke ordbilleder og tonemønstre? Føler jeg mig rolig og afslappet når jeg lytter til den?" Hvis musikken kan hjælpe mig til noget af dette, så er den min tid værd.

Jeg har fundet ud af at der er en kæmpeforskel på musik der gør mig rolig og afslappet, og musik der gør mig nervøs. Jeg ved godt at det lyder logisk.

Men jeg føler mig trøstet og rolig af festlig musik, med en taktfast rytme. Når jeg lytter eller danser til underholdningsmusik som er god for mig, så føler jeg mig målbevidst, beslutsom og rolig. Jeg føler ikke at jeg har en nervøs aggression jeg skal have afløb for.

Jeg synes alt for ofte at moderne musik bliver en slags musikalsk sovepose, vi trækker op om os, næsten al den tid vi er vågne. Selv om du måske kan finde nogen trøst i bestemte sange, så bør man ikke benytte musik til at isolere sig fra verden eller som en flugt fra sårede følelser, vrede, depression eller skuffelser. Musik kan ofte hjælpe os, når den *afspejler* vore følelser, fremfor at få os til at gemme dem af vejen. Man får hjælp til bedre at forstå sine udfordringer, hvis man behandler dem på stedet. Det er ægte udvikling.

Prøv at vurdere den musik I lytter til, ved at spørge jer selv hvordan den påvirker jer. Gør den jer nervøse, urolige, rastløse eller forvirrede? Der er intet så motiverende som musik. Der er intet der kan opløfte den menneskelige ånd, give den spænding og fordumme den som musik. Kunne vi give modstanderen et mere virksomt redskab i hænde end dette?

Jeg hørte for nogen tid siden en „ny lyd" i den lokale radio, mens jeg kørte i min bil. I løbet af et kvarter hørte jeg en sang der opfordrede til mord og en der handlede om uforbeholden sex. Selv om det ikke er et typisk 15-minutters program, er det bedst at slukke for radioen, når musikken ikke er op til vore standarder. Der findes så meget værdifuldt vi kan bruge vor tid til. Jeg ønsker at bruge min tid med noget der kan hjælpe mig til at udvikle mig til et mere yndefuldt, elskværdigt og nyttigt menneske.

Vi må alle lære at indse hvornår vi skal slukke for musikken. Når der er så megen virkelig god musik vi kan lytte til, er der absolut ingen grund til at fylde sit sind med ragelse. Vi fortjener noget der er bedre.

Det siges at den amerikanske humorist, Mark Twain, sagde: „Det menneske der ikke læser gode bøger har intet fortrin fremfor den der ikke kan læse." Jeg tror vi kan sige det samme om musik: „Den unge mand eller pige som ikke lytter til virkelig god musik har intet fortrin fremfor det menneske der ikke kan høre." □

Jeg stirrede ud ad køkkenvinduet på de klare stjerner. Jeg kunne ikke tro den nyhed jeg lige havde modtaget om min far.

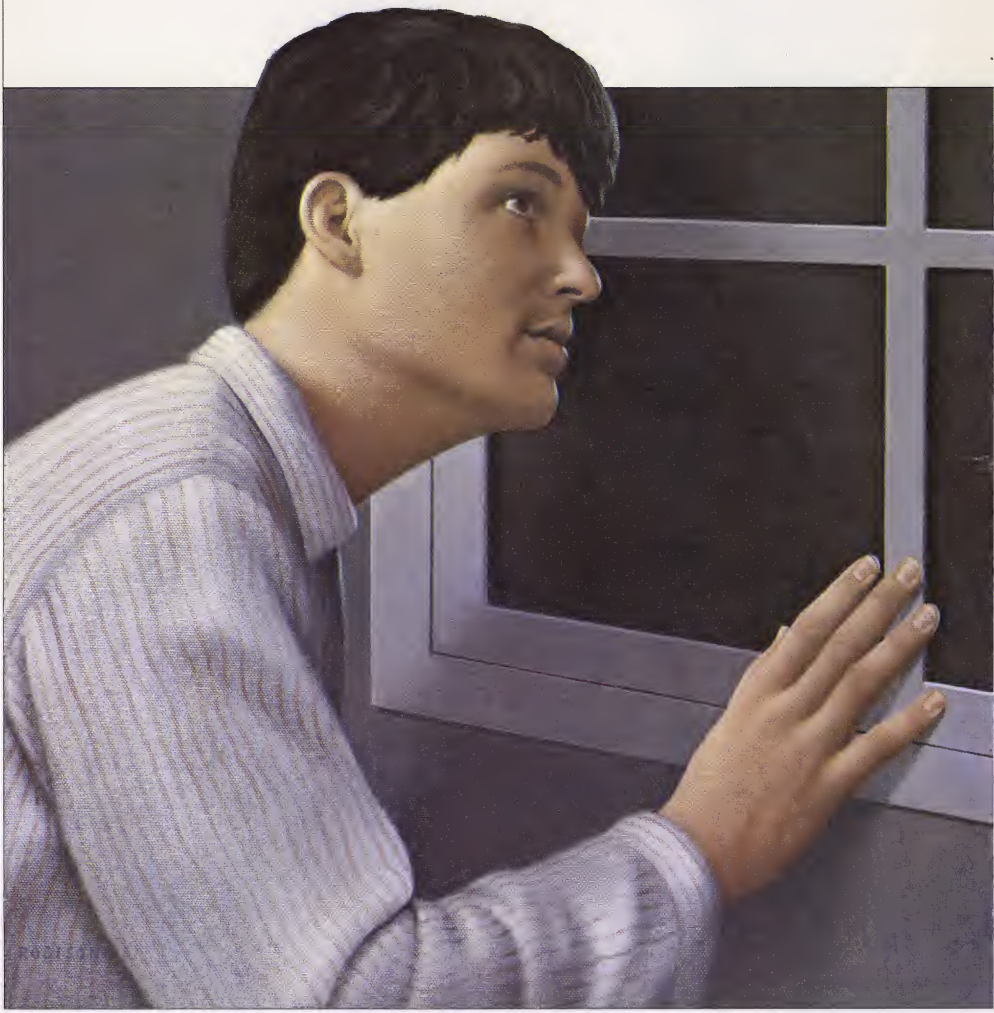

Illustreret af Mark Robison

IKKE MIN FAR

Richard W. Klomp

Da vi var kommet gennem broen, der førte ind til centrum i den gamle by, cyklede vi hurtigere og hurtigere. Jeg blev altid imponeret over den massive bymur, der var bygget for mere end 800 år siden for at beskytte indbyggerne i den smukke by, Lübeck, som ligger i Nordtyskland.

Men jeg havde ikke megen tid til at tænke på muren, for jeg havde travlt med at passe på ikke at blive slået af cyklen, da vi bumpede nedad den smalle vej, belagt med toppede brosten. Jeg havde en dynamo siddende på mit forhjul, og den snurrede hastigt mens jeg cyklede om kap med min kammerat hen til vores lille lejlighed, der lå på anden sal i *Kleine Burg Strasse*.

Det var gerne ældste Peterson der nåede hjem først – ikke fordi han var seniorkammerat, men fordi han havde en ny cykel med tre gear, og jeg kørte på en gammel cykel uden gear.

Vi nærmest fløj da vi rundede det sidste hjørne, for at komme først op i vores lejlighed. Ældste Peterson bremsede kraftigt op, hoppede af cyklen, og var halvvejs oppe og så helt tilfreds ud, mens jeg trampede i pedalerne det sidste stykke vej.

Vi satte vores cykler inde i opgangen, låsede døren og skyndte os op ad den snævre trappe til det sted, som vi begge havde kaldt vores hjem i ca. tre måneder. Vi talte ikke meget sammen mens vi i en fart smed jakken og slips og gik hen til det lille køleskab, hvor vi gemte vores aftensmad, der bestod af yogurt – naturel, som vi spiste med dåsejordbær, havregryn og rosiner.

Da vi havde velsignet maden nød vi vores hjemmelavede snack og talte om dagens begivenheder.

„Jeg tror frau Malchow klarer det," sagde Peterson med munden fuld af yogurt.

„Ja, hvis hendes mand bare vil begynde at læse Mormons Bog, som han lovede, så vil de måske blive døbt begge to."

„Lad os i morgen færdiggøre de to sidste gader i nabolaget ved siden af søster Sasse, og finde ud af hvilket nyt område vi skal begynde at besøge."

„Det lyder som en god idé. Jeg er ikke vant til at arbejde 5–6 timer om dagen uden at komme ind et eneste sted og give en lektie," svarede jeg.

Vi skyllede vore store krus, skiftede tøj og knælede ned for at bede vore personlige bønner. Jeg lovede mig selv i tankerne at jeg ville gennemgå en af lektierne den næste morgen, så jeg ville være parat, når vi endelig kom ind hos en god familie (jeg satte mig altid mål for at undervise familier om frelsesplanen).

Vi kravlede roligt i seng og sov hurtigt. Ved 23–tiden blev ældste Peterson vækket af telefonen.

„Ældste Klomp, vågn op, det er til dig. Det er missionspræsidenten."

Jeg forsøgte at ryste søvnen af mig, før jeg tog telefonen.

„Ældste Klomp," sagde præsidenten, „jeg ved ikke rigtigt hvordan jeg skal få det sagt til dig, men jeg blev ringet op af din søster i dag, og hun fortalte mig at din far lige er død. Hun spurgte om du vil ringe til hende og din mor i morgen klokken 13 vores tid, de er hos din bror i det sydlige Nevada.

Hvis der er noget jeg kan gøre for dig, må du endelig kontakte mig."

Jeg mumlede et kort svar og lagde telefonen. Jeg var lamslået. Jeg faldt over en sko i mørket på vejen ud i det lille køkken. Jeg kiggede ud ad vinduet og så på stjernerne, der lyste så klart.

Mon jeg virkelig havde hørt rigtigt, spurgte jeg mig selv. De kolde tårer løb ned ad mine kinder, hvilket gjorde at jeg troede på at jeg var vågen, og at det jeg hørte om min far ikke bare var noget jeg forestillede mig. Jeg havde ikke drømt. Jeg har aldrig nogensinde haft mareridt, så det måtte jo være sandt!

Ikke min far. Min far har altid været sund og stærk! Han var sund og rask før han fik den blodprop, der lammede ham for en tid. Han var sund og rask i hele min barndom, selv om han var meget ældre end de fleste af mine venners fædre. Han havde da også givet mig et stort knus og kæmpet for at holde tårerne tilbage i lufthavnen, lige før jeg fløj til Tyskland! Han var så stolt af mig, den sidste af hans tre sønner som han sendte ud på mission, for at tjene vor Fader i Himlen! Han havde da også fortalt om sin egen mission og lært mig hvordan jeg skulle forberede mig til at blive så god en missionær som muligt. Hvordan kunne han være død? Ikke min far.

Jeg har brug for dig far – jeg er din

lille dreng – hjælp mig med at vide hvad jeg skal gøre, far, sagde jeg til mig selv, mens jeg stod og stirrede ud ad det lille vindue og så på nattens underværker. Far, du var den første der fortalte mig navnene på stjernebillederne – kan du huske det? Se derovre – der er Storebjørn og Nordstjernen.

Himmelske Fader, vil du ikke nok give mig en slags tegn, så jeg kan vide at min far er hos dig og har det godt. Jeg elsker min far. Vil du ikke nok hjælpe mig?

Mens jeg ventede på et tegn som aldrig kom, fyldtes mit sind og hjerte med hjertegribende minder. Jeg huskede hvor stolte min far og jeg var den dag vi mødtes med vores præstedømmeledere på stavspræsidentens kontor. Jeg huskede den styrke der udgik fra dem der stod i en rundkreds med hinanden i hænderne, mens min far ordinerede mig til ældste efter Melkisedeks orden.

„Nå, ældste Rick," sagde de til mig bagefter, da de ivrigt gav mig hånd, „vi ved at du vil blive en fortræffelig missionær."

Da min far tog mig i hånden så jeg ind i hans fugtige øjne og vidste at han også var sikker på at jeg nok skulle få succes.

Minderne fortonede sig og blev erstattet af den lektie, jeg havde sat mig for at studere. Detaljerne i frelsesplanen gik igennem mine tanker, mens tårerne langsomt tørrede på mine kinder.

Jeg gennemgik det førjordiske liv og rådet i Himlen, og indså for første gang at min far måtte have været til stede der. Jeg vidste at min far var født, og havde modtaget et legeme, som enhver anden, at han havde adlydt Herrens bud efter bedste evne, sådan som vi alle skal gøre det. Han var det mest uselviske menneske jeg nogensinde har kendt, og selv om han ikke talte meget om sine følelser, så vidste vi altid at han elskede mor og os mere end han havde ord for, i de ting han gjorde for os.

Der var ingen der nød mere at være hjemme hos sin familie end min far. Det eneste der kunne få min far væk fra sin familie var det evangelium, som han elskede så højt. Der er ikke mange mennesker der har siddet i så mange forskellige stillinger i kirken som min far. Jeg vidste at det var lykkedes ham at bestå sin første og sin anden prøvestand, og at han helt bestemt kunne forvente en lovende fremtid hos vor himmelske Fader.

Jeg prøvede at forestille mig min fars gensyn med sine jordiske forældre og sin lillesøster, som var død for over 50 år siden. Det var ikke svært for mig at se for mig hvordan onkel Lew og onkel Vic også ventede med åbne arme for at byde min far velkommen i sin næste arbejdsmark, næsten som når man bliver forflyttet i missionsmarken.

Jeg smilede ved tanken, mens jeg blev ved med at kigge ud ad det lille køkkenvindue. Jeg vidste at jeg ikke behøvede at bekymre mig om hvad min far ville bestille fremover.

Men hvad med min mor? De havde været gift i næsten 40 år. Hvad skulle hun gøre uden ham?

Min mave snørrede sig sammen af nervøsitet, lige til jeg kom i tanke om at det var i denne uge at familien Klomp havde deres familiesammenkomst i Panaca, Nevada. Alle mine fire ældre søskende og deres familier ville være der sammen med min mor og hjælpe hende over den værste tid. Hendes børn ville trøste hende, således som hun så ofte havde trøstet os. På en eller anden måde virkede det forfærdelig rigtigt. Jeg erkendte også at min mor ikke var en svag, uvidende kvinde uden tro. Hun havde hjulpet mig til en større forståelse af Jesu Kristi evangelium og havde lært mig at elske det, så hun ville selvfølgelig hente styrke fra den samme sandhedskilde.

Jeg ved ikke hvor længe jeg stod der ved vinduet, men jeg husker at jeg følte mig helt stiv da mine øjne begyndte at falde i af udmattelse. Jeg strakte mig, mens jeg stadig stirrede ud ad vinduet, i håb om at se et eller andet, noget som ville vise mig at alt var i orden. Det var først meget senere at jeg fandt ud af at „tegnet" var kommet, i form af den ånd der fyldte mit hjerte med fred, fjernede min frygt og varmede mig med min families kærlighed – de som var så langt borte, mens Gud var mig meget nær.

Da jeg omsider trak mig tilbage fra vinduet, spekulerede jeg på om jeg skulle tage hjem, forlade min mission, som jeg kun var kommet halvvejs igennem. Jeg mindedes et skriftsted om at lægge sin hånd på ploven, uden at se sig tilbage, eller om at elske sin far og mor mere end Frelseren. Jeg var sikker på at min far ville have ønsket at jeg fuldførte det arbejde jeg havde fået tildelt. Men jeg besluttede mig til at dersom min mor havde brug for mig, så ville jeg tage

hjem og hjælpe hende. Jeg holdt det hele temmelig meget for mig selv den næste dag, og jeg havde besluttet mig til at det ikke skulle påvirke mit arbejde. Men det forekom mig stadig ikke som virkelighed. Det var som en vag drøm. Jeg havde dog stadig planer om at ringe hjem til min familie.

Efter en travl formiddag og en hurtig frokost cyklede vi hen til posthuset, så jeg kunne ringe. Jeg ventede ængsteligt på telefonsamtalen. Da det endelig blev min tur, opgav jeg manden bag disken telefonnummeret, og han viste mig hen til telefonen, der lå midt i bygningen.

„Hallo, Nancy, kan du høre mig?" sagde jeg, da jeg havde fået forbindelse.

„Ja, Rick. Jeg er så glad for at du kunne komme til at ringe. Vi er her allesammen og passer godt på mor, og du skal bare vide at alt går godt. Hun ønsker at du skal gøre hvad du finder rigtigst."

Da jeg havde talt med min mor og resten af familien, og havde fået at vide at min far virkede glad og tilfreds, fordi han havde det meste af sin familie hos sig da han døde, vidste jeg at det ikke var nødvendigt for mig at tage hjem. Der var brug for mig i Tyskland til at gøre det arbejde, som en Guds profet havde tildelt mig. Den lille, stille stemme trøstede mig, og det lykkedes mig at fuldføre anden halvdel af min mission til ære for min tro, min familie og fremfor alt, min far. Han havde holdt trofast ud til enden, og havde lært mig at gøre det samme. Gav han nogensinde op før han havde fuldført en opgave? Nej – ikke min far! □